VLAAMS NATIONAAL WEEKBLAD

WIJ

VRIJDAG 21 APRIL '89

34e JAARGANG · NR. 16 · 33 fr.

LETLAND
ESTLAND
LITOUWEN

DE VUISTEN GEBALD

RESTAURANT KAPELLEKESHOEF

Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten
Rustieke sfeer

Brood- en banketbakkerij

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2730 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

SPECIALITEIT VAN ALLE GELEGENHEIDSGEBAK

Herberg Viking

Sinds 15 jaar Vlaams-Nationaal trefpunt in het hartje van Brussel.

Guido Dosogne
Arduinkaai 5 (KVS)
1000 Brussel
02/218.01.27

Industriële
brood- en banketbakkerij
Roomijs

WILFRIED BLANCQUAERT

Grote Kouter 47
Uitbergen
Tel. 091-67.57.12

Abdijkaas
Affligem

't boerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - Lunchroom -Coffeeshop
Altamira stone grill
Prijzen voor groepen
op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

Café Zaal Hotel
"Cambrinus"
kloosterstraat 3 3690 Bree
011/46 28 97

Banketbakkerij
ANTWERPIA
JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat 38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

RESTAURANT-HOTEL
OVEREINDE
Salons Raymond
— banketzalen tot 300 personen
— specialteiten bruiloften en banketten

Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40
Bij vertonen van VU-lidkaart: één aperitief gratis.

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER
Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december
De familiezaak met traditie

Een advertentie in WIJ RENDEERT.
02/219.49.30
(redaktie)

02/380.04.78
(Karel Severs)

Hostellerie
Petrus

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Feestzaal-Hotel-Restaurant-Tea Room
Een gastronomisch kompleks gelegen op slechts 15 min. van de kust in het Westvlaamse Verschaevedorpje Alveringem, stelt U een zee voor van:
Kalmte - Komfort - Keuken
Rust - Romantiek - Rustiek

Wij bieden U:
- 6 luxueuse kamers met alle denkbare komfort.
- Kamer met ontbijt 2 pers. Vanaf 1750 F.
- Eveneens pension en 1/2 pension mogelijkheden.
- Week-endverblijf.
- Fijne Franse keuken aan de kaart en menus vanaf 695 F. tot 1600 F.
- Een hart voor de kinderen: eigen speelruimten en aangepaste menus.

Voor informatiepakket nopens onze mogelijkheden tel.: 058/28.80.07.

MEER LIJF EN MEER INHOUD

TOEN rond de jaarwisseling de tweede faze van de staatshervorming afgerond werd met de overheveling van belangrijke bevoegdheden en middelen naar de gemeenschappen vroegen vele kommentatoren zich af waar het trompetgeschal en het vuurwerk waren gebleven. Was het jaar 1 van de Vlaamse staat niet aangebroken? Zie je wel, zo verzekerden de tegenwringers, er is geen nieuwe jaarrekening gestart, alles loopt gewoon door, de oude zakken bevatten zelfs geen nieuwe wijn.

Flaminganten die dit uur in alle stilte hadden verbeid waren er van overtuigd er aan te zijn voor hun jarenlange moeite, waartoe had het allemaal gediend? Het leek er op dat wij hier in dit weekblad alleen stonden met de bewering dat wat aan het gebeuren was eigenlijk een revolutie betekende. Nog niet in de uiterlijkheden maar zeker in de feiten.

Bepaalde kommentatoren spraken maar al te graag over een zekere letargie bij de bevolking, zij die geen affektie voelden voor het gebeuren zwegen in alle talen of zetten de mankementen ervan dik in de verf. Een wonder samenspel tussen die kommentatoren en bepaalde politici- ook van de regeringspartijen- goot nog meer olie op de golven. Plots bleek een derde faze niet meer zo dringend, enz...

Het is niet onnuttig te herinneren aan onze herhaaldelijke vraag aan de overheid om de nieuwe staatsvorm middels een voorlichtingskampanje bij het publiek voor te stellen. Zo'n aktie zou in de maak zijn.

Deze staatshervorming is verre van perfekt, wij weten het. Maar allengs zal zij lijf, inhoud en betekenis krijgen. Zo iets moet groeien.

Maar laat ons echter wel wezen: krachten zullen steeds proberen haar te ontmoedigen en tegen te houden.

De VU waarschuwde tegen neo-unitaire krachten die zouden trachten de klok terug te draaien. Thans wordt deze waarschuwing bevestigd. Het begon reeds bij de jaarwisseling toen de CVP-voorzitter opkwam voor een sterker centraal Belgisch gezag en de derde faze plots niet meer zo dringend vond. Wilfried Martens herhaalde die zienswijze en vice-premier Dehaene bevestigde het verlangen in een vraaggesprek met *La Libre Belgique*. Dehaene ging zelfs nog verder door te stellen dat konkurrerende bevoegdheden zouden bedacht worden waarbij de nationale regering kan bepalen waar en hoe de gemeenschappen mogen optreden. Dit is — om het met de woorden van Hugo Schiltz te zeggen — je reinste *neo-unitaire rekuperatie*.

Het is vreemd dat het niet de franstaligen zijn die dergelijke praat verkopen maar CVP-kopstukken.

In plaats van vertragingstruuks te bedenken zouden de heren beter aan de gemeenschappen tijd en ruimte laten om tot volwaardige deelgebieden uit te groeien. Gewesten en gemeenschappen kregen verantwoordelijkheden, laat ze deze ontwikkelen met alle rechten en plichten die ze daarbij van de wetgever hebben meegekregen.

Zo ook moet de kordaatheid van Luc Van den Bossche i.v.m. Voeren aangemoedigd worden. Het VU-partijbestuur heeft zich over de houding van de minister verheugd en hoopt dat de Vlaamse regering nauwgezet de voogdij ten volle en zeer aktief zal blijven spelen.

De CVP heeft koel akte genomen van de beslissing Van den Bossche, het zegt veel over die partij.

Waarom wij zo uitdrukkelijk stilstaan bij dit gebeuren moet duidelijk zijn. Het is niet omdat Vlaanderen in wetteksten uitgetekend ligt dat de boel maar mag verderdraaien. Hier en daar moet nog slag geleverd, niet alleen in de achterhoede maar tot in de kantoren van Tweekerken.

De vermaning van Van den Bossche aan de goeverneurs van Brabant en Limburg om in de gemeenten met biezonder taalstatuut de wetten te respekteren is een terechte vingerwijziging en geeft vertrouwen in de kordaatheid van de Vlaamse Eksekutieve. Op haar rust grote verantwoordelijkheid voor de weg die Vlaanderen gaat en de verhouding tot het andere gewest.

Onze gemeenschap zal zich niet vanzelf vormen, zij zal dat geleidelijk moeten doen, beetje bij beetje, met vallen en opstaan. Vlaanderen zal daarom nog een tijdje moties moeten schrijven, ostentatief wandelen, zingen en van zich afbijten. Maar het zal ook moeten denken, nadenken over haar toekomst.

Zondag wordt te Atwerpen het 52ste Vlaams-nationaal Zangfeest gezongen. Voorzitter Celis heeft reeds aangekondigd dat hij zal pleiten voor de snelle afwerking van de derde faze en van de politici zal eisen overal in Vlaanderen de volheid van het Vlaams gezag te laten werken. Het is een terechte eis.

Minister Schiltz heeft daartoe verleden week een niet mis te verstaan gebaar gesteld door aan Vlaanderen en Wallonië een deel van zijn bevoegdheid omtrent het wetenschapsbeleid over te dragen. Dat dit gebeurde door een Vlaams-nationalist is veel meer dan simboliek, het is de konkretisering van een onomkeerbaar proces.

Wie daarbij trompetgeschal had verwacht en dit niet hoorde zal wel ontgoocheld zijn. Belangrijker is dat de gemeenschappen van dag tot dag en van feit tot feit meer lijf en inhoud krijgen. En dat is waardevoller dat vertoon.

Maurits Van Liedekerke

INHOUD

WIJ
Vlaams-Nationaal Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:
Maurits Van Liedekerke

Redakteuren
Johan Artois
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit en redaktie op prk. 000-0171139-31 van ,,WIJ'', Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel. 02/219.49.30). Telefax: 02/217.35.10.

Jaarabonnement	**1.200 fr.**
Halfjaarlijks	**700 fr.**
Driemaandelijks	**400 fr.**
Los nummer	**33 fr.**

Verantw. uitgever:
Jaak Gabriëls,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 19 ('s voormiddags) of privé, Alsembergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02/380.04.78.

7 De Volksunie kreeg dit nummer toebedeeld bij de loting van de nationale lijstnummers voor de Europese en hoofdstedelijke verkiezingen van 18 juni.

10 Verleden week zagen we een staaltje federalisering in de praktijk: op het kabinet van vice-premier Schiltz werden de meeste wetenschappelijke kredieten die vanuit het nationale departement voor wetenschapsbeleid gefederaliseerd moesten worden, officieel aan gemeenschappen en gewesten overgedragen.

11 Senator Blanpain en EP-lid Kuijpers legden klacht neer tegen de tabaksmaatschappijen, die de wet op de tabaksreklame niet naleven. In '84 stierven 13.500 Belgen aan de gevolgen van tabak. Verleden jaar werd liefst 1 miljard fr. aan tabaksreklame besteed.

12 Volgens het regeerakkoord moet het budget voor ontwikkelingssamenwerking stijgen tot 0,7% van het bnp. In 1988 daalde dit percentage echter tot 0,37%. En vreemd genoeg wordt heel het budget niet opgebruikt. Minister André Geens geeft uitleg.

14 In de Baltische republieken klinkt steeds luider de vraag naar meer autonomie door. Perestrojka en glasnost wekten in Estland, Letland en Litouwen een sluimerend volksnationalisme.

28 Liverpool, een stad in verval, werd nu ook in rouw gedompeld. Hoe kon het drama van Hillsborough Ground toch gebeuren? You'll never walk alone kreeg er een treurige betekenis bij.

ZONDAG VLAAMS-NATIONAAL ZANGFEEST SPORTPALEIS ANTWERPEN OM 14 U. 30

LEIDER-SOLDAAT

De jeugdverenigingen maken zich ernstig zorgen. Veel groepen lijken hun aanstaande zomerkamp te moeten organiseren zonder enkele vertrouwde gezichten. Want ondanks mooie beloften wordt een bevredigende regeling voor de jeugdleiders-miliciens steeds onwaarschijnlijker.

De verdeling van het aantal toegestane mandagen voor de jeugdbewegingen ziet er dit jaar als volgt uit: Chiro krijgt 1.050 mandagen, dat is 876 te kort. VVKSM krijgt er 780, een tekort van liefst 1.000 mandagen. KSJ krijgt 465 mandagen toegewezen, dat zijn er 406 tekort.

Het fenomeen van de jeugdleider-milicien vormt al langer dan vandaag een steen des aanstoots voor de jeugdbewegingen. In het regeerakkoord beloofde de regering eindelijk een oplossing te zullen zoeken: *„De minister van Landsverdediging zal het probleem van het verlof voor jeugdleiders in positieve zin oplossen."* Alvast voor dit jaar schijnt Coëme er dus een vreemde interpretatie van deze passus op na te houden.

Maar ook op langere termijn, in het nieuwe statuut voor de dienstplichtige, brengt Coëme weinig waardering op voor de jeugdleiders. Het nieuwe statuut voorziet een verdubbeling van het aantal verlofdagen, waardoor jeugdleiders hun voordeelregeling verliezen, en hun verlof maar moeten gebruiken om op kamp te gaan. Daarmee wordt de redenering dat jeugdleiders op kamp een dienst aan de gemeenschap vervullen opzij geschoven. Wie zijn legerdienst achter de rug heeft en ook jeugdleider geweest is, weet wel beter: op kamp gaan met een bende jongeren is een veel zinvoller dienst aan de gemeenschap dan 14 dagen soldaatje spelen.

Zondag bliezen de vredesmanifestanten weer massaal verzameling in Brussel. Tienduizenden wezen nieuwe kernraketten voor de korte afstand resoluut van de hand. Onder de manifestanten getuigde ook een ruime VU-delegatie van de vredeswil eigen aan het Vlaamse volksnationalisme. (foto Szommer)

EUROPESE MUNT

Op 1 januari 1993 moeten alle belemmeringen die een Europese eenheidsmarkt in de weg staan afgeschaft zijn. Van deze grote stap naar de Europese eenmaking wordt veel verwacht. En deze week werd een nieuw rapport gepubliceerd dat nog verder wil gaan. Het rapport-Delors pleit voor een integratie op monetair vlak, een Euromunt dus. De voorzitter kleeft wel geen datum op die nieuwe uitdaging, maar beveelt een politiek van geleidelijke stappen aan. Er werd van over het Kanaal al meteen zeer afwijzend gereageerd. De Britse minister van Financiën Nigel Lawson vindt het rapport totaal onaanvaardbaar omdat het de overdracht van een deel van de nationale souvereiniteit aan de EG voorstelt.

Nu heeft die monetaire integratie inderdaad belangrijke gevolgen: één monetair beleid impliceert immers dat alle andere instrumenten van de ekonomische politiek daaraan ondergeschikt worden gemaakt. Het zou volgens De Financieel Ekonomische Tijd zelfs uitgesloten zijn een sociaal beleid te voeren dat sterk afwijkt van dat in de andere lidstaten.

Een monetaire integratie zou echter ook betekenen dat de Belgische nationale overheid nog meer macht ontnomen wordt, zeker nu met de jongste staatshervorming al veel bevoegdheden naar gewesten en gemeenschappen overgeheveld worden. Straks is de Belgische nationale regering in een federaal Europa der volkeren alleen nog bevoegd om de wedde van de koning vast te stellen.

WAAR ZAT VU?

Zoals vele andere televisiekijkers hebt U zich misschien ook verwonderd afgevraagd waarom de Volksunie niet deelnam aan het konfrontatiedebat in de Zevende Dag van verleden zondag. Daar kregen Neyts, Van Rompuy, Vandenbroucke en VAKA-voorzitter Ongena de gelegenheid om Vlaanderen tekst en uitleg te verschaffen omtrent hun standpunt over de korte afstandsraketten.

De afwezigheid van de VU (en Agalev) lag nochtans buiten de verantwoordelijkheid van de Volksunie zelf. Veel kijkers weten immers niet dat de journalisten van De Zevende Dag politici uitnodigen en, zeker wat de VU betreft, niet omgekeerd. Toen Belga de inhoud van de Zevende Dag bekend maakte, stond het Barrikadenplein versteld niet gevraagd geweest te zijn. En daar hielp geen lievemoederen aan: praktische problemen verhinderden zogezegd de deelname van meer dan 4 personen aan het debat.

VU-voorzitter Gabriëls protesteerde met klem tegen deze duidelijke miskenning van een belangrijke ideologische stroming. De VU had volgens Gabriëls nochtans door haar konsekwente houding binnen en buiten de regering bijgedragen tot het huidige regeringsstandpunt. Ook in de konfrontatiedebatten over het plan Charlier en de nieuwe armoede werd de VU niet uitgenodigd.

INGENIEURS

Wie in juli de middelbare school verlaat en nog niet weet welke studies aan te vatten, moet vanaf nu regelmatig eens een krant lezen. De arbeidsmarkt vertoont enkele grote tekorten aan bepaalde beroepen, en de scholen die hiervoor de opleiding verzekeren, laten volop van zich horen.

Nu er een akkoord gekomen is in de ziekenhuissektor is het bvb. interessant om verpleegkunde te gaan studeren. Er is een tekort op de arbeidsmarkt aan verpleegkundigen. Men wil nu dit beroep beter gaan betalen en ook gaan herwaarderen.

Er blijkt ook een groot tekort te zijn aan industriële ingenieurs. Enkele industriële hogescholen slaakten schelle noodkreten: als er niet snel verandering komt, gaan bedrijven hun investeringen misschien wel elders plannen dan in Vlaanderen, zo vreest men. Vooral meisjes moeten naar het ingenieursberoep gelokt worden, want volgens veel deskundigen heeft het aantal jongens dat voor industrieel ingenieur kiest zijn plafond bereikt.

Enkele weken terug trokken ook de uitgeverijen aan de alarmbel: er is een groot gebrek aan goed geschoolde offset-drukkers. Maar hier, en ook voor andere sektoren, stelt zich een ander probleem: de scholen raken ten achter op de technologische evolutie in de bedrijfswereld.

OPVOEDERS

In de ziekenhuissektor aanvaardden de vakbonden een voorstel tot akkoord. Voor de malaise bij de opvoeders kwam echter nog geen oplossing uit de bus. De problemen zijn daar nochtans even groot, zoniet groter dan bij het ziekenhuispersoneel.

Een voorbeeldje uit de jeugdzorg: omdat 4 opvoeders moeten instaan voor de permanente zorg voor een leefgroep (ongeveer 12 jongeren), d.w.z. 7 dagen en 7 nachten per week, moet elk van hen minstens 48 uren per week op het werk zijn. Voor de nachtdienst worden slechts 3 uren als werkuren aangerekend. De overige 5 nachturen zijn onbezoldigd. Daarvoor krijgt een opvoeder met een A1-diploma aan het begin van zijn loopbaan een brutoloon van 43.762 fr. Dat is nog 2.267 fr. minder dan zijn ook al slecht betaalde kollega A1-verpleegkundige of maatschappelijk assistent. Na 10 jaar dienst beloopt het verschil reeds 9.444 fr. Nog steeds wordt hier de verantwoordelijkheid van de hele gemeenschap afgewenteld op het idealisme van enkelingen.

Om deze wantoestanden aan de kaak te stellen startten opvoeders uit het Brugse op 18 maart een hongerstaking. Volgens een beurtrol hotsten ze in een mobilhome Vlaanderen rond, en richtten ze zich zowel tot gewone mensen als ministers, vakbonden, werkgevers... De aktie werd het afgelopen weekend beëindigd. Ze toont aan hoe diep de ontevredenheid bij de opvoeders wel zit.

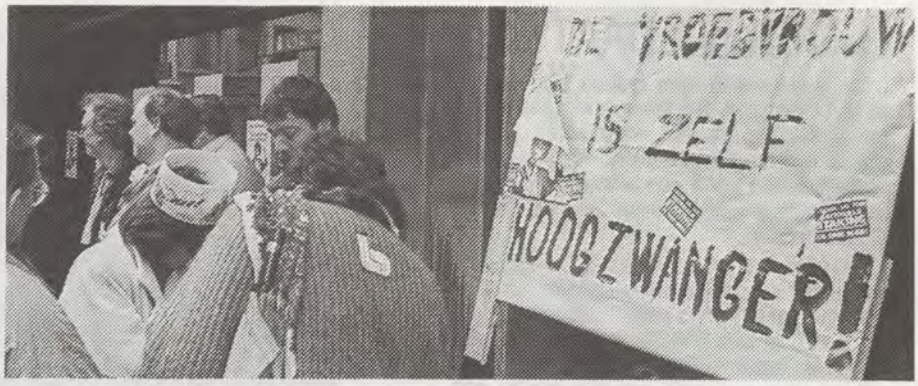

Geen doordeweeks zicht: personeelsleden van het ACV voeren aktie tegen hun eigen vakbond. De ,,werkgever'' wou niet ingaan op een eis voor algemene loonsverhoging. Alleen de lonen van de hoger gekwalificeerden zouden opgetrokken worden. (foto L. Peeters)

VOEREN

Steekt de Voerense egel weer de kop op? Verleden week oordeelde het kollege van goeverneurs verdeeld over de subsidiëring van een franstalig Voerens ouderkomitee. Daardoor bleef die beslissing van de Voerense gemeenteraad gehandhaafd en kon de goeverneur van Limburg ze niet vernietigen. Gemeenschapsminister voor Binnenlandse Aangelegenheden Van den Bossche deed dat echter prompt wel.

De gemeenschapsminister voerde terecht aan dat in Voeren het gelijkheidsbeginsel overtreden werd. Volgens de faciliteitenwet moet enkel de goeverneur advies vragen aan het kollege van goeverneurs vooraleer hij een beslissing kan vernietigen. De gemeenschapsminister behoudt echter zijn algemene voogdij, aldus Van den Bossche.

Inderdaad, de faciliteitenwet beperkt wel de bevoegdheid van de Limburgse goeverneur, maar zwijgt over de bevoegdheid van de voogdijminister. Eindelijk zien we leden van de Vlaamse eksekutieve zich kordaat opstellen tegenover Voeren. Hopelijk blijft de Vlaamse regering ten volle en aktief haar voogdij uitoefenen in alle dossiers.

MONUMENT

De bijzondere wet van 8 augustus '88 rangschikte de monumenten en landschappen bij ruimtelijke ordening, dus niet meer onder de gemeenschapseksekutieve. In het kader van deze wijziging wil staatssekretaris voor het Brussels gewest Thys een Hoofdstedelijke kommissie voor Monumenten en Landschappen oprichten, als autonome sektie vsan de Koninklijke Kommissie.

Omdat de zorg voor de monumenten in het hoofdstedelijk gebied als zogenaamde bikommunautaire aasngelegenheid toebehoorde aan twee ministers in de nationale regering, die er blijkbaar geen tijd noch aandacht voor hadden, heeft de VU met deze wijziging ingestemd. Vic Anciaux drukte er in een brief aan Thys echter op dat de zorg voor het historisch erfgoed en het landschappelijk schoon in beginsel een kulturele aangelegenheid is en blijft. Daarom verzet de gewezen VU-voorzitter zich tegen de samenstelling van de Brusselse kommissie. Die bestaat uit 2/3 franstaligen en 1/3 Vlamingen. De huidige werkgroep Brussel van de Koninklijke Kommissie is paritair samengesteld, vanuit de visie dat een kulturele aangelegenheid te Brussel beide gemeenschappen in dezelfde mate aanbelangt. Staatssekretaris Valkeniers had het voorstel van Thys ook verworpen.

URUGUAY

De bevolking van Uruguay gaf zondag in een referendum haar goedkeuring aan een wet die de militairen (maar ook de Tupamarosguerillero's) ontslaat van vervolging voor schendingen van de mensenrechten tijdens de militaire diktatuur van '73 tot '85. De amnestiewet kwam tot stand na onderhandelingen tussen president Sanguinetti en het leger. De uitslag van het referendum was dan ook een sukses voor de president.

Sanguinetti, wiens ambtstermijn dit jaar afloopt, krijgt immers de steun van de bevolking om de weg van de verzoening in te slaan. Zo kort na de diktatuur, die het leven gekost heeft aan ongeveer 350 mensen, wordt in Uruguay amnestie verleend. Nochtans betekent dit niet dat nu helemaal de spons geveegd zal worden over het verleden. Men rekent erop de militairen nu voorgoed naar de kazerne's te laten terugkeren. Een andere uitslag van het referendum had hen er wel eens toe kunnen aansporen om weer een greep naar de macht te doen.

■ Na Lenssens kreeg ook SP-voorzitter **Vandenbroucke** het bezoek van boze opvoeders op zijn bal. Ze kregen de gelegenheid hun eisen vanop het podium bekend te maken, zodat de rijkswacht niet tussenbeide hoefde te komen.

■ Op Molokai en de Heizel werd het afgelopen weekend **pater Damiaan** herdacht. Die stierf 100 jaar geleden.

■ **Stéphane Steinier**, de verdwenen journalist van La Nouvelle Gazette, werd op gruwelijke wijze vermoord. De zaak wordt in verband gebracht met het milieu van de koppelbazen.

■ **Van Dale** kan nu ook met een straalplaatje geraadpleegd worden.

■ „Hebben jullie misschien geen belangstelling voor een nationaal lijstnummer?", vroeg Tobback aan de sekretaris-generaal van de **PVV**. Het begin van een onvergetelijke komedie met Annemie Neyts in de hoofdrol, en een verrassend slot: in het Staatsblad lazen we dat SP en PVV met hetzelfde nummer 8 naar de verkiezingen van 18 juni gaan. De VU lootte nr 7.

■ In Polen werd **Solidariteit** na zeven jaar verbod terug gelegaliseerd. Bush maakte meteen bekend dat de VS weer ekonomische en financiële hulp gaan verlenen aan het land.

■ De politieke situatie in **Wingene** raakt maar niet uitgeklaard. Arrondissementskommissaris De Prest moet orde op zaken gaan stellen.

■ In **Beiroet** bestoken Moslims (Syriërs en Druzen) en kristenen (aanhangers van generaal Aoun) elkaar nu reeds zes weken ononderbroken met zinloze beschietingen.

■ Minister van Justitie **Wathelet** wil de doodstraf afschaffen.

■ Als een Nederlander de passie preekt, boer pas op uw **melk.**

■ In de **partikuliere ziekenhuissektor** werd tussen vakbonden en werkgevers een akkoord bereikt. In vergelijking met het vorige voorstel (zie WIJ nr. 15) werd vervalt het gedifferentieerde premiestelsel en komt er meer personeel bij. De basis was zeer ontgoocheld en niet geneigd de akties stop te zetten.

■ KS-manager Gheyselinck wil de **mijnen** dicht tegen eind '92.

■ Met spanning wordt uitgekeken naar de verkiezing van de nieuwe **VUJO-voorzitter.**

■ Het Groothertogdom **Luxemburg** bestond deze week anderhalve eeuw.

HERMAN VANDEZANDE OVER 70 JAAR VOS

■ Heeft een vereniging van oudstrijders nog zin wanneer er geen oudstrijders meer zijn?

„De doorsnee oudstrijdersverenigingen werden opgericht om de materiële belangen van oudstrijders te behartigen. De redenering was: we stonden borg voor ons land met ons leven. Ons land moet nu borg staan voor ons brood.

Enkel en alleen VOS heeft een ruimere opdracht gezien, nl. het uitvoeren van het testament van de Fronters: zelfbestuur, nooit meer oorlog, godsvrede.

Verenigingen die enkel de materiële belangen verdedigen zien het overleven in het overdragen van verworven financiële rechten aan weduwen en nabestaanden, terwijl VOS haar ruimere bekommernis steeds op nakomende generaties zal kunnen overdragen."

■ En is er dan aflossing van de wacht? En hoe gebeurt dat?

„Het is duidelijk dat de idealen van de Vossen erg verschillen van de bestaansredenen van andere oudstrijdersverenigingen in de enge zin van het woord. Steeds meer en meer krijgen wij kontakt met jonge mensen, en dat gaat van 20-25 jarigen tot 45-plussers, die ontdekken dat zij in hun familie wel ergens een Vlaamse oudstrijder hadden, iemand die effektief de oorlogsellende had meegemaakt en daaruit de nodige lessen had getrokken. Dat is één kategorie van jonge Vossen die a.h.w. het vaandel overnemen.

Daarnaast is er een andere groep van jonge flaminganten voor wie de Vlaamse Beweging meer inhoudt dan alleen maar taalflamingantisme. Zij zien ook wel de problemen van internationale aard, van mensenrechten enz. en ontdekken in VOS veruit de enige organisatie die in Vlaanderen het verband legt tussen de noodzaak aan pacifisme, verdraagzaamheid en meer inter-nationale rechtvaardige staatsstrukturen.

De scheidingslijn tussen de twee groepen is natuurlijk niet in zwart-wit-verhoudingen te trekken, maar het doet werkelijk deugd aan het hart te zien hoe er elk jaar een overschot is, als we het zo mogen noemen, van jonge Vossen die de idealen van oudere Vossen aktueel genoeg vinden om er zich voor in te zetten en daarmee de rangen opvullen van een helaas uitstervende generatie legendarische Vossen."

■ Welke aktiviteiten worden er rond 70 jaar VOS georganiseerd?

„Zaterdag vindt er een kongres plaats genaamd 'VOS: 70 jaar en meer...'. Dit jaar wordt ekstra aandacht geschonken aan VOS-standpunten die omwille van hun toekomstgerichte waarde een duidelijke illustratie vormen van het streven naar een autonoom, vredelievend en verdraagzaam Vlaanderen.

Verder komt er o.a. ook een tentoonstelling over 70 jaar VOS, een diamontage over het reilen en zeilen binnen het verbond en een dichtbundel rond vrede en oorlog, die er het overbodige, nutteloze en onzinnige van in het daglicht stelt."

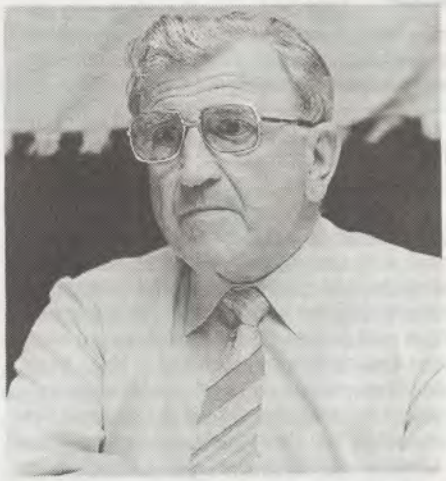

■ Hoe ziet U de toekomst van VOS als Vlaamse vredesbeweging?

„Nu er terug meer sprake is van te zoeken naar ontspanning op alle fronten, dus zowel nukleair, chemisch, biologisch en noem maar op, komt de oproep van het IJzerbedevaartkomitee voor een ruim Vlaams vredesoverleg op het juiste moment.

We zullen als VOS ook daar de ziel van een beweging proberen te zijn die ijvert voor een werkelijk 'Nooit meer oorlog', voor algemene ontwapening dus. We beseffen zelf maar al te goed dat zoiets nog niet voor morgen of overmorgen is, maar daarom werken we dit jaar aan 70 jaar VOS...en meer. Aan veel meer dus."

Herman Vandezande is Algemeen voorzitter van VOS. Het VOS-kongres van zaterdag 22 april heeft plaats om 10 u. in het Auditorium VTB-VAB, Em. Jacqmainlaan 126 te Brussel. Het einde is voorzien omstreeks 16.30 u.

ZONDER VERRASSINGEN OVER DE STREEP

DE Volksunie kan best tevreden zijn met de begroting van de Vlaamse regering: de aksenten die zij voor twee weken voorstelde werden geheel of gedeeltelijk gerealiseerd.

En dat terwijl ook deze begroting nog als een overgangsbegroting kan worden bestempeld. Het werkjaar is al 4 maanden gevorderd. Anderzijds moeten in deze fase van de uitvoering van de staatshervorming nog heel wat overdrachten van werkinstrumenten, zoals administraties en patrimonium plaatsvinden.

MEEVALLERS

Oorspronkelijk werden de inkomsten voor 1989 bepaald op 323,7 miljard. In deze raming waren een aantal belangrijke inkomsten niet verrekend. Het ging om de erfenisrechten, de meerontvangsten voor het kijk- en luistergeld en het geld dat van de nationale regering komt voor tewerkstellingsinitiatieven. Met deze meevallers worden de beschikbare inkomsten op 342,6 miljard gebracht. Dit is nagenoeg het viervoudige van de middelen van vorig jaar.

Volgens de financieringswet mocht de Vlaamge begroting van dit jaar een tekort van 21,3 miljard voorzien. Door dat bedrag te lenen zal de gewestregering een deel van de overheidsschuld overnemen. Met de normale evolutie van de uitgaven en de zogenaamde nieuwe initiatieven waarvoor de ministers geld vroegen, liep het tekort voor aanvang van de besprekingen evenwel op tot 40 miljard.

In twee ronden werd dit bedrag tot de helft teruggebracht. De Vlaamse regering neemt zich voor om van bij aanvang een vrij strikt begrotingsbeleid te voeren. Zo wordt er niet gedebudgetteerd, de uigaven worden netjes vermeld.

NIEUWE AKSENTEN

Als er in Vlaanderen ooit al een radikale vernieuwing in het beleid mag verwacht worden, dan is deze zeker nog niet in deze begroting te vinden. Heel wat Eksellenties zijn nog te druk in de weer met de overheveling van diensten en administraties van de centrale overheid naar de gewesten. Een aantal nieuwe beleidsaksenten werden wel weerhouden. Binnen de ekonomische cel zal de steunverlening aan bedrijven meer gericht worden op ekologie- en energievriendelijke investeringen. Opvallend is zeker de subsidie van 81,9 miljoen voor de filmnijverheid die Ekonomische Zaken uittrekt. Ook het onderzoek krijgt heel wat aandacht, in het bijzonder dit naar de nieuwe materialen en de biotechnologie. De kredieten voor buitenlandse handel worden (eindelijk) koherent gegroepeerd.

De Vlaamse regering heeft haar begroting ingediend met een tekort van 20,1 miljard. Daarmee blijft zij binnen de grenzen van het vooropgestelde doel van 21,5 miljard, zijnde het tekort dat in de financieringswet voor gewesten en gemeenschappen werd voorzien. Dit is een goede start. Het mechanisme van de financieringswet voorziet dat indien de begrotingssaldi beperkt blijven de eerstvolgende jaren, Vlaanderen mettertijd haar schulden kan afbetalen. Het resultaat is eerder aan de magere kant als we in het achterhoofd houden dat ook in Vlaanderen de overheid in sommige domeinen meer uitgeeft dan nodig om haar doelstellingen te realiseren.

De welzijnssektor krijgt — terecht — een geprivilegeerde behandeling. Initiatieven tot ondersteuning van de verzorging thuis of in andere zelfstandige woonsituaties krijgen voorrang. De tegemoetkomingen aan de opvoeders worden budgettair verzilverd. Voor de bestrijding van de kansarmoede worden ekstra middelen voorzien, waarbij de gemeenten bevoorrechte partners zijn. Ook zal de bonus van 2,2 miljard die voorvloeit uit het akkoord voor de schulden van de grote steden en het Sint-Katharina-akkoord integraal naar de gemeenten gaan.

Opvoeders betogen nog maar eens voor de woning van Lenssens in Dendermonde. In de Vlaamse begroting krijgt de welzijnssektor een voorkeursbehandelding. (foto H. Dewit)

Het Vlaams tewerkstellingsbeleid zal eindelijk werk maken van een betere koördinatie tussen onderwijs-opleidingen en bedrijfsleven. Bijzondere akties zijn voorzien om de langdurige werkloosheid te bestrijden.

GROEN, GROENER

De Vlaamse regering heeft in haar begroting bewust gekozen voor een groene politiek. De middelen voor milieu stijgen met maar liefst 15 %. Ook de begroting Kultuur kan aanzienlijk stijgen met 900 miljoen. Zowat 600 miljoen hiervan gaat naar de toename van de BRT-dotatie.

In de geestelijke gezondheidszorg staan krisisinterventie en samenwerking met de intramurale sektor voorop. De middelen voor Aids-preventie worden gekoördineerd.

Dezelfde minister kan 40 miljoen meer vrijmaken voor projekten voor de Vlaamse Brusselaars. Het onderwijsbeleid zal in de eerste plaats gericht zijn op de uitvoering van het Argo-akkoord en de verdere demokratisering van het beleid.

MET GEMAK

De Vlaamse regering heeft met deze begroting zeker geen slecht rapport thuisgebracht. Integendeel, binnen de vooropgezette marge slaagt zij erin een aantal reële behoeften in te vullen. Vraag is evenwel of zij haar doelstellingen niet erg laag heeft ingeschat. Hoedanook voorziet de financieringswet een voldoende ruim kleedje voor de Vlaamse gemeenschap. Nergens staat geschreven dat de Vlaamse regering de te lenen middelen ook daadwerkelijk bij de banken moet halen.

Hiermee wordt niet gezegd dat de Vlaamse regering zich een hakbijl-imago moet aanmeten. Wel dient de vraag gesteld of zij zonder meer de Belgische erfenis moet overnemen. In heel wat departementen bestaat die uit een, op Waalse sociaal-politieke maat gesneden, log overheidsapparaaat. De diskussie hierover werd niet gevoerd, noch onder politici, noch door kommentatoren. Toch zijn in Vlaanderen de faktoren aanwezig om, naar Nederlands model, met minder overheid, meer politieke doelstellingen te realiseren.

Gemakkelijkheidshalve werd ook de mogelijkheid om een eventuele belastingsverlaging voor de Vlaamse bevolking voor te bereiden niet in overweging genomen. Theoretisch wordt dit binnen enkele jaren mogelijk. De Vlaamse regering moet daarvoor evenwel haar begrotingstekort afbouwen, in plaats van in te kalkuleren. Het ziet er niet naar uit dat zij dit zal doen. Ook de liberale ,,oppositie'' zwijgt hierover. Kan zij anders als haar minister Waltniel een forse verhoging van zijn kredieten vroeg? Spijtig.

Stefan Ector

SAUWENS: VERNIEUWENDE ZUINIGHEID

Met veel belangstelling werd uitgekeken naar de begroting van de Vlaams-nationale minister voor Openbare Werken en Verkeer. Zou hij zijn ophefmakend debuut in de Vlaamse regering kunnen waarmaken? Niet weinigen voorspelden dat de jonge VU-minister zijn vele beloften wel eens moeilijk in harde begrotingscijfers zou kunnen verzilveren.

Een eerste studie van de begroting wijst uit dat Sauwens geslaagd is in het eksamen. Niettegenstaande Openbare Werken het departement bij uitstek is waarvoor programma's op langere termijn vastgelegd worden en de Gemeenschapsminister ook binnen de limieten van de financieringswet moet blijven is hij er toch in geslaagd nieuwe beleidslijnen vast te leggen.

Belangrijke middelen worden uitgetrokken voor het onderhoud van wegen- en waterwerken: 5,9 miljard in totaal. Hiermee wil Sauwens een verder verval van het wegennet tegengaan. Het investeringsprogramma Openbare Werken werd op 16,5 miljard vastgelegd. 10,4 miljard hiervan gaat naar waterwegen en havens. De verdere afwerking van de verbinding van de havens met het hinterland zal hierbij prioriteit krijgen.

HAVENS

Naast het instandhouden van de maritieme toegangswegen worden in de haven van Antwerpen twee belangrijke infrastruktuurwerken afgewerkt: de Berendrechtsluis (die ondertussen geopend werd) en de kontainerkaai. Kostprijs van deze werken: 2,1 miljard.

In Zeebrugge zal het raamkontrakt voor de bouw van de voorhaven worden uitgevoerd (850 miljoen), terwijl voor de afwerking van de bestaande dokken in de haven van Gent 500 miljoen werd gereserveerd. Met de subsidies voor de werken van de havenbesturen (320 miljoen) meent Sauwens het met zijn Flanders Port-projekt.

Vlaams minister van Openbare Werken en Verkeer Sauwens is erin geslaagd nieuwe beleidslijnen vast te leggen.

VEILIGHEID

Voor het investeringsprogramma Wegen heeft de minister nagenoeg 5,5 miljard klaarliggen. Hiermee wil hij in de eerste plaats werken laten uitvoeren die de verkeersveiligheid en de verkeersleefbaarheid bevorderen. Voor de aanleg, inrichting en uitrusting van wegen werd 4,3 miljard ingeschreven. 400 miljoen wordt specifiek voorbehouden voor het veiligmaken van de zwarte punten in het wegennet. Ook het openbaar vervoer krijgt ruime aandacht. Het stedelijk vervoer en de buurtspoorwegen mogen op 6,5 miljard rekenen. De Antwerpse pre-metro zal efficiënt worden afgewerkt, maar voortaan krijgt het bovengronds openbaar vervoer de voorrang.

ZUINIG

Belangrijkste konklusie is dat Sauwens niet enkel met beloften een vernieuwing in het O.W. en Verkeersbeleid wil brengen. Hij weigert elke verspilling binnen het eigen departement en tracht nieuwe aksenten te leggen door de besteding van de middelen efficiënter te maken. Daarmee versterkt hij de VU in haar standpunt om de Vlaamse begroting niet te laten ontsporen. Ook al zijn de financiële vooruitzichten optimaal voor de Vlaamse regering, dan nog zou een Vlaamse Sinterklaaspolitiek totaal ongepast zijn. Sauwens geeft alleszins het voorbeeld dat het anders kan.

Stefan Ector

FEDERALISERING IN BEELD

HET wetenschapsbeleid zit verspreid over verschillende departementen, en, sinds de overheveling, bij zowel nationale overheid als gemeenschappen en gewesten.

Dit vormt een behoorlijk ingewikkeld kluwen. Enige koördinatie was dus nodig.

Daartoe werd de interministeriële werkgroep voor wetenschapsbeleid opgericht.

KONFERENTIE

In de konferentie voor wetenschapsbeleid zetelen de nationale minister voor Wetenschapsbeleid, Hugo Schiltz en zijn staatssekretaris Chevalier naast een bevoegd minister voor iedere gemeenschaps- en gewesteksekutieve. De Vlaamse eksekutieve wordt vertegenwoordigd door voorzitter Gaston Geens en gemeenschapsminister voor ekonomie De Batselier; voor het Waalse gewest is dit Liénard, voor de Franse gemeenschap Ylieff, voor de Duitse gemeenschap Fagnoul en voor Brussel Moureaux.

Dit kransje ministers zal toezien op de overdracht van de kredieten voor wetenschapsbeleid die op andere departementen staan overgeschreven, want hierover moet nog onderhandeld worden. Zo vinden bvb. belangrijke overdrachten plaats op ekonomische zaken (3,7 miljard) en volksgezondheid en leefmilieu (1 miljard). De overdracht van de werkingsmiddelen van de universiteiten zal geen probleem vormen, vermits deze ingeschreven staan op de nationale begroting voor Onderwijs, die reeds bestond uit een nederlandstalig en franstalig luik. Deze werkingsmiddelen vormen wel de hoofdbrok van het wetenschapsbeleid: 31 miljard op een totaal budget van 60 miljard fr. voor wetenschappelijk onderzoek. Volgens deskundigen is 60 miljard (0,55% van het bnp) nog veel te weinig om niet achterop te raken. 1% van het bnp zou een minimum zijn om technologische en andere ontwikkelingen te volgen. De vraag is natuurlijk of dit wel hoeft.

De werkgroep heeft ook de opdracht na te gaan welke lopende projekten voor enkele internationale onderzoeksprogramma's overgeheveld kunnen worden naar gemeenschappen en gewesten. Voorts moet de werkgroep ook de zgn. parallelle bevoegdheden onderzoeken. De bijzondere wet op de staatshervorming bepaalt immers dat de nationale overheid initiatieven kan nemen op terreinen waarvoor gemeenschappen en gewesten bevoegd zijn.

Vice-premier en minister van Wetenschapsbeleid Hugo Schiltz overhandigt een stapel kontrakten aan voorzitter Gaston Geens van de Vlaamse eksekutieve. **(foto Dann)**

Op het kabinet van minister Schiltz werd verleden week de interministeriële werkgroep wetenschapsbeleid geïnstalleerd. Tijdens die eerste bijeenkomst van de groep werden meteen de meeste wetenschappelijke kredieten die vanuit het nationale departement voor wetenschapsbeleid moesten worden gefederaliseerd, officieel overgedragen aan gemeenschappen en gewesten.

Desgevallend moet de overheid wel voorafgaandelijk een voorstel tot samenwerking voorleggen.

De interministeriële werkgroep zal tenslotte een volledige inventaris van het wetenschappelijk potentieel voorbereiden.

OVERHEVELING

Volgens de staatshervorming moeten zowat 35 miljard van de ongeveer 60 miljard die op de nationale begroting 1989 stonden ingeschreven voor wetenschapsbeleid naar de gemeenschappen verhuisd worden. De gewesten ontvangen 4 miljard en de rest blijft nationaal. Globaal gaat 34,4% van de middelen voor wetenschapsbeleid naar Vlaanderen, 33% naar Wallonië en blijft 33,6% nationaal.

Een deel (8,3 miljard) van die middelen stond ingeschreven op de eigen begroting voor wetenschapsbeleid. Verleden week werd de overdracht plechtig getekend van de 2,5 miljard hiervan die overgedragen moesten worden.

Het betrof de gekoncentreerde onderzoeksakties (GOA's) van de universiteiten (610 miljoen), de Eureka-projekten (210 miljoen), de bijzondere onderzoeksfondsen voor de universiteiten (650 miljoen), de kredieten voor het fonds voor industriële vernieuwing (345 miljoen) en de aanvullende kredieten om het fundamenteel onderzoek te bevorderen (300 miljoen). Op de nationale begroting staan nu nog twee kredieten te wachten op de overheveling: 150 miljoen voor aanvulende steun in het kader van Europese projekten (bvb. Esprit en FAST) en 121 miljoen voor ruimtevaart.

Met de plechtige overheveling krijgt Vlaanderen meteen weer wat meer bevoegdheden en middelen in eigen handen. De leden van de ministeriële werkgroep bevestigden de wil om een gezamenlijke inspanning te doen die moet leiden tot de versterking van het onderzoekspotentieel. De federalisering moet volgens de groep eerder een stimulans zijn dan een vertragende faktor. Een veelbelovende start!

(pdj)

„STERVEND AAN EEN LONGZIEKTE"

ZONDER enige twijfel is er de jongste jaren een bewustwording opgetreden. De gevaren voor tabak, ook van het passief roken worden door niemand meer ontkend. Aan de Leuvense universiteit werd berekend dat de tabakskonsumptie dagelijks 35 mensenlevens eist in ons land. Zo stierven in 1984 welgeteld 13.805 personen ingevolge roken, terwijl 1950 mensen de dood vonden bij een auto-ongeluk. Een vergelijking die boekdelen spreekt.

De groeiende bewustwording leidde in 1982 tot een reglementering van de tabaksreklame, in 1987 zelfs tot een verbod van roken op openbare plaatsen. De kroon op het werk kwam er vorig jaar met de anti-tabaksdag op 7 april.

COWBOYS

En toch steeg dat jaar het sigarettenverbruik met 1,7 %. De tabaksmaatschappijen bieden dan ook meer dan degelijk weerwerk. Hun reklamebudget neemt van jaar tot jaar toe, en hun kreativiteit is grenzeloos.

Net geen vol miljard (998.950.000 fr.), dat is het bedrag dat in 1988 uitgegeven werd aan reklame voor tabak. Bijna de helft hiervan ging naar affichage, de andere helft naar kranten, tijdschriften, cinema en tv.

De reglementering van 1982 blijkt duidelijk onvoldoende, en wordt ondanks de bescheidenheid ervan niet eens nageleefd. Op onrechtstreekse wijze — door vermelding van de naam, een aansteker, bepaalde kleuren, dieren en cowboys — omzeilen de firma's de lauwe wettelijke regelen. Voegt senator *Blanpain* hieraan toe: *„De reklame maakt vooral indruk op jongeren die zich willen associëren met sterk, mooi, aangenaam, de groep enz. Dezelfde foto's van aloude tabaksreklamethema's en sfeerbeelden worden gebruikt. De cowboys verschijnen terug in reklame voor aanstekers. De meeste mensen, vooral de jeugd, merken het subtiele verschil niet op".*

Ook de sponsoring van kulturele en sportieve manifestaties blijft schering en inslag. Heel wat tijdschriften brengen tabaksreklame over meer dan één bladzijde, wat nochtans verboden is. De kommerciële zender VTM zendt rustig een reklamespotje uit voor de Gauloises-sigaretten. En op de luchthaven van Antwerpen breekt men alle rekords: sigaretten worden er gratis aangeboden.

Aan de ellenlange reeks konkrete voorbeelden van de VU-senator komt haast geen eind. Maar uiteindelijk leidde dit alles slechts tot 16 proces-verbalen en geen enkele veroordeling.

Nieuwe maatregelen dringen zich dan ook op. Het uitgangspunt van Blanpain hierbij is vrij eenvoudig: *„Jong geleerd is oud gedaan, en de rookgewoonten worden vooral op jeugdige leeftijd aangenomen".* Er moet dus een volledig verbod van reklame voor tabak komen. Onverbiddelijk stelt hij dat *„het gaat om elke advertentie of reklame, inbegrepen sponsoring en het gebruik van de merknaam van een tabaksprodukt, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, als bij wijze van suggestie, ondermeer door verwijzing naar aanverwante produkten, personen of diensten".* Ook wil hij een jaarlijkse anti-tabak-voorlichting op school, en een verbod op de verkoop van tabak aan minderjarigen.

Geen mens die er naast kan kijken: de wet op de tabaksreklame wordt sistematisch overtreden. En toch kwamen de inspektiediensten sedert 1982 tot amper 16 proces-verbalen. Geen enkele hiervan leidde tot een veroordeling.
Ten einde raad legden de VU-parlementairen *Roger Blanpain* en *Willy Kuijpers* zelf een klacht neer. Hun verwijt is gericht aan de tabaksmaatschappijen Philip Morris, RJR/Gosset en Tabacofina. Deze firma's zijn beslagen in het maken van onrechtstreekse reklame voor tabak, en dit zonder vermelding dat tabak de gezondheid schaadt.

Al bij al dus een erg, zeg maar revolutionaire ingreep. Een ingreep die evenwel zonder enige twijfel de volksgezondheid ten goede komt.

REYNOLDS

Verklaarde de kleinzoon van de sticher van het Amerikaans tabaksimperium *Reynolds* niet onlangs: *„Hoe meer ik over deze industrie leerde, hoe bozer ik werd. De enige herinnering aan mijn vader is dat ik hem zie, stervend aan een longziekte."* Hij stond de opbrengst van zijn aandelen af aan een anti-rookvereniging. Dat gebaar wordt van de verkozenen niet verwacht. Wel een snelle instemming met het initiatief van Blanpain. **(j.a.)**

Senator Roger Blanpain wil een volledig en sluitend verbod van reklame voor tabak.

NAAR DE 0,7%

HET engagement om 0,7% van het bnp aan ontwikkelingssamenwerking te besteden belooft geen makkelijk klusje te worden. In 1988 daalde het percentage zelfs tot 0,37%. Vanuit CVP-hoek werd bovendien al enkele keren gewaarschuwd dat, in het geval er een nieuwe besparingsronde komt (wat onvermijdelijk is), even goed aan de koek van André Geens zal geknabbeld worden als aan de andere koekjes in de trommel. Die waarschuwingen werden steeds gecounterd door uitspraken uit socialistische en VU-hoek, waarin de nauwgezette trouw aan het regeerakkoord bevestigd werd.

STUWMEER

Maar intussen daalden de uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking in '88 toch maar tot het bedroevend lage 0,37% van het bnp.

Een nieuw "stuwmeer" van 3 miljard onuitgegeven kredieten liep vol. Deze toestand lijkt paradoksaal: sinds jaren reeds krijgt ontwikkelingssamenwerking de kredieten waar het over mag beschikken niet opgesoupeerd. Die overschotten gaan dan dankzij het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking naar het volgend jaar en vormen dus een reserve, een "stuwmeer". Is dit niet in tegenspraak met de regeerverklaring, die de begroting van Ontwikkelingssamenwerking nog wat beter wil spijzen? Volgens minister André Geens zeker niet.

Het lage cijfer voor '88 was te wijten aan verschillende faktoren. Zo liepen er bvb. nog voor 1,6 miljard achterstallige fakturen binnen, waardoor de uitgaven voor '88 eigenlijk tot 0,4% zouden stijgen.

Vooral toevallige, eksterne faktoren zorgden ervoor dat '88 al bij al toch erg laag uitviel. Minister Geens voorspelt echter dat juist hierdoor de uitgaven voor dit jaar wel eens tot 0,55% of hoger zullen oplopen. Vertragingen met betalingen en, natuurlijk, de invloed van de slechte relaties met Zaïre en Boeroendi tijdens de laatste helft van '88 eisten hun tol. Meerdere bundels i.v.m. Zaïre en Boeroendi raakten niet ondertekend. Het betreft een bedrag van 527 miljoen fr. voor het geheel van de dossiers met Zaïre en voor een pakket van 350 miljoen voor Boeroendi.

ABOS

De procedure en de organisatie van het ABOS laat eveneens steeds meer te wensen over. Om deze problemen het hoofd te bieden bereidt minister Geens een hervorming van de ABOS-administratie voor, in de richting van meer medebeheer vanuit de derde wereld en minder centralisatie van de projekthulp bij ons.

Het ABOS vliegt momenteel een beetje op automatische piloot. Er werd nog geen nieuwe administrateur-generaal aangesteld, en gepensioneerde ambtenaren worden niet vervangen. Momenteel zijn 300 van de 380 posten bemand, maar in '89 gaan er nog 26 mensen met pensioen. Geens stelt voor om hen te vervangen door koöperanten die reeds wat terreinervaring achter de rug hebben.

Een interministeriële werkgroep bereidt intussen voor hoe de 0,7%-doelstelling tegen '92 gerealiseerd kan worden. Minister Geens beklemtoonde nog eens een overtuigd voorstander te zijn van die doelstelling. Ze is nodig én haalbaar, aldus de minister. Want indien alle engagementen in de ontwikkelingssamenwerking uitgevoerd zouden worden, zouden de stuwmeren snel opgedroogd zijn. De behoeften van de armsten in de derde wereld zijn nu schrijnender dan ooit. In Sub-Sahara-Afrika is de levensstandaard van het grootste deel van de bevolking sedert het begin van de jaren '80 aanzienlijk gedaald.

Het departement ontwikkelingssamenwerking is één van de zeldzame departementen waar hakbijlkomitees en besparingskonklaven zich slechts node over mogen buigen. De minister van Ontwikkelingssamenwerking, André Geens, kan zich immers beroepen op een veelbelovend engagement van de regeringspartijen. VU, CVP, SP, PSC en PS kwamen bij de regeringsonderhandelingen overeen om nu eindelijk eens het budget van ontwikkelingssamenwerking op te trekken: het regeerakkoord belooft om over een tijdsspanne van drie jaar het budget voor ontwikkelingssamenwerking op te trekken tot 0,7% van het bruto nationaal produkt. De opwaardering van de ontwikkelingssamenwerking bleek ook al uit het feit dat dit departement losgemaakt werd van de voogdij van Buitenlandse Betrekkingen en geleid wordt door een volwaardig minister.

NICHT GEWÜSST?

De 0,7%-doelstelling is eerder symbolisch, maar toch enorm belangrijk. Veel hangt immers af van wat er dan precies met de ekstrakredieten zal aangevangen worden. Ontwikkelingssamenwerking met 0,5% van het bnp kan, anders gezegd, efficiënter zijn voor de derde wereld dan met 0,7%.

De verdeling van de welvaart op de wereld is sinds mensenheugenis onrechtvaardig geweest. Uiteindelijk hebben meer dan 2.000 jaar beschaving en ontwikkeling voor het merendeel van de aardbewoners nog niet zo veel soelaas gebracht. Maar de laatste jaren is de toestand nog verslechterd. Daarom moet zeker deze regering de politieke wil opbrengen om minstens de symbolische 0,7% te halen; de minister van ontwikkelingssamenwerking heeft tot taak dit gestegen budget zo efficiënt mogelijk te besteden, in de eerste plaats ten bate van de armsten. Wanneer de volgende generatie hen ter verantwoording roept zal *Wir haben es nicht gewüsst* voor de huidige bewindsvoerders geen geldig ekskuus meer zijn.

(pdj)

GEENS OP DE AVRO

Op zondag 7 mei neemt minister André Geens deel aan een panelgesprek op de AVRO. Samen met vier andere prominenten zal hij het hebben over *Europa en de ontwikkelingssamenwerking*. Dit TV-programma maakt deel uit van een reeks van 15 uitzendingen waarin telkens een aspekt van de Europese integratie wordt belicht. Kijken dus op zondag 7 mei om 12.30 u. naar *Europa komt*, op Nederland 2.

„VLAAMS SPREKEN, EUROPEES DENKEN"

Zo luidt een slagzin voor de verkiezingen van het Europa-parlement. Niet kwaad bedacht is dat, vooral niet voor een partij als de SP. Het is van lang vóór de oorlog geleden dat de socialisten — buiten de Rode Leeuwen dan — zich zo Vlaams opgesteld hebben bij verkiezingen en nu gaat het nog wel om Europese. Het doet ons genoegen; ook al zijn wij het er, bij nader toezien, niet mee eens.

Waarom *Vlaams* spreken? Heet de taal die wij spreken niet *Nederlands*, in al zijn regenboogkleuren?

„Vlaams spreken" is, eindelijk, in Vlaanderen vanzelfsprekend geworden. Dat spreken is slechts het uiterlijke teken van ons bestaan.

Waar het op aan komt is dat Vlamingen zich in al hun levensuitingen naar eigen smaak en stijl kunnen gedragen. Daarvoor moeten zij over hun lot als groep zelf kunnen beschikken, over hun inkomen en hun uitgaven, en over de middelen om zich tegenover andere groepen zo nodig te beschermen.

Wij zouden dus zeggen: niet Vlaams *spreken*, maar Vlaams *zijn*!

ADDERTJE?

Is „Nederlands" niet alleen de enig juiste wetenschappelijke benaming maar ook de enige die gebruikt wordt door de Belgische wetgever en door de heelnederlandse Taalunie?

De socialisten gaan toch zeker niet de partikularistische toer op? Van een kandidaat als dr. Marc Galle, germanist en gewezen radiotaaltuinier, verwondert ons dit.

Tenzij er een addertje zit onder het woord *spreken*. Is het niet wat weinig, ons Vlamingschap, ook in Europees verband, tot „spreken" te beperken?

Wij zien dit ruimer: Vlaming *zijn* is méér dan: een variante van de Nederlandse taal spreken. Het is *een geaardheid die in voelen en denken geworteld zit*. Op hoevele terreinen zijn bv. onze opvattingen over het leven, zeker over het samenleven met anderstaligen, niet verschillend van die welke Walen en Fransen, maar ook Hollanders, er op na houden.

Wat te denken over dat *Europees denken?*

Is dit een onnauwkeurige formulering, met het oog op een goed klinkende slagzin? Of bedoelen de socialisten dat wij de inhoud van ons denken moeten afstemmen op Europese doorsnee-meningen? Die we dan alleen nog naar de vorm, in het Nederlands („Vlaams") te verwoorden hebben.

ZIENSWIJZE

Wij houden het er bij dat wij moeten *denken als Vlamingen*, zonder eerst te scheelogen naar wat machtigere Europeanen of een zgn. Europese openbare mening verkondigen.

Vlamingen zijn even Europees als Fransen, Engelsen of Duitsers. Als wij volgens onze Vlaamse mentaliteit denken, is dat een Europese denkwijze.

Maar met het oog op het Euro-parlement gaat het niet over een denkwijze. Het gaat over een visie, over een zicht op de zaken. Wij menen dat wij niets van ons Vlaming-zijn moeten laten vallen om een Europese *zienswijze* te ontwikkelen.

Hoofdzaak is het hanteren van een Europese schaal voor Europese aangelegenheden. Wat we moeten laten vallen is niet alleen de klein-Vlaamse maar evengoed de *Belgische* schaal bij het meten en oplossen van Europese vraagstukken.

Dra zal dan blijken dat bv. de Vlaamse kwestie, voor velen achterhaald, konservatief en regionaal, niets minder is dan de plaatselijke variant van een wereldwijd probleem, dynamisch van nature en dus nooit helemaal uit de aktualiteit: hoe de vele volkeren, die de wereld bevolken, in harmonie laten samenleven?

Daarmee bezig zijn in België is niet prutsen aan een plaatselijk probleempje maar op kleine schaal een model uitwerken dat door een grootschalige visie is ingegeven. Daarom pleiten wij voor *„Vlaming zijn, Europees zien"*.

K.J.

ADVERTENTIE

Deze week in Knack Magazine

Flanders Technology op de rooster

Wat heeft Flanders Technology tot nog toe opgeleverd? Gemeenschapsminister Norbert De Batselier stelt de vraag en denkt aan een ernstige evaluatie. FTI '89 op de rooster gelegd, deze week in Knack.

Onderwijs

De slag rond de invoering van het eenheidstype in het secundair onderwijs heeft diepe wonden geslagen. Toch is het straks zover. Over dat eenheidstype en over het beroeps- en technisch onderwijs, een kleine onderwijs-bijlage, deze week in Knack.

Valdez, Alaska

Sinds de ramp met een olietanker voor de kust van Alaska weet de hele wereld waar het pioniersstadje Valdez ligt. Wij reisden er naartoe voor een reportage over de ramp en over het stadje zelf. Deze week in Knack.

Bilderstreit

10.000 m², 1000 werken, 100 kunstenaars: met internationale kunst van na 1960 heeft Keulen een gigantische veldslag aangericht. Of is het een botanische tuin? Bilderstreit, een uitgebreide kleurenreportage, deze week in Knack.

Adieu De Mos

Aad De Mos kwam vorige week nu eens een keer niet met een sukses van zijn klub KV Mechelen in het nieuws, maar met zijn eigen overstap naar konkurrent Anderlecht. Een portret van een koele suksestrainer, deze week in Knack.

BALTEN UIT SOVJET-VERGEETPUT

DE beroering in de Baltische landen verloopt praktisch evenwijdig. In deze meest westerse van alle Sovjet-republieken bestaat zonder twijfel een sterke stroming om de onafhankelijkheid te herwinnen die de USSR hen in 1939, na een koopje met nazi-Duitsland, ontnomen heeft.

Hun gemeenschappelijk grootste probleem blijkt te zijn, naast het feit dat de Russen hen natuurlijk niet zo maar laten gaan, dat de bevolking van hun gebied voor een groot gedeelte niet meer uit eigen mensen bestaat. Vooral Russen werden sinds 1946 stelselmatig ingevoerd in deze kleine landen van kleine volkeren. Zij maken in *Litouwen* 20 % van de bevolking uit, in *Estland* 40 %, in *Letland* iets meer dan de helft!

Zij zijn het die de autonomiebewegingen nu afremmen. Enkelen hebben zich zo goed aangepast dat zij de nationalistische stroming steunen. De meesten hebben daar geen begrip voor en willen natuurlijk niet weg uit hun bevoorrechte toestand noch uit die, relatief welvarende, deelstaten.

EESTEN VOORAAN

Op 24 februari '88 verjaarde voor de 70e maal de uitroeping van Estland tot onafhankelijke staat. *Eesten* die deze verjaring voorbereiden worden vastgenomen door de politie en het land uit gezet. Toch dagen nog 3.000 betogers op.

66/9 – Gorbatsjovs politiek van openheid heeft dan toch nationalistische vruchten gedragen. In 1987 was het daarvoor blijkbaar nog te vroeg. Maar in 1988 is het hekken van de dam. Merkwaardig genoeg houdt het grote Oekraïnse volk zich nog steeds gedeisd. Of werden zijn weerbare krachten al te grondig uitgeroeid?
Volkeren die voordien hoogstens een medelijdende glimlach ontlokten aan intellektuele kenners van de internationale politiek, leveren in 1988 herhaaldelijk krantekoppen: de Armeniërs, de Eesten en de Baltische Letten en Litouwers. Nog geen jaar later komen ook de Georgiërs in opstand.

In april wordt een nieuwe politieke beweging opgericht, het *Volksfront*, met steun nog wel van een deel der kommunistische partij. Het streeft naar autonomie op vele gebieden, en koppelt dit aan steun voor Gorbatsjovs hervormiingen.

Op 17 juni stromen 150.000 mensen samen in de grootste betoging uit Estlands geschiedenis. Vanaf diezelfde maand mag officieel de oude *nationale vlag* naast de rode van de Sovjet-republiek hangen.

Zwaaien met eigen vlag als een teken van onafhankelijkheid. (foto AP)

Spijts officiële verwijten, gericht tegen „bourgeois-nationalisten", komen in augustus 1.500 betogers samen. Zij willen alle niet-Eesten weg en Estland zelf weg uit de Sovjetunie. De politie laat begaan. Er ontstaan geen incidenten. Op het einde van dezelfde maand nieuwe betogingen, met hetzelfde scenario, alleen met veel meer volk.

SOEVEREINE STATUS

De Eesten gaan het verst in hun eisen en in vermetelheid. Het Kremlin zegt hen een ruime mate van ekonomisch zelfbestuur toe.

Inmiddels werkt de Opperste Sovjet een aantal *grondwetswijzigingen* uit in het raam van de herstrukturering. Het *Estnische Volksfront voor de Perestroika* komt er met meer

dan 100.000 handtekeningen tegen op, omdat daardoor zelfs de louter teoretische soevereiniteit van de deelrepublieken zou verdwijen. Gelijkaardige protesten zijn in de twee andere buurrepublieken te horen.

Slechts een paar jaar geleden zou zulke aktie, indien ze al mogelijk ware geweest, geëindigd zijn met wegzending naar de Goelach-archipel. Nu laat Moskou het zelfs tot geen botsing komen en vergenoegt zich met ,,uitleg te vragen''.

Einde november '88 laat de Opperste Sovjet zelfs wat ballast vallen. Het Estnische parlement neemt rond dezelfde tijd een *strenge taalwet* aan die echter pas in 1992 van kracht zal worden.

Met 258 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen roept het een overigens duidelijke *,,soevereine status binnen de Sovjetunie''* uit.

LETTEN VERGETEN NIET

In Riga, hoofdstad van de Sovjetrepubliek *Letland*, en reeds door een meerderheid van Russen bewoond, komen half juni '88 duizenden mensen op straat. Zij *herdenken de naar schatting 31.000 weggevoerden* (en nooit weergekeerden) uit het Stalintijdperk. Voor het eerst wordt zulke betoging niet meer verboden. Wat meer is: de overheid belooft dat gedenkstenen zullen opgericht worden.

In dezelfde stad komen tijdens de zomer herhaaldelijk tienduizenden (het cijfers is van het Sovjet-persagentschap Tass) op straat ten gunste van een autonomistisch Volksfront. Zij eisen dat het Russisch de plaats ruimt voor Lets als officiële taal en dat Letland een vetorecht krijgt tegen beslissingen van Moskou. Merkwaardig is het samengaan van nationalisten en kommunisten.

Letland staat nog ver van onafhankelijkheid maar een aantal zinnebeelden (de oude vlag, het nationaal lied) die een jaar tevoren nog verboden waren, zijn alledaags aan het worden.

De grondwetswijzigingen die de Opperste Sovjet voorstelt worden ook hier afgekeurd. Anderzijds wordt niet met afscheuring gedreigd.

BIDDEND PROTEST

In februari beschuldigt de Sovjetunie de VSA er nog van, ongeregeldheden ,,uit te lokken'' in *Litouwen*, waar nationalisten de onafhankelijkheidsverklaring van 1918 willen herdenken. Ofwel is zulke beschuldiging grotesk ofwel moeten de VSA daar over een ontzaglijke invloed beschikken, want op de bedoelde dag gaan alles samen een 100.000 Litouwers demonstratief naar de kerk om voor hun land te bidden.

Einde augustus stappen 100.000 mensen op te *Vilnius* (Wilna) om al protesterend de 39e verjaardag te herdenken van het noodlottige *Molotov-von-Ribbentrop-verdrag*. Zij willen het Litouws als officiële taal en een uitgebreide autonomie. Zij sturen eerst niet aan op echte onafhankelijkheid, maar verharden hun koers in november tegenover afgevaardigden van het Politburo.

Half september vormen betogers *,,levenskringen''* rond de kerncentrale van Ignalina, waar zich al enkele ,,kleine ongelukken'' hadden voorgedaan. Uiteindelijk stemt Moskou in met de komst van een internationale kontrolekommissie en laat de plannen voor een derde kerncentrale varen.

In november komt het ,,parlement'' van Litouwen bijeen. Het weert zich op zijn beurt tegen de grondwetswijzigingen die de Opperste Sovjet voorstelt doch matigt zijn vroegere drastische eisen. Niettemin verheft het de *Litouwse taal* tot de rang van staatstaal.

100.000 Litouwers samen in Wilna: een gebalde vuist... (foto Tass)

MOSKOU-CENTRISME

In het algemeen beschouwd was Moskou tot 1956 het eerste centrum van het wereldkommunisme: langs het *Kommunistisch Informatiebureau* (Cominform) heerste dit centrum over alle kommunistische staten en partijen in de wereld.

De ontbinding van de Cominform in 1956 legde echter volop de barsten bloot die na Wereldoorlog II in die suprematie waren opgetreden: Albanië, China, Joegoslavië en Viëtnam stippelden een eigen kommunistisch pad uit en de DDR, Hongarje, Polen en Tsjechoslowakije konden slechts gewapenderhand binnen de Moskou-sfeer gehouden worden.

Na 1956 werden de barsten talrijker: Fidel Castro vestigde op eigen kracht een kommunistische staat, Roemenië keerde Moskou de rug toe, in Frankrijk, Italië en Spanje gingen de omvangrijke kommunistische partijen onder stuwing van Enrico Berlinguer de weg op van het Eurokommunisme, in Afrika en Midden-Amerika ontstonden marxistische regimes met een specifiek profiel en weinig duidelijke bindingen met Moskou.

Nikita Chroesjtsjov was de eerste die met enig sukses het tij kon doen keren. Met zijn politiek van *destalinisatie* en van vreedzame koëxistentie verwierf hij westers vertrouwen, maar tegelijk wantrouwen in de eigen partij.

Na zijn val in 1964 traden respektievelijke Leonid Breznjev, Jurij Andropov en Konstantin Tsjernenko naar voren als partijleiders die enerzijds de tweekampenstrijd en de koude oorlog van Josiph Stalin herbevestigden en anderzijds het Moskoucentrisme verstevigden door nauwere banden te smeden met de Afrikaanse, Middenamerikaanse en Midden-aziatische marxistische regimes.

Toen in 1985 *Michael Gorbatsjov* aan de macht kwam viel een nieuw dieptepunt van het moskoucentrisme samen met een dieptepunt in de ekonomische en financiële mogelijkheden van de USSR en zijn Oosteuropese bondgenoten.

De nieuwe machthebber te Moskou nam de draad van Chroesjtsjov weer op, analyseerde én remedieerde met zijn *Glasnost* en zijn *Perestroika* het ziektebeeld van het USSR-kommunisme en bezorgde zodoende een derde adem aan het Moskoucentrisme, dat zijn grijs-grauwe, grimmige trekken blijkt te verliezen.

Frans-Jos Verdoodt

OOK IN 1989

De opzienbarende uitingen van nationalisme in 1988 in de Baltische staten blijken geen voorbijgaande oprispingen te zijn van dood gewaande kleine volkeren. Met volle kracht blijven Eesten, Letten en Litouwers dat wat zij als een ,,historisch moment'' beschouwen aangrijpen om er een zo groot mogelijke mate van zelfbeschikking uit te halen.

Het rumoer dat in 1988 te horen viel zet zich dit jaar door.

Het Duits-Russische niet-aanvalspakt uit 1939, getekend door von Ribbentrop en Molotov, verdeelde dus niet alleen Polen. Het gaf de Sovjet-Unie de vrije hand in de Baltische landen. Vanaf 1940 begon voor deze dan ook een ware nachtmerrie. De Balten hebben nooit opgehouden de publikatie te eisen van dit *pikant nazistisch-kommunistisch koopje*, waaraan de Russische leiding niet graag herinnerd wordt. In januari speeelde Bonn een kopie van de tekst door. Het blad van de Litouwse kommunistische partij aarzelde niet het te publiceren. Meteen werd het officiële sprookje van de spontane aansluiting van de Baltische republieken bij de Sovjet-Unie ontmaskerd.

VOORZICHTIG

Op 12 februari betoogden tienduizenden Russen en Polen tegen de invoering van een wet die het *Litouws tot enige officiële taal* van Litouwen verheft. Deze in Litouwen tegen de zin van de Litouwers wonende niet-Litouwers hebben tegen het ontvoogdingsstreven van de Litouwers een groep georganizeerd die ,,Jedinstvo'' (eenheid) heet.

Zij vinden dat eentaligheid hen tot tweederangsburgers maakt en dreigen met stakingen.

Op 16 februari is voor de Litouwers een belangrijke dag. Precies 71 jaren geleden werd hun land toen, na eeuwen, opnieuw onafhankelijk. Honderdduizenden (en er zijn er slechts 3,5 miljoen) hebben die dag herdacht met kransneerlegging, gebed en mis. De 150 leden van de *Sajudis* (Litouwse beweging voor Perestroika) legden op een plechtige vergadering een ,,onafhankelijkheidsverklaring'' af door middel van een ,,eed, een vrij Litouwen te wensen''. Radikaal en tevens omzichtig!

Op een massabijeenkomst met 200.000 deelnemers te *Kaunas* riep kardinaal *Vincentas Sladkjavicius* de menigte op met bezonnenheid te werk te gaan. Naar het grote doel zouden vele kleine stappen moeten gezet worden. Tegelijkertijd kwamen ook in de hoofdstad Wilna/Vilnius 100.000 mensen bijeen.

Het was de eerste maal sedert 1940 dat de Litouwers deze dag konden/mochten vieren.

HAANTJE VOORUIT

In januari nam het Eestse parlement een taalwet aan die *Estnisch tot de enige officiële taal* van die republiek maakt. Men bedenke dat 40 % van de bevolking uit (ingeweken) Russen bestaat. Het lijkt een verregaande maatregel. Men kan die niet begrijpen zonder de overlevingsangst van de Eesten, en trouwens van de Letten en de Litouwers. Indien de snelle verrussing, via kulturele onderdrukking en massale inwijking, niet kan gestopt worden, verliezen deze volkeren aanspraak op hun eeuwenoud woongebied. Dan worden zij, in eigen huis, tot een gedulde minderheid, zoals de Kareliërs of... de Bretoenen. Men vergete niet dat de Belgische taalwetten van 1932 als gevolg gehad hebben dat o.a. vele Walen en verfransten met hun familie teruggetrokken zijn naar Brussel of Wallonië en vooral, dat er geen meer zijn bijgekomen. Vermoedelijk beogen de Balten een dergelijk vreedzaam keerpunt. Met betrekking tot de Litouwse Polen zou men wel voorbehoud kunnen maken. Die zijn daar al lang woonachtig, zij het via een oud slavizeringsproces.

Simbolen spelen ook bij de Balten een belangrijke rol. Zo werd de blauw-zwart-witte vlag van de Eesten in eer hersteld. De vlag van de Sovjet-republiek verhuisde naar het museum... **(omslagfoto Isopress)**

Een omkering van de huidige toestand is hoe dan ook nodig: Russen (ook Polen in Litouwen) vinden het vanzelfsprekend dat Balten Russisch spreken. Dat *zij* een Baltische taal zouden leren kwam bij hen niet op.

Op 24 februari ,,herkreeg'' Estland zijn vroeger verboden *vlag uit de tijd der onafhankelijkheid*. President *Arnold Rutel* hees de blauw-zwart-witte horizontale driekleur ten aanschouwe van tienduizenden Eesten die hiervoor waren bijeengestroomd op onafhankelijkheidsdag. De rode vlag van de Sovjet-republiek was 's avonds voordien plechtig overgebracht naar... een museum.

VOOR ROOD LICHT

In Letland geraakt de stroming voor echte onafhankelijkheid in een gevaarlijke versnelling. Bij de verkiezingen van 26 maart j.l. haalde de eerste partijsekretaris, kommunist *Janis Vagris*, het slechts nipt van *Juris Dobelis*, de kandidaat van de onafhankelijkheidsbeweging. Daarop dreigde het Letse (door kommunisten beheerste) parlement de beweging voor onafhankelijkheid te verbieden als ze binnen twee maanden *niet ,,in overeenstemming is met de grondwet''*. Dit is kamoeflagetaal voor buitenlands gebruik, want de grondwet van de USSR voorziet voor elke Sovjetrepubliek het recht op afscheiding.

Karel Jansegers

HET LAATSTE BASTION?

DE laatste unitaire provincie van dit land beleeft deze dagen kwade ogenblikken. De financiële krisis die de provincie meemaakt is daar zeker niet vreemd aan maar even belangrijk zijn de kommunautaire tegenstellingen die de provincie in twee snijden. Onvermijdelijk snelt de provincie op een spiltsing af.

De recente staatshervorming heeft o.m. als gevolg dat de voogdij over de Vlaamse gemeenten uitsluitend en alleen bij de Vlaamse eksekutieve ligt, de binnenkort te verkiezen hoofdstedelijke raad zal de hoofdstad een politiek beheersorgaan geven, meer en meer geraakt de provincie opgesplitst en wordt de indruk duidelijk dat het provinciebestuur zijn greep op de unitaire provincie verliest.

En toch doet Brabant alsof er nog niets veranderd is. Binnen het unitaire bestuurskollege van Brabant hebben franstalige bestendige afgevaardigden voogdijrecht over Vlaamse gemeenten en kunnen zich in strijd met de aan gang zijnde splitsing met aangelegenheden van de andere gemeenschap moeien. En vice versa. In Brabant kan dat dus wel.

De tweeslachtigheid van Brabant heeft geleid tot een eigenaardige poespas van zes besturende partijen, nog eens verdeeld in unitaristen, neo-unitaristen, pseudo-federalisten en zelfs federalisten... Bovendien zoekt in deze karabbemand iedereen zowat zijn eigen gading zodat in Brabant alle deputés zowat voor alles bevoegd zijn en bovendien niet tot een eigen verantwoordelijkheid komen. Het lijkt er dat elke deputé zijn eigen school heeft, zijn eigen zwembad, zijn eigen stukje provinciale weg en waterloop en bovendien liefst in de eigen streek opereert...

Dit heeft als gevolg dat er om de haverklap bevoegheidskonflikten ontstaan want elke deputé wil het laken naar zich en de eigen streek wil halen. Een deergelijke slechte gewoonte heeft als gevolg dat kontrole door de provincieraadsleden zeer fel wordt bemoeilijkt.

KOMPENSATIEPOLITIEK

Het gelijkheidsbeginsel dat de provincie Brabant hanteert verhindert dat de twee gemeenschappen een eigen politiek kunnen voeren. De reglementen moeten immers voor gans de provincie gelden. Eigen klemtonen en prioriteiten worden bij voorbaat door de andere partij gehipotikeerd en onmogelijk gemaakt.

Het billijkheidsbeginsel rechtvaardigt volgens sommigen ook de financiële kompensatiepolitiek die zonder de minste schroom wordt toegepast. Deze wafelijzerpolitiek heeft de financiële krisis van de provincie in de hand gewerkt. En, zo stellen de Brabantse VU-provincieraadsleden, als er dan iets positief is aan deze krisis dan is het ongetwijfeld de vesnelling van het splitsingssproces.

Het is om op dit proces voorbereid te zijn dat de VU-fraktie voorstelt om een *raadskommissie* op te richten die de spiltsing degelijk voorbereidt. De raad moet zelf het initiatief nemen en een afgewerkt dossier aan de wetgever overmaken.

Enkele voorbeelen van kompensatiepolitiek maken duidelijk hoe men in Brabant te werk gaat. Sedert 1987 heeft de provincie aan de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij 479,1 miljoen betaald als bijdragen in de werkingskosten. De franstaligen eisen daarvoor kompensaties alhoewel zij *geen* bijdragen moeten betalen voor een gelijkaardige Waalse waterzuivering, deze wordt volledig door het Waalse gewest gedragen. In '87 kregen zij aldus 492,8 miljoen (13,7 miljoen meer). Met wat zij met dit geld doen heeft de provincieraad het raden.

Provincieraadsleden komen zelden in het nieuws. De VU-fraktie in de Brabantse raad heeft verleden week gezorgd voor de nodige animatie.
Eerst was er het incident tussen de Nederlandsonkundige raadsvoorzitter *Pierre Boucher* (PRL) en VU-raadslid *Piet Ronsijn* en later de publikatie van een dokument waarbij de VU-fraktie de splitsing van Brabant als onafwendbaar bestempelt.

Met de dotatie aan de kulturele sekor is het net hetzelfde. Als gevolg van dekretale verplichtingen betaalt de provincie voor de Vlaamse biblioteken, eenzelfde bedrag gaat naar Waals-Brabant; met dat geld worden daar steeds nieuwe en ondoorzichtige kulturele VZW's opgericht... Uit de begroting 1989 leren wij dat verbetering en onderhoudswerken aan wegen in Waals-Brabant 28.339.000fr per km kosten, de Vlaamse onderhoudswerken kosten 9 miljoen fr. minder per km...

In afwachting van een definitieve splitsing stelt de VU-fraktie voor:

- een volledige opsplitsing van de provinciale begroting en rekening en dit voor alle sektoren op het vlak van personeels-, werkings- en investeringsuitgaven.
- de inkomsten van de provincie zijn grotendeels ook lokaliseerbaar en moeten via een overeen te komen verdeelsleutel zo vlug mogelijk opgesplits worden.

Pas dan kan, aldus de VU-fraktie, elke gemeenschap autonoom beslissen over een eigen politiek en kan zij zelf beslissen hoeveel deze mag kosten. Overigens, zeggen de VU-provincieraadsleden, blijven wij bereid om samen met de franstaligen een beperkt aantal bevoegdheden te delen over materies die wegens hun eigen aard vooralsnog niet kunnen gesplitst worden.

De splitsing van de provincie Brabant staat niet in het regeerakkoord, zij is echter om tal van redenen onvermijdelijk geworden. De problemen stapelen er zich van dag tot dag op. Ook CVP, PVV en SP staan niet afkerig van een opdeling, aan Waalse zijde ligt het iets moeilijker alhoewel er in het vereleden reeds eerder door o.m. Waalsbrabantse burgemeesters op aangedrongen werd. Het voorstel van de VU-provincieraadsfraktie kan een eerste aanzet zijn om deze ernstig voor te bereiden. Meteen kan ook een regeling getroffen voor die eentalige Vlaamse gemeenten die thans nog in tweetalige Brusselse kantons zitten, dit is een onzinnige toestand.

INCIDENT

Tijdens de zitting van 11 april j.l deed zich een luidruchtig incident voor. Voorzitter Pierre Boucher weigerde het woord aan VU-raadslid Piet Ronsijn omdat deze een wettig toegevoegd agendapunt op het spreekgestoelte wou verdedigen. Ronsijn stapte op de mikro af maar Boucher schakelde deze uit wat aanleiding gaf tot scherpe woordenwisselingen. Boucher liet zelfs de politie aanrukken maar door het opheffen van de zitting kon groter onheil vermeden worden.

N.a.v. dit incident, niet het eerste met Boucher, hebben de nationale VU- verkozenen van de provincie Brabant het ontslag van de eentalige Boucher geëist.

Ander prostest komt uit Halle waar de provinciegoeverneur van Brabantt een officieel bezoek aflegt. De VU- raadsleden blijven op de ontvangst afwezig.
Zij protesteren daarmee tegen de Vlaamsonvriendelijke houding van goeverneur De Groeve in het kollege van provinciegoeverneurs inzake Voeren.

DE DOOD VAN VINCENT LOYENS

OM het leven en de dood van *Vincent Loyens*, een eenvoudige, maar diep overtuigde en kristelijke Vlaming te begrijpen, moeten we ons eerst een beeld vormen van de toestand in Limburg op de vooravond van de Tweede Wereldoorlog.

Reeds in de periode 1930-1940 werd het Vlaams Nationaal Verbond (VNV) in Limburg een politieke machtsfaktor van betekenis, dermate zelfs dat het vóór de oorlog de tweede grootste partij van de provincie geworden was, na de Katolieke Partij. Bij de verkiezingen van 2 april 1939 waren alle kamer- en senaatszetels verdeeld tussen katolieken en nationalisten. De leider bij uitstek was *Gerard Romsée*.

Te noteren valt dat juist op de vooravond van een wereldkonflikt het unitaire België nog kon struikelen over de taal- en gemeenschapsproblemen. Na de val van het kabinet Pierlot op 27 februari 1939, volgde de kamerontbinding op 6 maart 1939 en werd er besloten tot vervroegde verkiezingen op 2 april 1939.

VLIJTINGEN

De verkiezingsstrijd in Limburg verliep hard en bitsig, ook in de kleinere dorpen zoals *Vlijtingen*, een Haspengouwse landbouwgemeente bij het Albertkanaal, tussen Tongeren en Maastricht. Vlijtingen telde in 1939 nauwelijks 1600 inwoners.

Het was hier dat Vincent Loyens geboren werd op 15 maart 1907. Vader Loyens was landbouwer, schoenmaker en uitbater van *Het Vlaams Huis*. Van de dertien kinderen stierven er drie jong. Vincent was de tweede oudste van dit diep kristelijk en overtuigd Vlaams gezin.

De jonge Vincent moest al vlug aan de slag en leerde het beroep van schrijnwerker-meubelmaker. Reeds jong verloofde hij zich met *Maria Simenon*, dochter van de molenaar-landbouwer Simenon-Ceunen. Het jonge paar trad in het huwelijk in 1929 en in de daaropvolgende tien jaren breidde het gezin zich uit met zeven kinderen. Er werd een nieuw huis gebouwd op enige afstand van de woning van vader Loyens. Vincent vond werk in de bovengrondse schrijnwerkerij van de mijn te Eisden. Enige weken voor zijn tragische dood werd hij trouwens nog benoemd tot *voorman* van zijn werkploeg.

„ORDEHANDHAVER"

Vincent Loyens was zachtzinnig aangelegd en als overtuigd Vlaming lid van het VNV, maar bleef steeds gematigd. Ook tijdens de propaganda voor de verkiezingen van 2 april 1939 speelde hij zelf geen bijzondere rol. Niets wees dan ook op enige bedreiging voor hem of zijn gezin.

Op zondag 2 april j.l. werd te Hasselt de dood van *Vincent Loyens* plechtig herdacht. Dag op dag was het toen 50 jaar geleden dat deze 32-jarige VNV'er aan zijn verwondingen overleed. Wij schrijven verkiezingsdag 2 april 1939.
Op zaterdagavond 1 april was Loyens door de veldwachter van zijn dorp neergeschoten. Hij had geprobeerd zijn politieke vrienden te bedaren nadat deze door de rijkswacht uit een tegensprekelijke meeting van de Katolieke partij waren verwijderd.
Vuurde de veldwachter opzettelijk of troffen de kogels Loyens toevallig?

Op de avond van zaterdag 1 april, dus de dag vóór de verkiezingen, zou er een meeting plaats hebben in Vlijtingen, ingericht door de Katolieke partij. Tegenspraak was toegelaten. Vincent Loyens ging na het avondeten echter niet naar deze bijeenkomst, maar begaf zich naar zijn ouderhuis om er naar de nieuwsberichten op de radio te luisteren. Daar vernam hij dat de meeting niet zonder herrie verliep: een boer uit de omgeving zou de sprekers van repliek gediend hebben. Naderhand bleek dat enige VNV'ers door de rijkswacht uit de zaal werden gezet. Vincent Loyens besloot te gaan kijken hoe de zaken verliepen en onderweg ontmoette hij een aantal jonge VNV'ers, waaronder zijn eigen broers. Bij de zaal zelf stond de plaatselijke veldwachter opgesteld als „ordehandhaver".

Wat aanvankelijk een banale verkiezingsrel leek, zou nu vlug ontaarden in een diepe tragedie.

De veldwachter (wiens naam en faam overigens niet bepaald gunstig waren en die via sluikse wegen aan zijn benoeming was gekomen) verloor zijn zelfbeheersing en vuurde op het groepje VNV'ers. Het had er de schijn van dat niemand geraakt werd en Vincent Loyens trad met wijd uitgestrekte armen op de veldwachter toe, wellicht om te trachten de gemoederen te bedaren, terwijl hij in het plaatselijk dialekt riep: „*Boi* (bode, veldwachter) *mij kent ge toch? Schiet maar...*" De veldwachter schoot inderdaad en trof hierbij de ongelukkige Loyens in het voorhoofd.

Een voorbijgaand geneesheer werd bij het slachtoffer geroepen, zag de ernst van de toestand en gaf de raad onmiddellijk de laatste sakramenten toe te dienen. Nog werd het slachtoffer naar het ziekenhuis van Tongeren overgebracht, maar daar kon men geen enkele hoop meer geven.

De doodsstrijd zou nog duren tot 's anderendaags zes uur dertig...

Bij de begrafenis op woensdag 5 april 1939 kwam de gehele tragedie volop aan het licht: een jonge man van 32 jaar, vader van zeven kinderen, was laf vermoord om zijn Vlaamse overtuiging.

Onmiddellijk richtte het VNV een *Steunkomitee-Vincent Loyens* op. Gerard Romsée, Staf De Clercq, Ward Hermans en andere vooraanstaande Vlamingen bezochten de weduwe regelmatig en verleenden haar ook financiële steun. Van overheidswege was men blijkbaar van oordeel dat zij het met het kindergeld wel kon redden.

TWEE KOGELS

De plaatselijke bevolking reageerde medelijdend maar in volkomen stilte. Bij de begrafenis zelf was er een talrijke opkomst met afvaardigingen van het VNV uit gans Vlaanderen.

Maar hoe verliep de zaak verder? De veldwachter was zichzelf gaan aangeven, maar verweerde zich met de bewering dat hij van de burgemeester de opdracht had voor alles de orde te handhaven. Hij zou een eerste maal in de lucht gevuurd hebben en dan in het wilde weg op de massa. De lijkschouwing bewees dat deze stelling geen steek hield. Immers, de eerste kogel werd teruggevonden in het zakhorloge van Vincent Loyens, de tweede raakte hem in het voorhoofd. Toeval dat Loyens tweemaal getroffen werd?

Het VNV hield er een andere mening op na. Voor haar stond het vast dat hier een moord gepleegd werd op een van haar leden, en dit door *„een man in dienst van de machthebbers van de ons vijandige staat"* (Uit de lijkrede van Staf De Clercq). Ook bij de verdere gerechtelijke behandeling bleef dit zo. Tijdens het eerste proces in oktober 1939, gaf de prokureur toe dat het onderzoek erg onvolledig gebeurde. Bovendien bleek de veldwachter reeds vóór zijn benoeming tweemaal veroordeeld te zijn wegens geweldpleging.

Een jonge man van 32, vader van zeven kinderen...

Op 15 januari 1940 volgde dan het vonnis: de veldwachter werd een *buitengewoon gemis* aan koelbloedigheid en zelfbeheersing verweten, maar de rechtbank verwierp de stelling van doodslag. De veroordeling luidde 1 jaar gevangenis en een schadevergoeding voor 3/4den, 1/4de van de verantwoordelijkheid kwam op het slachtoffer neer!

Er werd in beroep gegaan tijdens WO II, en hierbij werd de veldwachter veroordeeld om de volledige schadevergoeding te betalen. Tenslotte kwam de zaak in 1950 in kassatie voor. Ditmaal werd de veldwachter voor 2/3den verantwoordelijk gesteld, Vincent Loyens voor 1/3de. Nooit echter kreeg de weduwe van overheidswege enige schadeloosstelling. Integendeel, tijdens de bezetting werd zij bedreigd door partizanen uit Tongeren tot zij dan in februari 1943 naar Antwerpen uitweek.

In januari 1943 werden te Hasselt de eerste doden van het „thuisfront" herdacht: Vincent Loyens en de eveneens vermoorde *Pieter Cardinaels*, VNV-burgemeester van Opblabbeek.

Op zondag 2 april, dag op dag 50 jaar na de dood van Vincent Loyens, werd hij te Hasselt waardig herdacht.

GETUIGE

In aanwezigheid van een aantal Vlaamse prominenten en vele eenvoudige Vlamingen, ving de plechtigheid aan met een eucharistieviering in de St.-Katarinakerk te Hasselt. Het Vlaams Gemengd Koor Leuven zong de meerstemmige mis van Armand Preud'homme en de homilie werd gehouden door de abt van Tongerlo, J. Noyens. Een brief van mgr. Schreurs, hulpbisschop van Hasselt, werd voorgelezen, daarin werd herinnerd dat Vlaandeen in vergeving moet terugblikken op het verleden. Door de wil van de jongere Vlamingen en het dienstbaar zijn aan zijn taak, moet Vlaanderen echter kunnen hopen op een betere toekomst. In zijn homilie wees abt Noyens erop dat vooral de kleine Vlaming steeds werd verdrukt, vernederd, gebroodroofd, jazelfs gedood om zijn trouw aan volk en land.

De IJzertragedie, de gevolgen van de tweede WO, de weigering van amnestie: het zijn allemaal wonden, die echter wijzen op liefde. Uiteindelijk zal juist hierdoor Vlaanderen vrede kennen, hoe geslagen en gewond het ook werd.

In het Kultureel Centrum ging de herdenking verder. In zijn openingswoord wees een kleinzoon van Vincent Loyens erop dat deze dag een dag van hoop voor velen is. Een zeer verzorgde klankmontage over de gebeurtenissen van 50 jaar geleden werd in totale stilte beluisterd. In zijn toespraak herinnerde Europarlementslid Willy Kuijpers aan de mens Vincent Loyens, die viel in de betekenis van het Griekse woord *marturos*, getuige. Verder hekelde Kuijpers de toestand in Limburg. In 1901 werd de steenkool ontdekt, dat betekende nog geen welvaart voor het gewest zelf. Van de zeven mijnen hadden er vijf hun zetel in Brussel, één in Wallonië en één in Limburg zelf. Het gewest was een wingewest en de Limburger een knecht. Was het dan ook te verwonderen dat er op de onrechtvaardige maatregelen van januari 1966, protest en betogingen volgden? Ook toen vielen er doden onder de protesterende mijnwerkers...

De plechtigheid werd afgerond met een bloemenhulde aan o.a. mevrouw Van Humbeeck, weduwe Vincent Loyens en haar echtgenoot.

Mija Proost

PACIFISME

Het *pacifisme* ontstond tijdens het humanisme. *Desiderius Erasmus* hekelde de „dwaasheid van de oorlog" en ook *Thomas Morus* en *Johannes Vives* kantten zich tegen de oorlog en pleitten voor een aktieve verdraagzaamheid. Na hen zouden auteurs als *Hugo Grotius, Thomas Hobbes, Immanuel Kant* en anderen belangwekkende filosofische reflekties widen aan de problematiek van oorlog en vrede.

De eigenlijke vredesbeweging ontwikkelde zich echter pas in de loop van de Negentiende Eeuw. Motors ervan waren bepaalde kerkelijke groepen (Quakers en Mennonieten) en de socialistische arbeidersbeweging.

In Vlaanderen werd bij die trend aangesloten door de eerste autonome politieke frakties binnen de Vlaamse Beweging: de *Meeting*, de radikale *christen-demokraten*, de *frontbeweging*.

De voornaamste referentiepunten voor de internationale doorbraak van het pacifisme werden in het verleden gevormd door specifieke oorlogsgebeurtenissen, van de Napoleontische Oorlogen, over de twee Wereldoorlogen tot de Oorlog in Vietnam. Vandaag de dag geldt vooral de totaal-problematiek als referentie-punt: de massale aanpak van wapens, de potentiële oorlogsvelden.

Het Italiaanse *La Republica* kwam einde 1983 tot de vaststelling dat er tweehonderd oorlogshaarden in de wereld waren en het is onwaarschijnlijk dat dit aantal vandaag sterk verminderd is.

Het hedendaagse pacifisme is hoofdzakelijk op twee terreinen aktief: het verbale en formele protest tegen de bewapening en het ontwikkelen van een soort wetenschap en levenshouding-van-de-vrede. Het bezit een radikale strekking en een zakelijk-analyserende strekking. Laatstgenoemde promoot de studie van en het opvoeden tot een vredeshouding. Eerstgenoemde meent dat alle middelen geoorloofd zijn om een (kern)oorlog te vermijden, met uitzondering van het gebruik van geweld.

De zucht naar oorlog is ouder dan zijn tegenhanger. Méér kan de historikus niet vaststellen. Maar zijn verhaal is nooit definitief.

Frans-Jos Verdoodt

WOEDE IN FRIESLAND NA HERENAKKOORD

EEN koehandel in overgelijkbare zaken'', was de reaktie van duizenden Friezen. Zij waren woedend dat Friesland naast het Frysk Orkest in één klap van alle hogere kunstopleidingen werd beroofd. Wiegel mocht het vonnis voltrekken en was er ook nog trots op.

,,In bjusterbaarlike misslach'', oordeelde het Friese volk en die kreet kan de goeverneur des Konings tot op de dag van vandaag van talloze muren en ruiten in Friesland bewonderen. Deze prachtige slogan (een wonderbaarlijke miskleun) is een grimmige variant op de kreet ,,in bjusterbaarlik barren'' (een wonderbaarlijke gebeurtenis), die Wiegel te pas en te onpas debiteerde tijdens de jongste Elfstedentocht om de talrijke Hollandse gasten in de waan te brengen dat hij Fries had geleerd.

VREEMDELING

Niets is minder waar. Behalve dat de *goeverneur des Konings* zich nog altijd als een vreemdeling in Friesland beweegt stelt hij zich ook als zodanig op. In een recent interview sprak Wiegel zich onomwonden uit tegen Friese les op school, waarmee hij de klok maar liefst 50 jaar wil terugdraaien en zich sterker anti-Fries opstelt dan zijn partijgenoten in de Tweede Kamer. Overdreven kultureel besef of niveau hoeven we van hem dus niet te verwachten.

Ook Groningen treurt over het herenakkoord, omdat deze fraaie stad daarmee haar gloednieuwe Agrarische Hogere school verliest, die ter kompensatie naar Ljouwert moet verhuizen. Een Vlaams-Waals aandoende koehandel, die bedacht is in Den Haag onder het motto ,,verdeel en heers''. Maar de rijksoverheid bedacht nog meer ammunitie voor de onenigheid in het noorden...

LJOUWERT/GRONINGEN — Friesland raakt zijn *Frysk Orkest* kwijt, in Groningen sluit de studierichting *Milieukunde*. Ljouwert verliest het *konservatorium* en de *Akademie voor Drama*. Zonder dat er ook maar één gekozen volksvertegenwoordiger aan de pas kwam spraken drie ministers dit enkele weken geleden af met de Kommissarissen der Koningin Hans Wiegel van Friesland en Henk Vonhoff van Groningen (beiden VVD). Deze als ,,rijksinvestering'' aangekondigde bezuiningingsronde staat sindsdien te boek als *het Herenakkoord*.

Ondanks Heren- en andere akkoorden gaat de tweetaligheid van Friesland verder.

AFWACHTEN

Groningen lijkt voorlopig tevreden met de vooralsnog papieren status van ,,stedelijk knooppunt'' van het kabinet-Lubbers. Ljouwert is tot op vandaag slechts ,,stadsgewest'' en dreigt daarmee onder meer de toch al niet al te snelle direkte treinverbinding met Amsterdam te verliezen. Ook wil het kabinet met het ,,oog op 1992'' rijksinvesteringen vooral in ,,knooppunten'' koncentreren, waardoor het kleinschalige Friesland zonder steden boven de 100.000 inwoners als het aan Lubbers ligt opnieuw de boot zal missen.

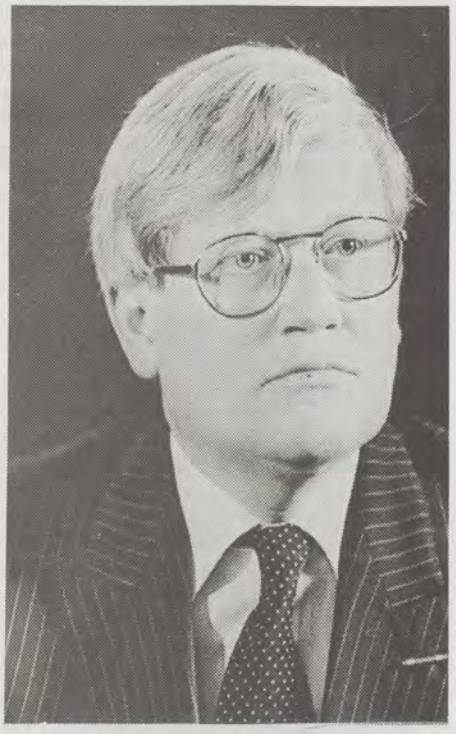

Wiegel praat reeds een paar woordjes Fries, toch is hij nog steeds een vreemdeling in Friesland.

,,Geheel'' Friesland — van werkgevers tot en met de *Fereining fan Lytse Doarpen* — heeft zich inmiddels achter het loffelijke streven geplaatst om ook Ljouwert als ,,stedelijk knooppunt'' in de Haagse annalen bij te zetten. De eerste Machiavellistische geluiden dat deze *,,door het Herenakkoord zo zwaar getroffen stad''* dat wel verdient ,,ter kompensatie'' zijn al opgevangen in de wandelgangen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Of deze lieden woord houden en of die knooppuntstatus wel iets voorstelt is nog afwachten.

OPF

LEREN LEVEN VAN HET LAND

Morgenavond wordt op het Hoger Insituut der Kempen (HIK) het boek ,,Leren leven van het land'' voorgesteld.

Met recht en reden zullen niet enkel de twee auteurs, Frans Emmerechts en Ria Malisse, zich gelukkig voelen, maar al diegenen die zich jarenlang mateloos hebben ingespannen om in het hartje van de Zuiderkempen gestalte te geven aan een wel bijzonder breed uitgebouwd landbouwonderwijsnet.

MODELONDERWIJS

Wie zou verwachten dat dit werk, dat inderdaad de geschiedenis, maar nog veel meer verhaalt van het landbouwonderwijs te Geel, beperkt blijft tot een vrij droge opsomming van feiten en gegevens, zal wel aangenaam verrast zijn bij het doornemen van dit écht boeiend boek; boeiend ook voor mensen uit andere delen van het Vlaamse land.

Intussen weet iedereen in Vlaanderen dat er studenten van iedere Vlaamse provincie ,,kursus'' volgen te Geel; dit dan zowel in de middelbare Landbouwschool, maar ook nog opgeleid worden tot industrieel ingenieur Landbouw of het graduaat Land- en Tuinbouw.

Het landbouwkundig onderwijs in deze barmhartige stede is zeer schuchter begonnen uit het bijna niets en thans geëvolueerd tot een modelonderwijs, dat áf is, op de universiteitstitel na.

Bij het lezen van dit boek worden wij soms getroffen door het speciaal soort moed dat die eerste leraars van de Middelbare Landbouwschool te Geel wisten op te brengen; dit niet enkel om de leergangen te vervolmaken en vooral af te stemmen op de praktijk, maar ook nog in het benaderen van de soms vrij stugge landbouwer van die tijd.

Amper tien jaar na de oprichting van ,,hun'' school begon dé grote krisis, die zich ook naar de landbouw toe sterk deed voelen. Eens de krisis voorbij kwam de grote en hopelijk allerlaatste wereldoorlog; daarna de voor de landbouw zeer verwarrende naoorlogse jaren en zelfs nog een heuse schoolstrijd.

Ondanks dit alles bleef de landbouwschool van Geel pal overeind staan. Meer nog, wanneer het HIK besloot de hiervoor reeds vernoemde leergangen op hoger niveau in te richten, werkte Landbouwschool Geel positief en spontaan mee.

Het is duidelijk dat te Geel uitsluitend de gangbare land- en tuinbouw aan bod komen. Wij weten dat het omschakelingsproces naar het alternatieve toe in Vlaanderen moeizamer verloopt dan in Wallonië, laat staan in het buitenland. Wij menen dat, wanneer de tijden hiervoor rijp zijn, het landbouwonderwijsnet te Geel ook dán zijn verantwoordelijkheid zal opnemen.

Intussen zijn de terreinen voor de proeftuin COVOBIT (Rik De Dapper) door het HIK belangloos ter beschikking gesteld. Auteur Frans Emmerechts schreef destijds de inleiding voor het vierde boek *Biologisch telen door en voor beroepstelers* van De Dapper. Hij is ook een uitmuntend bestuurslid van COVOBIT dat de beste mogelijke relaties en een vlotte en spontane medewerking vanwege het Geelse Landbouwonderwijsnet mag genieten.

Wij bevelen dit boek warm aan!

— Leren leven van het land. F. Emmerechts en R. Malisse. 223 blz., geïllustreerd (foto's en tekeningen door F. Schuyten. 420 fr. op rek. 733-3094682-24 van KVLT-Geel.

TUIN RENDEZ-VOUS

In een vorige bijdrage stelden wij dat het voorkweken van groente- en desnoods andere gewassen, zeer belangrijk is in het kader van de onkruidbestrijding en de gewasbescherming. Voor wie het voorkweken van gewassen wat te omslachtig zou vinden, kunnen wij hierbij vertellen dat wij dit ook nog doen om onze beschikbare tijd, waar wijzelf ook bijzonder krap mee zitten, zo doelmatig mogelijk te besteden...

Voor de kleinere tuin komt er nog bij dat men meer opbrengst haalt per oppervlakte, omdat voorgekweekte gewassen minder tijd en dan vooral minder ruimte benemen in de tuin. Wij hebben ook nog wat meer speling in onze teeltplanning. Een klein voorbeeldje: in volle zomer kan men sla oogsten, ongeveer 5 à 6 weken na de uitplant. Indien men rechtstreeks uitzaait wordt dit ongeveer het dubbele van de tijd. Wij vinden niet steeds de plaats om geregeld een rij sla uit te zaaien; in het zaaibakje gaat het steeds. Komt daarbij nog dat men dit zaaien, verspenen en desnoods inpotten steeds kan doen wanneer het buiten minder geschikt weer (regen) is om in de tuin te werken.

ONKRUIDBESTRIJDING

Bij het uitplanten komen de plantjes, ook in de rij, op de voor ieder gewas meest geschikte afstand te staan; dit ook in de rij. Het wieden en dunnen in de rij wordt hierbij nog uitgeschakeld en de kultuurgewassen hebben een ruime voorsprong op de onkruiden. Wij kunnen deze laatste dan ook vrij gemakkelijk bestrijden met hak en/of schoffel; desnoods met de brander, voor wie over een kap beschikt om tussen de rijen te kunnen afvlammen.

Sommige gewassen kunnen in de rij aangeaard worden, of soms ook afzonderlijk (kolen, bonen) waardoor wij een betere kwaliteit en opbrengst kunnen bekomen. Het hakken en schoffelen of bewerken met de handkultivator gaat dan des te beter.

VLIEG EN LUIS

Het is een feit dat men voorgekweekte plantjes beter kan beschermen tegen insekten dan de los uitgezaaide. Er is de bescherming met glas en plastiekfolie tegen koude; later in de zomer ook nog het tuingaas tegen diverse insekten en een te sterke zonnestraling.

Jonge koolplanten kunnen aangetast worden door de *vlieg*, ook op het kweekbed; zelfs bij het luchten zal men die moeten beschermen tegen diezelfde vlieg, want anders gaan die eitjes mee de grond in bij het uitplanten en dan is de ellende niet te overzien.

Iets verder in de zomer is er de *koolgalmug*, waarvan het nageslacht onze kolen ,,draaihartig'' maak.

Luizen zitten op veel gewassen, o.a. ook op onze sla. Deze brengen soms virusziekten over, iets wat wij dan weer kunnen indijken door onze jonge planten zolang mogelijk beschut te houden onder tuingaas en dit tot ver in de maand augustus.

LOOD

Wij hebben ondervonden dat in gronden die niet zoveel lood bevatten, er op de groeiende gewassen toch gedurende de groeiperiode zoveel lood op de groenten terechtkomt, dat dit het even of meer boven boven de grens komt te liggen. Wanneer wij echter beschut, (in dit geval met boven plastiekfolie en de zijkanten met tuingaas of vliesdeken planten, kan men voorkweken of desnoods de ganse teelt hieronder bedrijven), dan zullen de gewassen heel wat minder lood bevatten.

Rik Dedapper

EEN VOORRAAD ZAKDOEKEN

Onder het nieuwe filmaanbod is er **The accidental tourist** van *Lawrence Kasdan*. De film begint wanneer Macon (*William Hurt*) net terug van een van zijn reizen — hij is een auteur van reisboeken — samen met zijn ontbijtthee, te horen krijgt van vrouwtjelief Sarah (*Kathleen Turner*, mooi als altijd) dat ze hem verlaat. Sinds de moord op hun 12-jarige zoon, heeft ze relatiestoornissen en dan vooral met echtgenoot Macon. Daar komt dan Muriel (*Geena Davis*, die met deze Oscarwinnende rol eigenlijk de hele film draagt) opdagen. Zij is hondentrainster en ook Macon's hond wordt gehoorzaam, net als Macon haar trouwens naar de ogen gaat kijken. Zijn verliefdheid heeft echter als eigenlijke oorzaak, dat Muriel een ziekelijk zoontje heeft, die uiteraard Macon's vaderlijke gevoelens opwekt. Een alledaags verhaal dus en het beetje humor dat nog in *Anne Tyler*'s onspronkelijke roman zat, is er door Kasdan uitgehaald, zodat het nog alledaagser wordt. Als u dus graag tegen uzelf of tegen uw buren zit aan te kijken, moet u dit zien, maar eerlijk is eerlijk, u kunt nog slechter af zijn, als je **Crack in the mirror** van *Robby Benson* gaat kijken (Wat u na deze recensie duidelijk *niet* doet). Benson zelf speelt de hoofdrol van Scott — en voelt zich met z'n dubbeltaak niet op z'n gemak — een jonge New Yorker, tot over de oren in de schuld en met de wederhelft Vanessa (de erg mooie *Tawny Kitaen*) die verslaafd is aan crack en cocaïne. Hoe onschuldig kun je zijn — denk je, als Scott op een dag een (verloren) zak coke terugbrengt naar de lokale dealer Butchie (een sterke *Kevin Gray*, die perfekt een duivels karakter neerzet), net op het ogenblik dat deze de benen wil nemen voor Charlie van de Mafia, die beloofd heeft hem te zullen krijgen. Butchie scheldt hem zijn schuld kwijt en laat zelfs Scott op zijn flat zijn zaken verderzetten, terwijl hij verdwijnt. Scott aanvaardt en vertelt Vanessa dat hij naar Parijs is. Dan ondergaat Scott een hele gedaanteverwisseling en belandt in geweld en seks, net zoals Vanessa zich neer laat vlijen voor nog wat crack. Dit is een schoolvoorbeeld van klisjees aan elkaar rijgen, om te laten zien hoe het er aan toegaat in het milieu van aan drugverslaafde yuppies. Benson heeft duidelijk nog veel te leren als regisseur, want deze Crack is duidelijk over-geregisseerd en dat maakt hem nog vervelender dan voornoemde Tourist, alhoewel er duidelijk méér gebeurt. Het enige echte vermeldenswaardige van deze film is dat hij werd opgenomen op ultra fijne video en opgeblazen tot 35 mm en het overleefde, hetgeen vele kineasten met een klein budget gelukkig zal stemmen.

Forever Friends van *Carry Marshall* ziet de zangeres C.C.Bloom (*Bette Midler*) en haar vriendin Hillary Whitney Essex (*Barbare Hershey*) op het scherm evolueren. En hoe. Dit is een film over een ultieme vriendschap en iedere vrouw (én man) zou zo'n vriend(in) willen hebben.

Alhoewel sommigen de neiging zullen hebben — omdat ze niet graag toegeven dat ze ook de tranen in de ogen hadden — deze film een smartlap te noemen, moet gezegd dat de film nooit ook maar enige grens van oversentimentaliteit overschrijft, alhoewel de meeste vrouwen (en mannen?) toch maar liefst een reserve aan zakdoeken meenemen. Waarom de namen van beide aktrices niet op de lijst van de Oscarnominaties voorkomen is onbegrijpelijk en *Mayim Bialik* die een 11-jarige C.C.Bloom speelt, is een Bette Midler in de dop. Ze heeft zelfs al dat beetje vulgariteit dat Bette zo wereldberoemd maakte. Er zitten

ADVERTENTIE

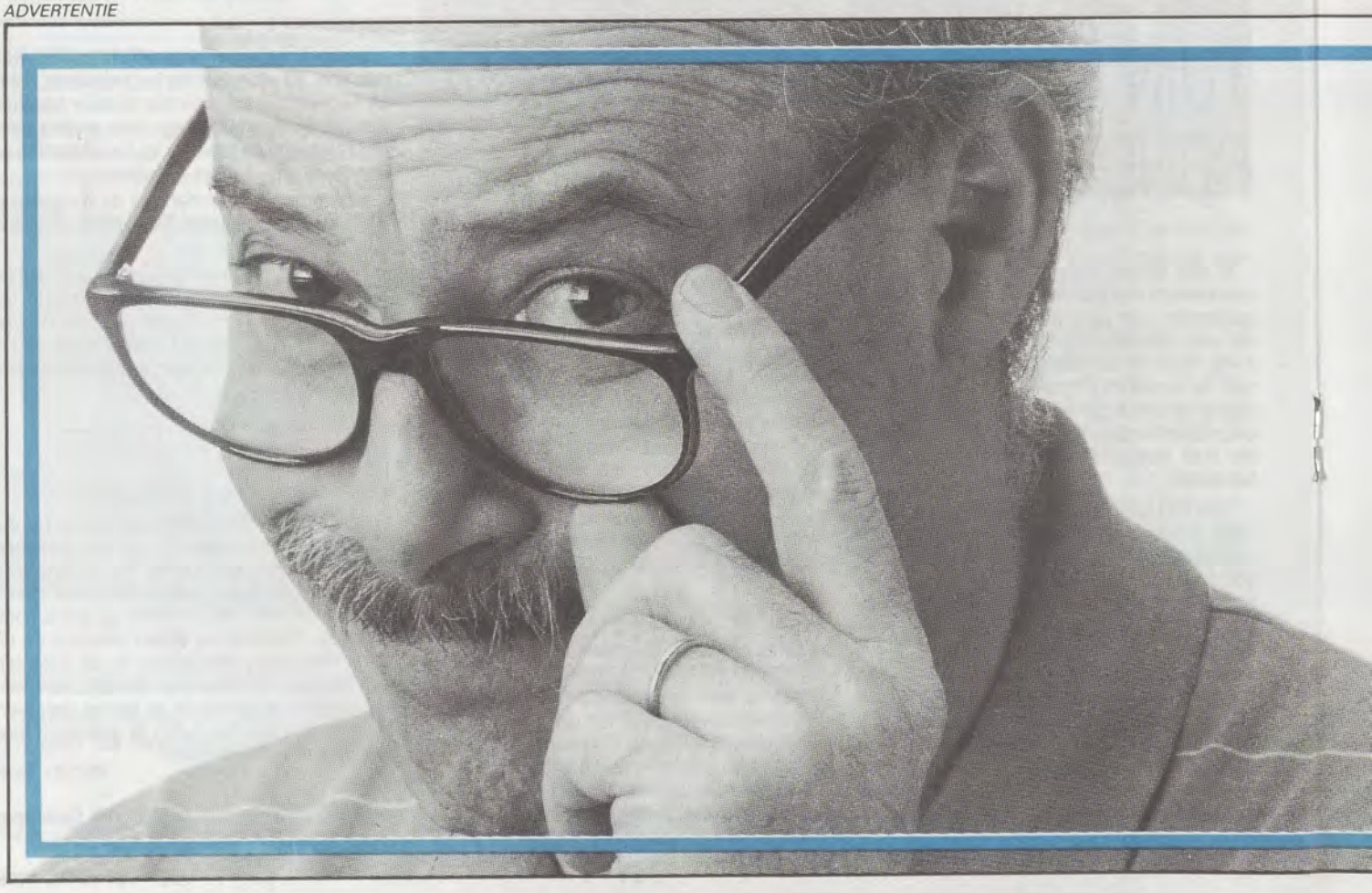

Barbara Hershey en Bette Midler in Forever Friends. Zelden werd zo'n twee ontroerende vrouwenrollen in één film samengebracht.

ook wat songs in en *I think its going to rain today* van Randy Newman kreeg wel zijn definitieve versie.

Midler speelt hier de belangrijkste rol sinds haar Oscarnominatie met **The Rose**, in dit verhaal van vriendschap van kindsheid tot graf, tussen twee onbegrepen vrouwen, één uit de joodse lagere klasse van de New Yorkse Bronx, die aan haar miserabel leven wil ontsnappen langs het stardom, en een rijke (oude rijkdom) uit San Francisco die alles heeft wat haar hartje begeerd. Mooi.

Willem (snik) **Sneer**

WEETJE

☐ Op 14 juli '88 verscheen in het Staatsblad een Besluitwet die de Pottelberg beschermt.

Vermeld wordt de bescherming als landschap van de beboste percelen.

De Pottelberg met zijn 157 meter, is eigenlijk de hoogste heuvel van Vlaanderen. De Pottelberg behoort immers tot het gehucht D'Hoppe dat ongeveer 95 % nederlandstalig is.

De Pottelberg — die reeds 10.000 vóór Kristus bewoond was — samen met het Brakelbos en het Bos ter Rijst, vormen de oorsprong van de romantische Zwalmrivier.

In de maand mei staan de boshyacinten — de blauwe kousjes — er in volle lentebloei. Voor een trip naar D'Hoppe, met een rondrit langs de Zwalmstreek met zijn historische watermolens, kan men zich wenden tot de Vrienden van de Zwalm, Rekegemstraat 28 te 9630 Zwalm (055/49.89.33 of 014/21.84.83).

Het "Plus-Sparen" van het blauwe fabriekje.

Ik krijg meer intrest!

Nog nooit heeft mijn geld zoveel opgebracht. Komt omdat ik 'n spaarboekje opende bij 't Krediet aan de Nijverheid, waar mijn centjes nu profiteren van "PLUS-SPAREN"!

Alle sommen die ik tussen 1 april en 30 juni '89 op mijn boekje stort genieten van een uitzonderlijke aangroeipremie van 1,25%* bovenop de basisintrest van 3,75%. De moeite waard om eraf te blijven tot 31 december.

Wil je dus méér sparen voor 't zelfde geld, dan open je nu 'n spaarboekje bij 't Krediet aan de Nijverheid. Kan je "PLUS-SPAREN." Heb je altijd meer!
*Wettelijk maximum.

KREDIET A/D NIJVERHEID

D D & A 4950

FIDELIO, EEN MOOIE ONMOGELIJKE OPERA

MISSCHIEN is de grondervaring met *Fidelio* veeleer een gezongen symphonie te beleven dan een overtuigend teatraal gebeuren. Hierdoor is deze opera (die zo Mozartiaans-mooi begint om te evolueren naar het *verschrikkelijk* mooie van Beethoven) zo moeilijk realiseerbaar als muziekteater. Want hier worden niet zo zeer liefde en hartstocht, konflikt en intrige muzikaal-psychologisch perfekt uitgesponnen, maar vooral aan *ideeën* van liefde en trouw, plicht en moed, bevrijding en vreugde *universeel* gestalte gegeven, en dit door Beethoven, de Michelangelo van de muziek.

Zo lijkt Fidelio in zijn kern even ongrijpbaar en onbespreekbaar als de beelden van de oudere Michelangelo: men ervaart ze zoals een rietstengel in de rand van de stroom sidderend en buigend het water ervaart. In die beelden van Michelangelo worstelt de *universele* mens met de materie als oergegeven, buiten en boven de tijd. Zij worden dan ook zelden of nooit aangevoeld en misbruikt als symbolen van de politiek-onderdrukte mens, maar veeleer als de tekens van de heroïsche strijd die de geest met de stof en de mens met zichzelf levert.

VALKUILEN

In dezelfde orde van grootheid ervaren wij de kracht van Beethoven in zijn symphonieën, zijn kamermuziek en zijn opera.

De politieke overtuiging van Beethoven, en het kitcherig libretto-verhaal van Leonore (Fidelio) en haar gekluisterde Florestan, zijn hierbij en hiervoor slechts voorwendsel. En bij dit voorwendsel beginnen de vele valkuilproblemen van de teateropvoering.

Een eerste valkuil kan het over-aktualiseren tot hedendaagsheid zijn, dit wil zeggen de opera ensceneren in bv. het kamp van Buchenwald, de Goelag, of het Chili van Pinochet. In deze valkuil is de Munt niet getrapt. Integendeel werd de opvoering ontdaan van het lugubere, en opgevat in een bijna tijdloze sobere kontekst, en daarom ook geprezen (in vooral buitenlandse kriteria) als één der meest menselijke en mooiste Fidelio's van de jongste decennia.

Een tweede valkuil kan de te realistische uitbeelding zijn wat regie en dekor betreft. De *realiteit* van een opera is pas dan „tenvolle" als én de muzikale uitvoering én de regie én het dekor (muziek-teater-schilderkunst) tot eenheid versmelten, kortom con-geniaal zijn met elkaar.

Dergelijke volmaaktheid ervaren wij telkens opnieuw als een mirakel, en het is de uitzonderlijke verdienste van de Munt reeds meermaals dergelijke mirakelen gekreëerd te hebben. Wat zijn we sedert de komst van direkteur Mortier verwende kinderen geworden! Wij zijn gewoon geraakt aan het beste en hebben als referentiepunt produkties die geschiedenis schreven.

In de Brusselse Munt wordt Fidelio, Beethoven's enige opera, opgevoerd n.a.v. de Franse Revolutie die 200 jaar oud is. Met het zingen van de idealen van de Revolutie: Vrijheid, Gelijkheid, Broederlijkheid, door het slotkoor (volk en bevrijde gevangenen) eindigt deze opera.
In deze overweldigende apotheose prefugereert de geëngageerde Beethoven reeds zijn Negende Symphonie met het koor: „Alle Menschen werden Brüder".

Voor Fidelio werd beroep gedaan, wat regie en dekor betreft, op *Adolf Dresen* en *Margit Bardy*, die van Jenufa en Goudonov voltreffers maakten. Zouden zij, samen met de dirigent *Hans Zender* ook van Fidelio dé opvoering maken? Dit mirakel is niet geschied. Maar kan dit met Fidelio wel?

EEN GEBEUREN

Over de muzikale aanpak van Zender zijn kenners en liefhebbers entoesiast. Zender is een modern komponist-dirigent met een eigen visie op Beethoven. Lees daarover zijn prachtige tekst in het programmaboek dat de opvoering duidt en begeleidt. Vanuit zijn eigen benadering van de partituur doseerde hij elk detail in funktie van het grote geheel met transparantie en kracht. Ook over de zangers (met een schitterende *Jozef Protscha* als Florestan, *Janis Martin* als Leonore, *Victor Braun, Erich Knodt* en de onvolprezen *Joanna Kozlowska*) niets dan lof. Een aangrijpend homogeen en sonoor gebeuren in één klank met het orkest en het koor. Detailkwesties kunnen onze vreugde niet storen: er *is* een gebeuren of er is *geen* gebeuren!

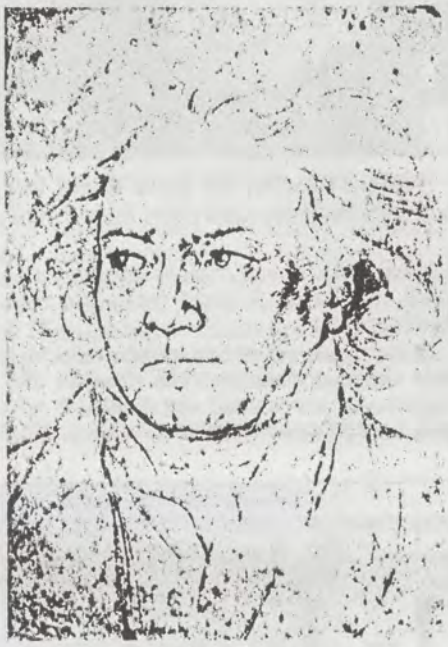

Beethoven, verschrikkelijk mooi!

Een gebeuren vond ik de regie in deze produktie slechts voor een deel. Waarom? De zwakke tekst van het libretto en de geladenheid van de muziek zijn zo extreem aan elkaar, dat een teatrale fusie van beide wellicht onmogelijk wordt. Misschien is de verdienste van Dresen's regie vooral het veilige voorbeeldige midden te houden tussen de valkuilen, en zó overeind te blijven. De regie van de groepen,

waarin Dresen uitblinkt, heeft ons dan ook het meeste aangesproken.

DEKOR

Komen wij bij het dekor. Biezonder mooi funktioneerde in het gapende donker de schacht naar en de kerkergang waarin Florestan geketend lag. Ook de lichtinval speelde hier sterk gekoncentreerd en op volle kracht. Toch is dit kerkerbeeld (voor ons althans) te realistisch-herkenbaar, te aanwijsbaar, te éénduidig, niet universeel genoeg om con-geniaal te zijn met Beethoven. Maar welk dekor kan dit wel? In onze verbeelding zien en beluisteren wij Beethoven en zijn Florestan in een tijdloze ruimte gevormd door de weerbarstige wanden van door Michelangelo bebeitelde marmer waaruit zijn slaven zich ontworstelen naar het licht. Maar hoé deze kloven van vibrerend marmer tot kerkergrot uitvergroten op het Muntpodium?

Middelmatig-mooi en neutraal-schoon, dus zonder huiver en grootheid, vonden wij niet alleen Rocco's wachtkamer, maar ook de dekoruitwerking van de gevangenis-binnenkoer en -poort (bij de slotscène). En hoe matig funktioneerde het licht in bv. het tafereel van het gevangenen-koor. Men hoeft maar even naar Rembrandt te kijken om te vermoeden wat wij bedoelen. En welke con-geniale ontwerper zou Goya geweest zijn wat de uitbeelding van de gevangenis- ruimte betreft.

KUNSTIG PROGRAMMABOEK

Het is de grote verdienste van de dienst Dramaturgie dit gezien en gesuggereerd te hebben in hun kunstzinnig programmaboek omtrent deze opera. Niet alleen is Goya Beethovens tijdgenoot, niet alleen kon zijn zelfportret dat van Beethoven zijn, maar vooral de aangrijpende tekeningen van de vernederde en gevangen figuren tegen de achtergrond van donkere dreigende ruimten, doen denken aan Beethovens's opera. Het programmaboek, met prachtige en duidende teksten, en precies geïllustreerd met Goya's duistere tekeningen is, voor ons, dan ook de winnaar van de beeldende vormgeving, wat deze produktie betreft. Als onderdeel van de geschiedenis die de Munt blijft schrijven, schrijft ook de Dramaturgische Dienst simultaan mee, en maakt het boekwerk na boekwerk (kunstwerk na kunstwerk) waarin op kreatieve vernieuwende wijze kunstgeschiedenis wordt geschreven. Voorwaar geen geringe verdienste.

Harold Van de Perre

— Fidelio, nog op 21 en 25 april om 20u. en op 23 april om 15u. in De Munt te Brussel, 02/218.12.11.

HET MEIRTEATER KNOCK-OUT

Het zal waarschijnlijk wel zinnebeeldig zijn dat het Antwerpse Meirteater het stuk *Knock-Out!* van Bart van Broeckhoven op de affiche heeft gezet. Inderdaad, het pand aan de Antwerpse Meir kan niet langer de druk van het kapitaal — de Meir is zowat de duurste allee van België — weerstaan en op zondag 14 mei is er de definitieve sluiting — om op 19 januari opnieuw te verrijzen in de Reyndersstraat. Maar zover zijn we nog niet.

DEBUTANT

Bart van Broeckhoven loopt al enkele jaartjes rond in het Antwerps teaterwereldje en was naast technieker, dekorbouwer, regieassistent, belichter, toneelmeester, ook akteur. Dit bij het teatergezelschap Yvonne Lex, we zagen hem ook opdraven in produkties van de Antwerpse KNS en bij het Raamteater.

Knock-Out! is zijn eerste stuk. Hij liep er al een hele tijd mee rond. Het was op het lijf geschreven van Rudi Delhem en jeugdteater akteur en freelance regisseur Dirk de Batist zag het ook al direkt zitten, zodat een driemanschap ontstond en het resultaat werd een leuk stuk teater, hier en daar wat ongeloofwaardig, wat *melo*, maar dat zal het publiek geen boon kunnen schelen. Het komt tegenwoordig in drommen naar het Fakkel- en Meirteater om eens hartelijk een zure week te kunnen weglachen. En als je dan zelf ook nog mag meespelen... want je zit op echte houten stoeltjes van een bokszaal uit de vijftiger jaren en wanneer aan het einde de boksmatch zich ontrolt, kan je — net zoals in the good old days van Rubenspaleis en voor de jongeren de Majestic, lekker meejoelen en boe-roepen.

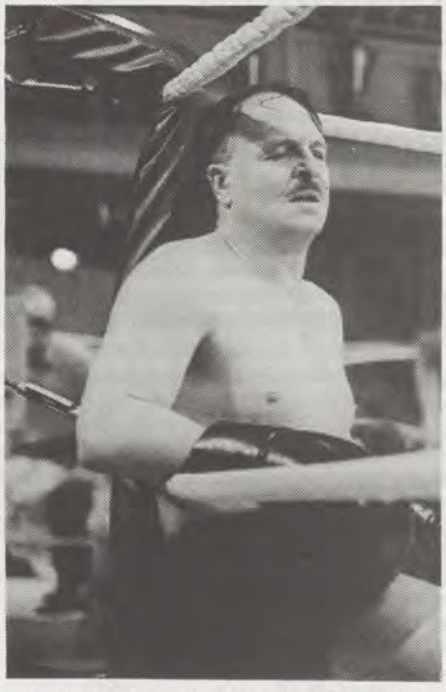

Rudi Delhem in Knock-Out!, duidelijk in slechte konditie...

PANDEMONIUM

Van zodra men de lange gang van het Meirteater inloopt, wordt men gekonfronteerd met fotokopiën van affiches van zowat alle grote boksmatches die in België plaatshadden. In het teater hangen kleurige affiches, en voor wie namen als René De Vos en Marcel Thil nog iets waard zijn kan van dit stuk genieten.

Rudy Waegemans (Rudi Delhem), de crack uit de Seefhoek is een bokser op z'n retour, die een beetje zielig zijn weggelopen madame verzuipt en op een zolderkamertje hokt. Op een dag ziet Leo (Ron Cornet), een louche bokspromotor die ook in de prostitutie zijn vriendjes heeft zitten, de gelegenheid om Rudy nog een laatste maal in de ring te krijgen — als ex-Europees kampioen zal hij een gefixte match moeten boksen tegen de rijzende zwarte ster uit Frankrijk *Alphonse Bang Bang Wonder* (Bill Richardson). Om Rudy zover te krijgen is Leo zelfs bereid om zijn liefje An (Mia Grijp) in diens bed te stoppen. In de bokszaal loopt ook nog Lowie (Jos van Gorp) rond, de voetmat en het pispaaltje van Leo, maar tegelijkertijd een plantrekker, die zijn murw geslagen hersens af en toe toch laat werken.

Rudy heeft al enkele tijd niet meer in de ring gestaan en hij roept de hulp in van zijn oude verzorger Vic (Vic Ribbens), die is bereid hem te helpen om zijn droom te verwezenlijken, namelijk het café van Jan, de facteur, op de hoek van de Selderstraat over te nemen.

Het hele stuk eindigt in een werkelijk pandemonium en nogmaals, laat je lekker mee voeren en brul en jouw, het kan alleen de stemming nog verhogen.

DE AKTEURS

Rudi Delhem is een perfekte *casting* voor de bokser op zijn retour en aan het eind zie je ook wel dat hij een niet meer zo piep is. Ron Cornet, als de bokspromotor is walgelijk goed en je gaat hem haten, terwijl zijn liefje Mia

▷

Grijp, zelf geboortig van Eeklo de juiste rol kreeg aangeboden, van boeredochter die er ietwat mooi uitziet en in de hoerenbuurt van Brussel terechtkomt, om daar op de vlucht te gaan en in Antwerpen te worden opgepikt door Leo — een ontheemde dus.

Vic wordt gespeeld door de goedmoedige Vic Ribbens en soms is hij een beetje te goed om waar te zijn, maar het zou heerlijk wezen, moesten er nog zo'n vrienden bestaan. Jos van Gorp heeft echter de dankbaarste rol, de hem in de mond gelegde dialoog brengt je af en toe aan het schaterlachen. Alhoewel het toch even moeite kost de ommekeer die zijn karakter in het stuk ondergaat te volgen.

Knock-out! is geen stuk voor zuurpruimen. Liefhebbers van teater zoals Walter van den Broeck het maakt, zullen met deze Bart van Broeckhoven zeker aan hun trekken komen en de chauvinistische Antwerpenaar moet ook nog gezegd, dat het in zijn eigen wereldtaal wordt opgevoerd. Dat daarvoor alle boeken van Antwerpenaar van beroep: Jack De Graef werden geraadpleegd, is een pluim op des schrijvers hoed.

— Knock Out! in het Antwerps Meirteater nog op 22, 23, 26, 27, 28, 29 en 30 april. In mei op 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12 en 13, telkens om 20u.30.

DAENSJAAR BEGINT MET HISTORISCH DEBAT

Nu zaterdag 22 april wordt na maanden van intense voorbereiding het Priester Daensjaar te Aalst officieel geopend.

Na een ontvangst van de genodigden en het herdenkingskomitee op het stadhuis wordt er een *bloemenhulde* gehouden *aan het Daensmonument op de Werf*.

Om 15u.15 zullen namens de stad Aalst, de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Oost-Vlaanderen en namens het herdenkingskomitee Daensjaar 1989 bloemen neergelegd worden. Deze sobere plechtigheid gebeurt zonder vlaggevertoon.

Om 16u. start in de Schouwburg van het kultureel centrum De Werf een *Historisch Debat*.

De jongste jaren kan de geschiedschrijving van het Daensisme en de Daensistische Beweging zich verheugen in een verhoogde belangstelling.

Het herdenkingsjaar werd dan ook aangegrepen om de huidige stand van het historisch onderzoek dienaangaande nader toe te lichten. Gereputeerde Daensspecialisten zullen zich dan ook buigen over de vraag waar de wortels, de aanhang en de erfenis van de Daensistische beweging dienen gesitueerd te worden. Ook de niet-daensistische socio-politieke bewegingen komen aan bod, en tevens wordt aandacht besteed aan de Vlaamse Sociale Strijd, en aan parallelle bewegingen in Wallonië en Nederland.

Recent onderzoek omtrent in de jaren '70 vrijgegeven archieven van paus Leo XIII brachten heel wat interessante gegevens aan het licht.

Moderator in het debat is prof. H. Balthazar en deelnemers zijn: prof. K. Van Isacker, prof. L. Wils, dr. F.-J. Verdoodt, de Luikse prof. P. Gérin en prof. H. Van Velthoven.

Op zaterdag is het Daensmuseum en Archief van de Vlaamse Sociale Strijd in het Belfort doorlopend geopend van 10 tot 18u. Tevens is er de mogelijkheid om de Daenswandeling te houden in de stad (± 1 uur).

Een toeristisch pakket kan bekomen worden op het Daenssekretariaat, Grote Markt 3, 9300 Aalst, tel. 053/77.06.84 of de Dienst voor Toerisme, Grote Markt 3, 9300 Aalst, tel. 053/77.11.11 toestel 240.

ADVERTENTIE

universitair ziekenhuis antwerpen

Het Universitair Ziekenhuis van de Universitaire Instelling Antwerpen werft aan voor indiensttreding in 1989 en voor de wervingsreserve (m/v):

HOOFDMAGAZIJNIER

Studieniveau: diploma of getuigschrift van Hoger Secundair Onderwijs. Minimum 1 jaar ervaring met betrekking tot de funktie.

ALGEMENE VOORWAARDEN:

1. De modaliteiten en voorwaarden i.v.m. het examen en de kandidatuurstelling kan men bekomen bij de direktie Personeel, Examensekretariaat, Wilrijkstraat 10, 2520 Edegem. (eventueel tel. 03/829.11.11, toestel 1170, maandag t.e.m. vrijdag van 8.30 u tot 12.30 u en van 13 u tot 17 u).
2. De ingevulde sollicitatieformulieren (cfr. modaliteiten) dienen persoonlijk of aangetekend ingeleverd te worden op hogervernoemde dienst, **uiterlijk op vrijdag 5 mei 1989**.
3. Het aanwervingsexamen heeft plaats op **zaterdag 20 mei 1989** in de voormiddag.

NEDERLANDS IN TEL AVIV

Het Komitee van ministers van de Nederlandse Taalunie heeft besloten financiële steun te geven aan de universiteit van Tel Aviv. Met deze financiële bijdrage wordt een deel van de kosten gedragen voor uitbreiding in de akademiejaren 1989-1990 en 1990-1991 van de kursus Nederlandse taal en kultuur die binnen de Afdeling *Vreemde Talen* wordt gegeven. Als voorwaarde wordt gesteld dat de universiteit de opleiding later volledig zelf bekostigt. De kolleges worden gegeven door een afgestudeerde van de Universiteit van Amsterdam aan ongeveer 40 studenten.

HET BESLOTEN LAND VAN ONZE JEUGD

Een nieuwe striproman van de Waalse grootmeester *Didier Comès* staat voor meerdere uren artistiek genot. Met Amber heeft de ,,Sorcier des Ardennes'' opnieuw een magistraal werkje afgeleverd. Ook al vinden wij de titel ,,Amber'' enigszins misplaast (in de originele, Franse versie staat er ,,L'Arbre-Cœur,,, Hartboom), het belet niet om eens te meer op te gaan in het werk van Comès.

In de reeks *Wordt vervolgd Romans* van de uitgeverij Casterman verschenen reeds eerder enkele onvolprezen meesterwerken van de jonge Waal *Didier Comès.* Zo was er ,,De dorpsgek van Schoonvergeten'', de allereerste roman uit 1984 waarin zelfs een tradtionalistische pastoor Schoonbroodt ten tonele werd gevoerd! Voorts volgde ,,De Wezel'', — ons insziens tot dusver het meesterwerk van Comès —, alsook het zeer dreigende ,,Eva''.

,,Amber'' ligt in dezelfde lijn van de drie eerder verschenen stripromans. Op meesterlijke wijze weet Comès zijn verhalen uit te tekenen in pure zwart-wit-kontrasteen. Een Comès in kleur zou overigens veel van zijn waarde verliezen want de dreigende kracht van zijn beeldverhalen ligt precies in die zwart-wit-schakeringen. Didier Comès is een grootmeester van het magisch-realisme en verdient dan ook om in één adem genoemd te worden met figuren als Jean Ray, Johan Daisne of Hubert Lampo. Zijn verhalen situeren zich meestal in de Ardennen, in het besloten land waar oude sagen en legenden nog verder leven en waar bijgeloof nog de geesten bestuurt.

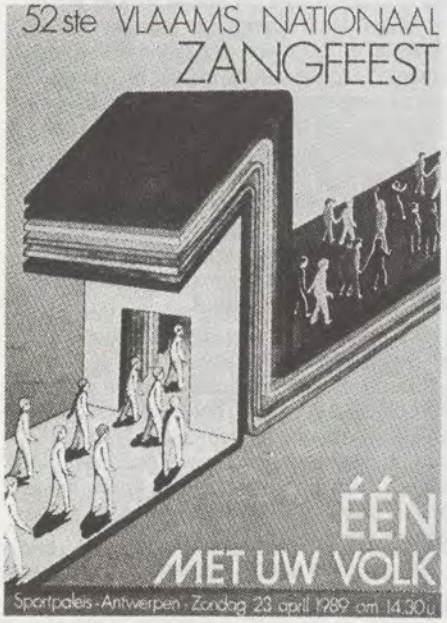

Het verhaal begint in Afghanistan, in september 1985. Amber is een joernaliste die het oorlogsgebeuren op de voet volgt. Ze wordt gewond aan het hoofd en verliest een oog. Zo eindigt haar carrière als oorlogskorrespondente vroegtijdig en in december 1985 keert ze terug naar de magische en besloten wereld van de Ardennen.

Daar ontmoet ze de vreemde vrienden van haar jeugd. Eerst *Dwerg*, daarna *Baby*, die zich het liefst onder tafel schuil houdt. En ook de dienstdoende komiek, een harlekijn. In een tweede hoofdstuk *De geest van het woud* ontmoet Amber haar geliefde Hartboom. Nog meer vertederend wordt de liefdeszang in *De ogen van het hart.* Amber houdt nog steeds van haar boom en de boom houdt van haar. Toch houdt Harlekijn er aan haar te waarschuwen: ,,Sinds je ongeluk probeer je de wereld van je kindertijd te herscheppen, vooral door een beroep te doen op ons... Dat is gevaarlijk.'' (blz. 40). Amber ontmoet ook de geest van haar moeder.

WAAN

In de hoofdstukken *Bloedrood* en *Roofbiljart* vinden we Comès op zijn best. Anti-militaristisch, spottend en scherp bijtend op de verstarde geesten die de wetten van het buitennatuurlijke nooit zullen kennen. Amber bezorgt haar (mannelijke) belager een zware vernedering en deze zint dan ook op wraak. Alles ademt weer de typische dreiging: „Om de dooie dood niet! Ik zal haar dat geintje betaald zetten, vannacht nog.'' (blz. 66). Op dezelfde bladzijde zien we enkele unieke prenten van de jager en zijn prooi. Het zesde hoofdstuk *De dromenzolder* is een heerlijk, verademend intermezzo.

Wat er in de laatste hoofdstukken *De zon van de wolven* en *Nacht van as* te beleven valt vertellen wij liever niet aan de lezer. Maar het is ontegensprekelijk mooi en meesterlijk. De wereld van de wondere waan, eigenlijk reeds het magisch-realisme voorbij. Comès in grootse stijl. Al bij al een zeer genietbaar werk, sterk gestileerd en met een verwarrende mengeling van realistische en karikaturale stijl. Een roman (want die naam is terecht verdiend, ook al gaat het om een beeldverhaal), die ons terugvoert naar de kinderjaren en naar het besloten land van onze dromen.

L. Demedts

— Amber. Didier Comès. Wordt vervolgd Romans, Uitg. Casterman. 1988. 110 blz., 395 fr.

VLAAMSE MUZIEK
BIJ VLAAMS
AUDIOFONDS vzw

... SPECIALE GUNSTPRIJZEN VOOR LEZERS VAN WIJ!

Vanaf het *volksbewuste repertoire,* overheen het *betere lichte lied,* het Vlaamse luisterliedje tot opnamen met *Vlaamse klassieke muziek,* gespeeld door *virtuozen van bij ons...*

Dát alles vind je bij het *VLAAMS AUDIOFONDS vzw* dat zich specialiseert in produktie, promotie én betere verspreiding van de *Vlaamse muziekkultuur* in de breedste zin.

* Vraag onze uitgebreide katalogus met een keuze van elpee's en CD's die in de handel moeilijk te vinden zijn.

* SPECIALE GUNSTPRIJZEN VOOR LEZERS VAN ,,WIJ''!

(geldig tot 15 mei 89)

GLOEDNIEUW BIJ AUDIO
DE NIEUWE ELPEE VAN
CECILE VAN DIJCK

Vlaanderen's unieke
chansonnière!

— **,,ZOALS IK BEN'':** 12 fijne luisterliedjes door één van de meest geliefde vedetten van ,,MOOI VLAANDEREN 2'', populair van heel wat BRT-programma's en straks te zien op VTM en BRT-televisie.

Bestelnummer: LP — VAF — 002 op banknummer 035-0898326-50

Handelsprijs: 499 fr. — Speciale gunstprijs voor WIJ-lezers: 450 fr. (verzending inbegrepen).

audio

VLAAMS AUDIOFONDS vzw

Aartshertogstraat 4
8400 Oostende
tel. 059/50.84.80
spoedfoon: 059/80.25.17.

TOPVOETBAL STERFT VELE DODEN

ZELF hebben we het gebeuren in Sheffield nagenoeg rechtstreeks op het BBC-scherm kunnen meemaken. Aanvankelijk was er verwondering om het gedrum, het getrek en het geduw. Na enkele minuten spelen stonden er plots tientallen toeschouwers op de grasmat. De wedstrijd werd stilgelegd maar men veronderstelde dat er gauw weer zou kunnen worden afgetrapt. Er werd immers duidelijk niet gevochten.

Pas na enige tijd begon de tragedie zichtbaar omvang te krijgen. De doden en gewonden werden op afgerukte publiciteitspanelen — die zijn dus toch nog ergens goed voor — afgevoerd. De ziekenwagen reed over het veld... De spelen hadden andermaal bloed geëist. Het voetbal betaalde andermaal veel te zware tol aan zijn blijkbaar onverwoestbare populariteit.

MISSCHIEN, ALS...

Had Hillsborough vermeden kunnen worden? Vermoedelijk wel. Indien de politie de poorten voor de opdringerige Liverpoolsupporters niet opent vallen er in het stadion vermoedelijk geen doden. Misschien liggen de slachtoffers dan gewoon op de straatstenen. Indien, misschien en als. Vast staat dat de grote drama's aan telkens andere oorzaken waren te wijten. In Bradford ging het dak van de tribune plots branden. Op de Heizel lag georganiseerd geweld aan de basis. In Sheffield waren teveel toeschouwers (met of zonder echte of valse tickets) aanwezig.

Het Anfield Road-stadion wordt een bedevaartsoord. (foto AP)

Natuurlijk lopen er telkens parallelle lijnen door de tragedies. De hulpvoorzieningen waren gebrekkig, de politie of andere ordehandhavers begingen fouten, de organisatie was ondermaats...

Een mens sterft één dood maar van het topvoetbal kan niet hetzelfde worden gezegd. Andermaal is het verdriet en het leed neergestreken over het geplaagde Britse voetbal.
Na Bradford en de Heizel nu Hillsborough. De rij wordt te snel lang. De slachtoffers vormen een eindeloze stoet.
Het tragisch gebeuren in Sheffield heeft veel én uiteenlopende reakties losgeweekt. Berusting en gelatenheid kontrasteerden met woede en onbegrip.

Maandag schreef *Joris Jacobs* in Het Nieuwsblad dat het voetbal met zijn doden moet leren leven. Dat klonk boud. Maar is het daarom niet waar? Natuurlijk zal men ook in Sheffield de verantwoordelijkheidsvraag scherp stellen en vermoedelijk zullen ook daar mensen voor de rechtbank worden gedaagd. Maar daarmee zijn de problemen niet opgelost.

INVAKKING

Vanzelfsprekend kunnen overal nog veel verbeteringen worden aangebracht. Misschien moet men drastische oplossingen opdringen

Een Liverpool-fan schreeuwt het uit. In de kooi was geen ontsnapping mogelijk. (foto EPA)

en de klubs en stadioneigenaars verplichten om enkel nog zitplaatsen ter beschikking te stellen. Zittend heet de massa minder agressief te zijn. Maar soortgelijke ingrepen kosten miljoenen en op wiens rug zullen die worden verhaald? Op die van de minder begoeden — want zij waren andermaal het slachtoffer — die zich nu nog achter de doelen staan te verdringen? Wellicht moeten de ordestrijdkrachten — het woord is in de gegeven omstandigheden niet te zwaar beladen — nog worden vermeerderd of vermenigvuldigd. Maar kan de gemeenschap daar blijven voor opdraaien wetende dat de klubs hun spelers bijna schandelijk hoge salarissen uitbetalen?

Hillsborough was een tragisch voorval. In die Engelse stad werd bewezen dat de risikofaktoren nooit volledig zullen kunnen worden uitgeschakeld of volledig onder kontrole zullen kunnen worden gehouden. Want precies die hoge dranghekkens en de veel geprezen „invakking" van de staanplaatsen lagen mede aan de basis van de dood van zo'n kleine honderd mensen.

„De gekooide dood", het laatste hoofdstuk in het gruwelverhaal van het topvoetbal, zal

alvast in Engeland vermoedelijk nooit meer kunnen herhaald worden want meerdere klubs willen de sterke metalen afrasteringen nu binnen de kortste keren neerhalen. Een wijs besluit. Het voetbal heeft zichzelf — de spelers en de wedstrijdleiders — te goed willen beschermen. De toeschouwers hebben daarvoor geboet...

Met de Heizel en Hillsborough zal de naam van FC Liverpool onverbrekelijk verbonden blijven. Drie namen die drie begrippen zijn geworden van het kollektief geheugen.

Maar men moet wel redelijk proberen blijven en geen spoken zien of zoeken waar ze niet te vinden zijn. Dat Uefavoorzitter Georges in de gegeven omstandigheden meende naar Liverpool, de klub, de supporters, de stad en de streek te moeten uithalen, vonden we beneden alles. Het getuigde van weinig begrip en inzicht en van nog veel minder diplomatie.

Of was hij gewoon geïrriteerd omdat zijn komitee enkele dagen voordien beslist had de klubs uit de League in 1990-1991 opnieuw tot de Europacups toe te laten? Een beslissing die nu misschien samen met de slachtoffers ten grave zal worden gedragen. Al zou het ons toch verstandig lijken te wachten op de uitslag van het onderzoek.

LIFE MUST GO ON

FC Liverpool moet anders wel gaan geloven dat er een zwarte hand op haar toekomst ligt. Het kan de leek gek in de oren klinken maar aan de door armoede geteisterde *Merseyside* leeft en ademt wel degelijk een heuse modelklub. Een voetbalvereniging die al generaties lang geleid wordt door zeer bekwame bestuurders en sportief de triomfen opstapelde. Ook nu weer mikte men op ,,Anfield Road'' naar ,,the double'' en wel nadat men in het kampioenschap een gewoonweg onmogelijke ,,come back'' verwezenlijkte. Daar moet nog aan toegevoegd worden dat binnen de muren van het eigen stadion ook nog nooit incidenten te betreuren vielen. Organiseren is niet enkel een kunst, het is misschien ook een gewoonte. Of is het puur toeval dat de zwaarste ongelukken zich voordeden in ,,neutrale stadions'' met ordehandhavers die de betrokken supportershegioenen vreemd waren en met supportershegioenen die het fatale stadion niet door en door kenden... Ook hier weer ligt de weg breed open voor allerlei spekulaties.

Nog één enkele slotbedenking: de FA heeft inmiddels beslist dat de bekerkompetitie gewoon doorgaat en dat de wedstrijd op Manchester United moet worden herspeeld. We hadden niet anders verwacht. Life must go on en daarnaast bestaat er wellicht ook nog een lukratief kontrakt met de televisie. Voetbal is zoveel meer dan minder welstellende supporters achter een of ander doel. Maar dat wisten we al.

Flandrien

NOOIT TE OUD OM TE WINNEN

Criq wint de Waalse Pijl, Ludo Peeters haalt zuchtend en kreunend maar desondanks zegevierend de streep in Bavikhove en Sean Kelly triomfeert in Luik-Bastenaken-Luik: ook in de wielersport is men nooit te oud om te winnen.

Het klassieke voorseizoen zat er al bijna op toen zich de gevestigde reputaties toch nog meldden. De *Waalse Pijl* heeft Criq altijd gelegen. De moeilijke klim naar de streep past helemaal bij zijn mogelijkheden, bij zijn temperament. In die Waalse Pijl reden nog anderen sterk maar in de slopende wereldbekerkoers van en naar Luik bleef er van onze cracks maar weinig ,,geheel''. Enkel Criq hield echt stand maar dat verbaasde niemand. Dat Kelly in de *Vurige Stad* zegevierde was een halve verrassing. De Ier was in de voorbije weken maar zelden in het stuk voorgekomen. Hij miste scherpte. Hij reed niet explosief. Maar in ,,La doyenne'' worden andere eisen gesteld. Het weerstandsvermogen wordt er maksimaal getest. Volhouden is hier de boodschap en dat kan de Ier blijkbaar nog.

Bavikhove was voor het eerst op het scherm te zien. Een topkoers wordt het Leiedal vermoedelijk nooit. Een vreemde en zeker niet journalistiek verantwoorde keuze van de televisie als U het ons vraagt maar we werden nog wel eens aan Ludo Peeters herinnerd. Die kroop als het ware over de streep. Normaliter

Sean Kelly, dan toch een overwinning voor de Ier... **(foto PVB)**

wint Vanderaerden die wedstrijd maar in de beslissende kilometers moest de Limburger alleen de kloof dicht rijden en dat bleek om allerlei redenen niet te kunnen. Vanderaerdens voorseizoen is dan ook al meer dan half mislukt. Hij krijgt het moeilijk wanneer in de toekomst kontraktbesprekingen op de agenda staan.

De Staatssekretaris voor het Brusselse Gewest Jef Valkeniers, bevoegd voor de sociale huisvesting heeft binnen de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij een nieuwe dienst opgericht:

WOONINFO

Wenst u meer te weten over...

- **KOMFORTPREMIES**
- **BOUW- EN VERWERVINGSPREMIES**
- **RENOVATIEPREMIES**

of over de premies voor

- **GEVELREINIGING**
- **AANLEG VAN VOETPADEN**

of over de

- **VERHUIS-, HUUR- EN INSTALLATIETOELAGEN**

of indien U meer algemene informatie wenst over de huisvesting in de 19 gemeenten...?

AARZEL DAN NIET, WEND U TOT

WOONINFO
Noordstraat 1B 1000 BRUSSEL

TEL.: 02/512.32.92
512.35.25
512.44.90

Open elke dag van 9 tot 14.30 uur (uitgezonderd weekeinde)

LAAT BRUSSEL WEER ADEMEN.

ADVERTENTIE

ZATERDAG 22 APRIL

BRT 1

15.00 **Red de tijger,** dok.
16.00 **Uitgesteld huwelijk,** film
18.50 **Boeketje Vlaanderen,** toeristische info
20.25 **Rozen zijn voor de rijken,** 2-delige film
21.55 **Mona Lisa,** evergreens
23.15 **Beroemde gerechtszaken,** 2-delige film
00.05 **Poolshoogte,** astronomie

BRT 2

14.50 **Goldrace,** wielrennen
19.00 **De droomfabriek,** hartewensen

VTM

17.30 **VTM-Top 30**
18.30 **She's the sheriff,** serie
19.30 **Bompa,** serie
20.00 **How the West was won,** film
23.10 **Lady Chatterley's lover,** film

Ned. 1

15.30 **Steil achterover,** serie
15.56 **Black Beauty,** serie
16.46 **Tekenfilms**
19.19 **Steil achterover,** serie
19.45 **Cheers,** serie
22.01 **Weerklank,** koncert
22.41 **Hooperman,** serie
23.05 **St.Elsewhere,** serie

Ned. 2

16.00 **Dynasty,** serie
18.45 **Top 40**
20.29 **Muziekspecial Annie Schilder**
21.00 **Rur,** praatshow
21.45 **Beauty & the Beast,** serie
22.35 **Only once in a lifetime,** film
00.20 **Kort Amerikaans,** film

ZONDAG 23 APRIL

BRT 1

09.00 **Kinderprogramma's**
11.00 **De zevende dag,** praatkaffee
12.45 **Sunday Proms,** koncert
15.25 **De zaak met de vioolkist,** jeugdfilm
16.50 **Sinja Mosa,** serie
18.10 **Leven... en laten leven,** kwis
20.30 **Langs de kade,** serie
21.30 **Steek-er-wat-van-op-show,** praatshow
22.45 **Baryshnikov op Broadway,** show

BRT 2

15.24 **Grote prijs van Oostenrijk,** motorcross
14.15 **Grote prijs San Marino,** formule 1

VTM

15.00 **Zondag matinee**
16.30 **Hunter,** serie
18.00 **Kojak,** serie
20.00 **Servicegolf,** mensen helpen
20.30 **Merry Christmas, mr. Lawrence,** film
22.35 **War and remembrance,** serie

Ned. 1

17.36 **Op de loop,** serie
18.01 **Vara's kindermenu**
19.07 **Flying doctors,** serie
20.31 **Rob de Nijs onderweg,** koncert
22.03 **Golden girls,** serie
22.28 **De hoogvliegers,** serie
23.19 **Kompilatie hartstocht,** Robert Long

Ned. 2

19.00 **Filthy, rich and catflap,** serie
20.10 **Van Kooten en De Bie,** kolder
20.56 **Van Dis in de IJsbreker,** praatshow
21.57 **Nauwgezet en wanhopig,** TV-vertelling

MAANDAG 24 APRIL

BRT 1

17.05 **Flipper,** serie
17.30 **Arnold,** serie
18.10 **Postbus X,** serie
18.35 **Avonturenbaai,** serie
19.00 **Vechten voor onze planeet,** eko-serie
20.00 **De drie wijzen,** spel
20.45 **Moord in de kerk,** serie
21.35 **Ommekaar,** Werken aan werken
22.50 **Horizon,** wetensch. magazine

BRT 2

19.00 **Zonen en dochters,** serie
20.00 **Extra-time,** sport
20.30 **Tijd is geld,** ekonomie
21.00 **Murrow,** TV-film

VTM

17.00 **Tekenfilms**
18.00 **Batman,** serie
18.30 **Cijfers en letters**
19.30 **Rad van fortuin**
20.00 **M*A*S*H*,** film
22.30 **Vroemtuigen,** info
23.00 **Taxi,** serie

Ned. 1

16.50 **Tekenfilms**
19.19 **Tom en Jerry,** serie
19.25 **Kapitein James Cook,** serie
20.21 **De wijze kater,** muzikale komedie
21.45 **In terapie,** gokverslaving
22.40 **Navertelling,** oorlogsdrama

Ned. 2

18.20 **Tekenfilms**
20.29 **North & South,** serie
22.50 **De frivole framboos,** optreden
23.35 **Nederlands kampioenschap schaken**

DINSDAG 25 APRIL

BRT 1

17.00 **Flipper,** serie
17.30 **Arnold,** serie
18.20 **Kinderprogramma's**
19.00 **Wegen der vergetelheid,** speleologie
20.30 **De monnik en de bij,** serie
21.00 **Moet kunnen,** show
21.45 **Oogappel,** info
22.50 **Camera,** info
23.20 **So What?,** jazz

BRT 2

19.00 **Zonen en dochters,** serie
20.00 **Argus,** praatshow
21.20 **De Vlaams-Nationale Omroepstichting**
21.55 **Van de wieg tot het graf,** Soc. Zekerheid

VTM

17.00 **Tekenfilms**
18.00 **Batman,** serie
18.30 **Cijfers en letters**
19.30 **Rad van fortuin**
20.00 **War and remembrance,** serie
21.00 **Klasgenoten,** Terry Van Ginderen
22.30 **Diamonds,** serie

Ned. 1

15.25 **James Herriot,** serie
16.20 **Rondom tien,** over kanker
17.45 **Dodger, Bonz en de rest,** serie
18.11 **Tekenfilms**
19.53 **De Cosby show,** serie
20.19 **A different world,** serie
22.11 **Adempauze,** koncert

Ned. 2

17.45 **Tros Popformule**
19.25 **Alf,** serie
20.29 **De aanslag,** serie
21.30 **Het debuut,** film

Ned. 3

21.09 **De orkestsuites van Bach IV,** klassiek

WOENSDAG 26 APRIL

BRT 1

15.55 **Kinderprogramma's**
17.30 **Arnold,** serie
18.10 **Merlina,** serie
18.35 **Kilimanjaro,** tienernieuws
20.00 **Pak de poen,** loterijshow
22.50 **Verwant,** kunstmagazine

BRT 2

19.00 **Zonen en dochters,** serie
20.00 **Sportavond**

VTM

17.00 **Tekenfilms**
18.00 **Streethawk,** serie
19.30 **Rad van fortuin**
20.00 **Smokey and the bandit,** film
21.40 **Star,** filminfo
23.00 **Cheers,** serie

Ned. 1

16.00 **De natuur van N.-Amerika,** dok. serie
16.25 **Lassie,** serie
18.30 **Jody en het hertejong,** serie
19.55 **De Campbells,** serie

Ned. 2

17.05 **Buck Rogers,** serie
17.55 **Call to glory,** serie
18.40 **Countdown,** pop
19.25 **Family Ties,** serie
20.19 **Miami Vice,** serie

DONDERDAG 27 APRIL

BRT 1

17.00 **Flipper,** serie

17.30 **Arnold,** serie
18.10 **Kung Fu,** serie
20.00 **Felice!,** spel
20.40 **Panorama,** aktualiteiten
21.35 **The ,,Dirtwater'' dynasty,** serie
22.50 **De aarde,** dok. serie

BRT 2

19.00 **Zonen en dochters,** serie
20.00 **Koncert,** klassiek
22.10 **De winter van 60,** film

VTM

17.00 **Tekenfilms**
18.00 **Batman,** serie
18.30 **Cijfers en letters**
19.30 **Rad van fortuin**
20.00 **Tien om te zien,** show
21.00 **Dallas,** serie
22.30 **Odd Couple,** serie
23.00 **Jake and the Fatman,** serie

Ned. 1

16.24 **Kermis der ijdelheid,** serie
18.02 **Vara's kindermenu**
19.21 **Een klas apart,** serie
20.47 **Cagney & Lacey,** serie
21.34 **Kippevel,** Simple Minds
22.40 **Mei, een nieuwe lente,** dok.

Ned. 2

17.40 **Airwolf,** serie
20.29 **Beppie,** serie
20.55 **Vinger aan de pols,** info
21.45 **L.A. Law,** serie

VRIJDAG 28 APRIL

BRT 1

17.00 **Flipper,** serie
17.30 **Arnold,** serie
20.30 **The story of SOE,** dok. serie
21.45 **Festival van Vlaanderen,** Mijn Moedersprake V
22.55 **Staatsgreep op z'n Brits,** serie

BRT 2

19.00 **Zonen en dochters,** serie
20.00 **Première,** filmnieuws
20.30 **Zonder opzet,** film
22.25 **Filmspot,** achtergrondinfo

VTM

17.00 **Tekenfilms**
18.00 **Batman,** serie
18.30 **Cijfers en letters**
19.30 **Rad van fortuin**
20.00 **A room with a view,** film
22.30 **Empty nest,** serie
23.00 **Podium:** INXS

Ned. 1

15.35 **Centennial,** serie
16.25 **Paucartambo,** dok.
19.30 **Father Dowling,** serie
20.55 **Twee banen op een kussen,** serie
22.40 **Het huis aan het kanaal,** TV-film
23.40 **De trein,** film

Ned. 2

16.00 **Dieren in het wild,** natuurserie
16.29 **Suske en Wiske,** serie
17.23 **Familie Oudenrijn,** serie
21.05 **Ontsnapping uit Sobibor,** film

Marina de Graaf maakt een veelbelovend filmdebuut als de onschuldige Caroline in ,,Het Debuut'. Dinsdag 25 april op Nederland 2, om 21 u. 30.

ZATERDAG 22 APRIL

LADY CHATTERLEY'S LOVER

Frans-Britse film uit 1981 met Sylvia Kristel, Nicholas Clay en Shane Briant, naar de overbekende erotische klassieker van D.H.Lawrence. **(VTM, om 23u.05)**

ZONDAG 23 APRIL

FURYO

Java, 1942. Kort nadat de Japanners het voormalig Nederlands Indië hebben bezet zien twee Engelse officieren mekaar terug in een krijgsgevangenenkamp. De wrede kampkommandant lijkt begrip te kunnen opbrengen voor hun noden. Brits-Japanse film uit 1982 met David Bowie, Tom Conti en Ryuichi Sakamoto. **(VTM, om 20u.30)**

MAANDAG 24 APRIL

CANICULE

Franse politiefulm uit 1984 met Lee Marvin, Miou-Miou en Jean Carmet. Hoewel hij door een medeplichtige werd verklikt slaagt Jimmy Cobb erin na een overval uit de handen van de politie te blijven... **(FR 3, om 20u.35)**

DINSDAG 25 APRIL

HET DEBUUT

Ned. film van Nouchka van Brakel uit 1977 met Marina de Graaf, Gerard Cox en Pleuni Touw. Hugo en Rita komen op bezoek bij hun oude vrienden Peter en Anne. Hugo voelt zich op een onweerstaanbare manier aangetrokken tot hun 14-jarige dochter Caroline die niet ongevoelig blijft voor zijn attenties... **(Ned. 2, om 21u.30)**

WOENSDAG 26 APRIL

SMOKEY AND THE BANDIT

De beruchte vrachtwagenchauffeur ,,Bandit'' krijgt van de schatrijke Enos burdette 80.000 $ aangeboden om een lading Texaans bier over de grens te smokkelen. Amerik. komische avonturenfilm uit 1977 met Burt Reynolds, Sally Field en Jerry Reed. **(VTM, om 20u.)**

DONDERDAG 27 APRIL

HIVER 60

Waalse film uit 1982 met Paul Louka, Philippe Léotard en Ronny Coutteure. In 1960 zorgt de sociale inleveringspolitiek van de regering voor heel wat onrust onder de arbeiders. Het komt tot spontane stakingen en zelfs het leger wordt ingezet... **(TV 2, om 22u.10)**

VRIJDAG 28 APRIL

ABSENCE OF MALICE

Amerik. film van Sydney Pollack uit 1981 met Paul Newman, Sally Field en Melinda Dillon. Via een rechercherbureau krijgt joernaliste Megan Carter een valse tip in verband met een moordzaak... **(TV 2, om 20u.30)**

PLATZAK OP REIS

Het zal al wel met Ulysses begonnen zijn, maar de menselijke reisdrift is nu groter dan ooit en nagenoeg geen land nog onbereikbaar. Een iets of wat reis maken met enkel kontanten bij je is niet alleen onhandig, maar ook risikovol om onderweg letterlijk ,,platzak'' te vallen. Beter is het *platzak* te vertrekken. Ik bedoel met andere betaalmiddelen op zak dan pakken briefjes of kiloos munten. Wat dan wel meenemen? Hangt ervan af.

Een kleine hoeveelheid pasklare valuta van ter plaatse op zak hebben, is altijd handig voor b.v. 'n taxi of drankjes. Maar als het om grotere bedragen gaat, dan toch beter een *cheque* of *creditcard*. In de States b.v. zal een fors bedrag in baar geld betalen eerder verdacht voorkomen. Maar in landen waar het gewoonte is over de prijs te onderhandelen is het kontant geblazen, anders geen korting.

De ons meest vertrouwde cheque is de eurocheque die nu al in bijna 50 landen aanvaard wordt. Het risiko bij verlies of misbruik is gering en de koers bij het verzilveren meestal gunstiger dan die voor kontanten. Wissel trouwens liefst in een officiële bank, want in vele hotels en zogenaamde wisselkantoren zijn de koers en de provisie die berekend worden vaak aan de hoge kant.

Reischeques, beter bekend als traveller's cheques, zijn aangewezen voor langere reizen en voor landen waar eurocheques niet aanvaard worden. Ze zijn bij alle banken inwisselbaar en verzekerd tegen verlies of diefstal (vergeet dus niet de nummers op het bijgeleverde invulstrookje te noteren). Het handigst is een kombinatie van grote en kleine coupures. Een etentje of een paar schoenen betaal je eenmaal niet met een cheque van 1000 dollar.

In de VS is *plastic* geld gemeengoed, maar ook hier geraakt de kredietkaart als betaalmiddel ingeburgerd. Vooral op reis heeft ze voordelen, want dan ben je gratis verzekerd tegen ongevallen, je hotelkamer blijft bij vertraging voorbehouden, bij het huren van een auto hoef je geen borgsom te betalen en bij vele banken kan je er koersgunstig geld mee opvragen. Maar creditcard betekenen een relatief groot risiko voor de instellingen die ze verstrekken.

U dient dus een bijdrage te betalen en de uitgevende instelling wil uw financiële draagkracht terdege kennen en vraagt dus wel even bedenktijd. De 4 hier uitgebrachte credit cards hebben elk hun specifieke trekjes. *Visa* is de goedkoopste en heeft met *Eurocard* wereldwijd de meeste aanvaardingspunten (plusminus 6 miljoen). Maar Visa geeft niet zo'n luxe magazine uit met speciale aanbiedingen, zoals de andere 3. *American Express* en *Diners Club* zijn de meest prestigieuze kredietkaarten die hun kaarthouders heel wat service bieden en vooral in duurdere hotels en restaurants de betere kamers en tafels.

De voordeligste en gemakkelijkste wijze van betalen hangt af van uw reiswijze, reisduur en bestemming(en). De bedienden van uw bank of reisbureau moeten u daarover beslist deskundig kunnen informeren. Daar zijn ze specialisten voor.

LIJDENSWEG VAN EEN KRUISWEG

Een edelsteen aan de Vlaamse museumkroon is ongetwijfeld het *kasteel van Gaasbeek*, waarvan de oudste wallen uit de 13de eeuw dateren. Zeker nu is een bezoek aan het kasteel in het nog min of meer ongerepte Pajottenland om verschillende redenen een feest. Allereerst zijn er het fraaie landschap dat Breugel al vereeuwigde en het 42 ha grote park waarin de lente danig meefeest.

Dan is er natuurlijk de rijke museumkollektie, daar gaat tot 30 april nog in de Roelantszaal van het kasteel een wel zeer opmerkelijke tentoonstelling *,,De Kruisweg van Edgard Tytgat''* door. Aan dit meesterwerk is een merkwaardig verhaal verbonden, dat voor de kunstenaar ook letterlijk een lijdensweg betekende.

Edgart Tytgat werd in 1879 te Brussel geboren uit Brugse ouders die hij tot wanhoop dreef door ,,artiest'' te willen worden. Later heeft hij de herinnering aan deze pijnlijke episode vastgelegd in *,,Enkele beelden uit het leven van een kunstenaar''*. Tytgat geldt als een van de origineelste talenten uit onze schilderkunst van deze eeuw. Zijn oeuvre is uniek en is zeker beïnvloed geweest door de oude traditie van volksprenten, want hem wel eens de omschrijving ,,naïef'' opleverde.

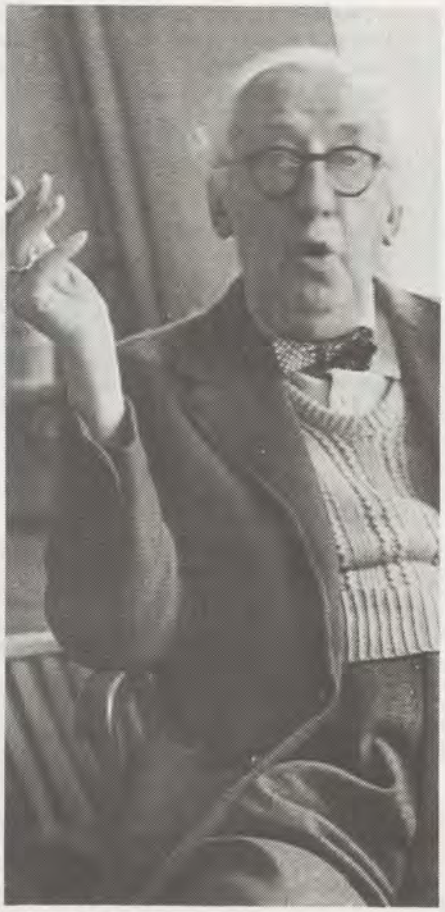

Edgard Tytgat. (foto P. V.d. Abeele)

Zijn ,,Kruisweg'' beleefde oorspronkelijke onbegrip en uiteindelijk toch erkenning die wel enigszins vergelijkbaar is met het lot dat een andere ,,Kruisweg'' (Servaes) ten deel viel.

Aanvankelijk was het werk opgezet voor de kerk van *Mariakerke*, maar raakte onafgewerkt opgeborgen. Maurits Roelants, toen konservator van het kasteel van Gaasbeek, bracht de kunstenaar ertoe het geheel te hernemen voor de kerk van Gaasbeek. Tytgat hervatte het werk, ondanks een zware ziekte. Toen het einde naderde én het einde van zijn leven — bleek het werk te onortodoks, te veel ,,Tytgat'', te fris en te naïef om genade te vinden in de ogen van een officiële kommissie. Roelants, die niet alleen een vriend wilde sparen, maar ook het belang van het werk zeer goed begreep, kocht het om ,,De Kruisweg'' een plaats te geven in de kapel van het Kasteel. Maar te grote vochtigheid en de vrees voor vandalisme in het wat afgelegen gebouw deden hem van dat plan afzien. De huidige tentoonstelling is dus een enige gelegenheid om Tytgats ,,Kruisweg'' — mét de voorstudies — volledig te zien: een zeer eigen, aangrijpende visie van de kunstenaar op het lijdensverhaal. Tijdens de tentoonstelling is een geïllustreerde brochure over het kunstwerk verkrijgbaar tegen 30 frank.

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEE

Na afloop van het Volksunie-Partijbestuur van maandag 17 april j.l. heeft algemeen voorzitter Jaak Gabriëls volgende mededelingen verspreid ten behoeve van de pers.

VREDESBETOGING

Het Partijbestuur van de VU verheugt zich over de talrijke opkomst voor de jongste vredesbetoging te Brussel. Dat deze betoging, ondanks haar spoedkarakter, toch tienduizenden — voor het merendeel Vlamingen — op de been bracht, toont nogmaals aan hoe diep het pacifisme in alle bevolkingslagen is ingeworteld. De „nooit-meer-oorlog"-gedachte, als basispijler van de Vlaamse vredesbeweging, dient verder krachtig te worden ondersteund.

De VU steunt de regering in haar standpunt omtrent de modernizering van de korte afstandsraketten. De VU hoopt dat dit standpunt ook onverkort zal worden uitgedragen naar de NAVO toe. In dit kader herhaalt het Partijbestuur zijn pleidooi voor een verdere, algemene wapenbeheersing. De invoering van een nukleair vrije Europese zone is hiervan de logische konsekwentie.

De VU betreurt nogmaals dat ze door de BRT niet gevraagd is deze visie te ontplooien tijdens de konfrontatie-uitzending van zondag 16 april. Het gaat niet op partijen met een belangrijke inbreng terzake en waarbij dit tema essentieel is te weren. Dit is puur subjektief en tegen de deontologie van een overheid.

Het Partijbestuur besprak tevens het voetbaldrama te Sheffield. De VU betuigt haar leedwezen met de families van de slachtoffers. Sheffield is een diep menselijk drama, waarbij het past even stil te staan.

De VU kan zich niet verzoenen met de treurige realiteit dat de hedendaagse sportbeleving noodzakelijkerwijs moet leiden tot dodelijke slachtoffers. De maatschappij in zijn geheel, en de politiek verantwoordelijken in het biezonder, dienen zich zonder dralen verder te bezinnen over het waarom van deze agressiviteit. De VU wenst hierbij nogmaals te beklemtonen dat de steeds verder groeiende vrijetijdsmaatschappij op een ongeoorloogde manier wordt ingepalmd door het ekonomisch marktgebeuren. Dit met alle nefaste gevolgen van dien. De bevolking lijkt niet klaar om de aktuele vrijetijdsmaatschappij op een ernstige manier in te vullen.

Het aktuele voetbalgebeuren zet een aantal maatschappelijke waarden op zijn kop. De VU wenst er in dit kader op te wijzen dat het huidige voetbal-bedrijf mee zijn verantwoordelijkheid moet durven opnemen.

VOEREN

Het Partijbestuur van de VU besprak verder het optreden van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden inzake het dossier Voeren. De partij verheugt zich over daadwerkelijk ingrijpen van Luk Van den Bossche en hoopt dat de Vlaamse Exekutieve ten volle en zeer aktief de voogdij zal blijven uitoefenen in alle dossiers. Het bestuur van Vlaanderen komt toe aan de Vlaamse regering en niet aan welke andere overheid dan ook.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Inzake het beleid betreffende het Wetenschappelijk Onderzoek steunt het Partijbestuur de initiatieven van minister Schiltz om zo snel mogelijk een reële federalisering te verwezenlijken in uitvoering van het regeerakkoord. Het Partijbestuur vraagt dat ook de andere ministers en staatssekretarissen terzake de letter en de geest van het regeerakkoord zouden eerbiedigen. In dit Nationaal Fonds van Wetenschappelijk Onderzoek dusdanig te herstructureren dat de federalisering in neo-unitaire zin zou worden omgebogen. Het NFWO moet op tweeledige basis gefederaliseerd worden.

VU vraagt de Vlaamse Regering een koherente visie op het wetenschapsbeleid te ontwikkelen. De eigen bevoegdheden moeten prioritair worden beschermd; de samenwerking met de franstalige gemeenschap moet rechtstreeks worden nagestreefd.

DE GESCHIEDENIS VAN DE VLAAMSE STAATSVORMING OP VIDEOCASSETTE

De reeks VNOS-uitzendingen over de geschiedenis en de krachtlijnen van de huidige staatsvorming worden gebundeld uitgegeven op videocassette.

Een doeltreffend audio-visueel hulpmiddel voor vorming en propaganda, een waardevol dokument in de eigen videoteek!

U kan deze cassette bestellen op het Algemeen VU-sekretariaat, Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel (tel. 02/219.49.30) tegen de luttele prijs van 700 fr.

Gelieve het gewenste videosysteem te vermelden (VHS — Betamax).

VU OP BRT 2

Het VNOS-programma van dinsdag 25 april '89 om 20u.40 op BRT 2 bevat volgende onderwerpen:

— „Van droom naar daad": derde deel in een reeks over de Vlaamse staatsvorming, met o.m. VU-voorzitter Jaak Gabriëls; vandaag de bevoegdheden en de middelen;

— de aktualiteit met o.a. de dag van de VU-vrouwen en de verkiezing van een VUJO-voorzitter;

— „Slovenië, brug tussen Oost- en West-Europa": een reportage over dit Slavisch land en volk en over het bezoek van Europarlementslid Willy Kuijpers aan Slovenië.

Niet vergeten dus: dinsdag 25 april om 20u.40 op BRT 2!

WIJ: EEN UITDAGING!

Omdat een alfabetische volgorde van de arrondissementen een vertekend beeld geeft drukken wij de arr. stand volgens de werkelijke cijfers af. Opvallend is daarbij dat Tongeren-Maaseik zeer hoge toppen scheert, gevolgd door Dendermonde (verrassend sterk!) OVD, Halle-Vilvoorde en Hasselt.

Het weze een aansporing voor de andere arrondissementen om het minstens even goed te doen. Het is een geweldige uitdaging voor de minder „vlotte" arrondissementen te kunnen bewijzen wat ze echt waard zijn!

Afspraak volgende week, weer wat dichter bij de 600 nieuwe en de 1000 tegen 11 juli '89!

ARRONDISSEMENTEEL

	Streefdoel	Nieuwe
1. Tongeren-Maaseik	75,9	63 (+6)
2. Dendermonde	49,2	32 (+3)
3. Oostende-Veurne-Diksmuide	39,8	35 (+2)
4. Halle-Vilvoorde	32,1	75 (+1)
5. Hasselt	25	30 (+4)
6. Roeselare-Tielt	22,9	24
7. Gent-Eeklo	22,6	52 (+2)
8. Aalst	21,1	16 (+1)
9. Mechelen	19,8	20
10. Ieper	19,5	8
11. Sint-Niklaas	16,2	17 (+2)
12. Leuven	15,3	42 (+2)
13. Brugge	14,7	17
14. Antwerpen	14,6	82 (+5)
15. Kortrijk	13,5	20
16. Turnhout	9,7	23 (+2)
17. Oudenaarde	6,9	5
18. Brussel	4,7	8
Totaal	**20,1**	**569 (+30)**

TOP-WERVERS

De adempauze van de paasvakantie lijkt nu wel voorbij voor topwervers van ons weekblad zodat wij deze week een nieuwe persoonlijke stand kunnen brengen.

Het lijstje met minimum 2 nieuwe abonnementen bij, kan deze week tot 20 namen uitgebreid worden. Proficiat en dank u wel!

1. Bert Verleysen, Munsterbilzen	28
2. Ivo Coninx, Genk	15
3. André Willems, Maasmechelen	11
4. Jaak Gabriëls, Bree	8
Anny Lenaerts, Wilrijk	8
Karel Rigo, Gent	8
VU-Deerlijk	8
8. Jan Caudron, Aalst	5
Rita Gaublomme, Boechout	5
Marie-Louise Thiebaut, Berg	5
Jaak Vander Haegen, Oudenaarde	5
Erik Vandewalle, Izegem	5
13. Georges Raes, Ledegem	4
Koen Thevissen, Dilsen	4
VU-Haacht	4
16. Oswald Van Ooteghem, Gentbrugge	3
17. Hugo Coveliers, Aartselaar	2
Hugo Peeters, Elewijt	2
Gerda Van Langendonck, Kapellen	2
VU-Tervuren	2

De Volksunie arrondissementen Brussel en Halle-Vilvoorde nodigen U van harte uit op het 3de

in 't hart van Brussel

Zaterdag 10 juni 1989 vanaf 20 uur in de Ancienne Belgique, Steenstraat in Brussel.

met o.m.

Connie Neefs
Kris de Bruyne
orkest Rico Zoroh
diskobar Golden Sixties
Zakdoek
Peper en Zout

Inkom 200 fr.

Eén week voor de Europese en Brusselse stembusslag moet de Ancienne Belgique uit haar voegen barsten! Het feestgedruis van die avond moet de voorbode zijn van een klinkende VU-overwinning in Brussel en gans Vlaanderen!

BRABANT

APRIL

22 ZAVENTEM: Haantjes- en biefstukkenfestijn VU-Zaventem. Vanaf 12u. in refter school, Mechelse steenweg, Centrum Sterrebeek.
22 LEMBEEK: 13de Haantjeskermis in zaal De Kring, Stevens de Waelplaats. Vanaf 17u.30. Ook op 23/4 vanaf 11u.30. Org.: VU-Lembeek.
22 ZAVENTEM: 3de haantjesfestijn in de refter van de gemeenteschool (naast Gemeentehuis, Mechelse stwg.) te Sterrebeek. Vanaf 11u.45. Org.: VU-Groot-Zaventem.
22 KEERBERGEN: Kaas- en Bieravond. In zaal Berkenbrem in centrum van de gemeente. 250 fr. Lekkere kazen en bijpassende streekbieren. Vanaf 19u. Org.: VU-Keerbergen.
24 LENNIK: Voordrachnamiddag over zelfmoord en zelfdoding door Jan Raeymaekers. Diskussie en vraagstelling. Van 14 tot 15u.30 in Huize Zwartenbroek, Zwartenbroekstraat 127 te Lennik. Org.: Fed. Aut. Centra Welzijnswerk.
25 AARSCHOT: Euro-Avond in de Poeskaffee, Schaluin 68, om 20u. Met Europarlementslid Willy Kuijpers. Video-voorstelling „Europa der volkeren en regio's. Gratis toegang. Iedereen welkom. Org.: VU-Aarschot.
27 LENNIK: Daguitstap naar Antwerpen. Om 10u. bezoek Rubenshuis o.l.v. Koen De Meulder. 12u.30 middagmaal. 14u. bezoek diamantmuseum o.l.v. gids + demonstratie diamantslijpen. 17u. einde. Deelname: 200 fr. p.p. Vertrek om 9u. stipt Markt 15 Lennik. Inschrijven vóór 20/4 op tel.: 02/532.14.41. Org.: Fed. Aut. Centra Welzijnswerk.
28 HALLE-VILVOORDE: arrondissementsraad om 20u. in zaal Collegium aan de Brusselstraat, Groot-Bijgaarden. Samenstelling van de nieuwe arrondissementsraad.
28 WEMMEL: Debatavond met Vic Anciaux en Annemie Neyts over „Brussel, Derde Gewest?". In K.C. De Zandloper, om 20u.
28 LEUVEN: Arr. bestuursverkiezingen. Vooraf koöptatie. Kandidaten voor koöptatie aan Paul Cresens, Azalealaan 2 te 3295 Diest voor 21/4.
29 HAACHT: 5de Kaas- en wijnfeest met gastoptredens. Zaal Familia (Tildonk). Aanvang: 20u. Inkom 50 fr. Org.: VU-Haacht.
29 KAMPENHOUT: Bezoek Art Deco-Tentoonstelling, Paleis voor Schone Kunsten, met 2 Vlaamse gidsen + extra bezoek aan Van Buurenmuseum in art-deco-stijl te Ukkel. Vertrek a/d kerk Kampenhout om 12u.45. Info: 65.65.61 of 65.55.98. Org.: Karel Bulsfonds Kampenhout.

MEI

4 HALLE-VILVOORDE: Géén arrondissementsraad.

JUNI

10 BRUSSEL-HALLE-VILVOORDE: Derde feest in 't hart van Brussel.

NIEUW VU-BESTUUR VOOR BEERSEL

Ook te Beersel werden bestuursverkiezingen gehouden en voor het eerst zijn alle deelgemeenten vertegenwoordigd. Het ziet er dan ook naar uit dat het huidige bestuur, of een CVP-SP-meerderheid, in de toekomst meer dan ooit rekening zal moeten houden met de Vu-Nieuw-oppositie.

Voorzitter werd Willy Michiels, ondervoorzitter Patrick Staut, penningmeester Luk Motté, sekr. Marie Louise Oosterbaan, politieke planning en propaganda: Jef Croonenberghs, jeugd en gezin: Bea Dillens, redaktie informatieblad: Jot Theys, bestuursltd: Johan Devillé. Gekoöpteerde bestuursleden: Willem Felis, Piet Vansintjan en Geert Devillé. Mandatarissen: de raadsleden Hugo Devillé en Els Germis. OCMW-raadslid Jef Croonenberghs.

EEN HANDJE TOESTEKEN IN BRUSSEL

De lezers van WIJ kunnen voor de kieskampanje van de hoofdstedelijke raad in Brussel een handje toesteken. Daarom worden ze vriendelijk maar met enige aandrang gevraagd een brief te schrijven naar hun vrienden, kennissen, familieleden, oude lieven enz... die in één van de 19 Brusselse gemeenten wonen. Ze zouden er de Brusselse VU-Vlamingen heel veel plezier mee doen. Bovendien is zo'n brief een „zachte" manier van kampanje voeren en zijn uw Brusselse kennissen wellicht blij verrast nog eens een brief van een oude bekende te ontvangen.

Gemakshalve drukken wij zo'n modelbrief in WIJ af, die naar eigen goeddunken kan gebruikt worden.

Beste ....,

U staat er misschien van te kijken dat ik U een brief schrijf over „de politiek". Ik weet immers dat U daarvan echt niet wakker ligt. Maar ik weet ook dat de politiek zich wel met U bezig houdt.

Op 18 juni e.k. grijpen de verkiezingen plaats voor de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Het gaat om een gloednieuwe struktuur.

In het nieuwe Brussel krijgen de Vlamingen eindelijk de kans, op het hoofdstedelijk niveau, mee te beslissisen met de franstaligen, vanuit een gelijke machtspositie. Dit is zeer belangrijk. Die kans moeten we grijpen.

Ik meen dat Brussel er baat zal bij hebben als er overtuigde Vlamingen verkozen worden, die een hart hebben voor hun hoofdstad en voor de mensen die er wonen. Duidelijk herkenbare Vlamingen, die bereid zijn met de franstaligen samen te werken maar dan als sterke, onmisbare partners.

Die Vlamingen vindt U op de lijst van de Volksunie. Daarom durf ik U vragen uw stem uit te brengen op één van de Volksunie-kandidaten.

Samen maken wij, Vlamingen, méér van Brussel!

Met vriendelijke groeten,

MILIEUTELEFOON VOOR REGIO HALLE

Zopas startte VU-provincieraadslid Juul Denayer met een permanente milieutelefoon. Voor de uitwerking van dit initiatief doet hij beroep op een milieukomitee dat groeide uit het Buizingse VU-bestuur.

Iedereen die vragen, klachten of problemen heeft in verband met verdachte (sluik)stortingen, bodem- en luchtvervuiling, reuk- en lawaaihinder, vervuilde waterlopen, schendingen van de natuur enz..., kan terecht bij ,,wakkere burger'' Miel Uytenhoven op het milieutelefoonnummer (02/356.86.71).

De klacht of vraag wordt genoteerd en nadien behandeld door het milieukomitee dat zo vlug als mogelijk naar een oplossing zoekt. De oproep(st)er ontvangt achteraf een brief waarin gemeld wordt welk gevolg er gegeven werd aan de oproept.

Provincieraadslid Denayer hoopt aldus, ondanks de grote littekens die sedert de voorbije jaren in de prachtige streek tussen Zenne en Zoniën werden gekerfd, een positieve bijdrage te kunnen leveren om het milieu gaaf te houden en waar nodig te verbeteren.

,,Wakkere burger'' Miel Uytenhoven en VU-provincieraadslid Juul Denayer aan de ,,permanente milieutelefoon'' in de regio Halle.

VUJO GROOT-LEUVEN TERUG OP PAD

Op initiatief van de Leuvense gemeenteraadsleden Vital Geeraerts (34 jaar) en Hans Bracquené (29 jaar) werd besloten opnieuw een aktieve VUJO-kern samen te stellen. Dit om de zeer eenvoudige reden dat ze geloven in de idealen waarvoor de Volksunie staat:

— voor het Europa der Volkeren,

— voor een open en eerlijke politiek, dus tegen politieke benoemingen en verdere verzuiling,

— tegen een al te sterk ideologisch bepaalde politiek. We willen van het „Nieuwe Vlaanderen'' geen liberale, socialistische of Christen-demokratische staat maken maar een Vlaanderen waar pluralisme en verdraagzaamheid heersen en een beleid dat in dienst staat van alle mensen,

— voor een sterker Vlaamsbewust Vlaanderen.

Deze idealen willen ze, voor zover dit mogelijk is, vooral realiseren in Groot-Leuven door akties te voeren. Akties tegen politieke benoemingen, akties voor het behoud van het kultureel patrimonium.

Gemeenteraadsleden moeten zoveel mogelijk helpen en inlichten; vooral bij de heruitgave van het ooit zo bekende ,,'t Leeuwke'', het tijdschrift van VUJO.

Wil je daadwerkelijk meewerken schrijf dan naar Jeroen De Smet, August Vermeylenlaan 24 3200 Kessel-Lo of telefoneer op het nr. 016/25.93.94.

DIENSTBETOON

☐ 27-jarige klinische psycholoog, richting volwassenen, met ervaring, zoekt een betrekking in de klinische psychologie of de gerontopsychiatrie. Voor inl. staatssekretariaat Valkeniers, 513.83.00 post 311.

TAK-MARS IN BRUSSELSE RAND

Op zondag 30 april a.s. stapt TAK in de Brabantse faciliteitengemeenten. De slogans van de mars zijn ,,Rand groen en Vlaams'' en ,,Faciliteiten, weg ermee''.

Samenkomst om 11u.30 aan de Westrand te Dilbeek.

Busregeling:

Antwerpen

Kalmthout: 9u.30, Wilfried Bosmans, 03/666.74.59

Turnhout: Grote Markt, 9u.30, christ Van Dijck, 014/37.72.28 en Jan Huybrechts, 03/314.65.20.

Herentals-Olen: 9u.30, Jaak Peeters, 014/21.57.86.

Geel-Mol: Malpertuus, station Mol, 9u., Dirk Bollen, 014/31.40.85.

Antwerpen: Berchem Kerk, 10u., Bruno Huyghebaert, 03/236.23.70

Mechelen: Grote Markt, 10u.30, Marc Hendrickx, 015/20.15.16 en Mark Vermost, 015/21.83.82.

West- en Oost-Vlaanderen

Zeebrugge: 9u.10, Leo de Waele, 050/54.51.10.

Brugge: parking achterkant station 9u.30, Wim Logghe, 050/35.44.49

Kortrijk: Het Vosken, 9u.30, Odette Ampen, 056/35.78.63 en Jan De Weer, 056/21.87.52.

Gent: St.Pietersstation, 10u.15, Eric Crommelynck, 091/26.87.59.

Aalst: Station, 10u.45, Hilde Tas, 053/77.18.95.

Geraardsbergen: Station, 10u., Jan de Borre, 054/41.86.31.

Oudenaarde: Station, 9u.30, Marcel De Bisschop, 055/31.69.19.

St.-Niklaas: Hotel Serwir, 10u., Dirk Vanderspeeten, 03/777.22.25 en Kris Vergult, 03/778.01.88.

Hamme-Dendermonde: Leeuwken, Mandemakersstraat Hamme, 10u.20, Quintelier, 052/47.68.25.

Brabant

Overijse: De Klomp, 10u.45, Rudy Coel, 02/687.84.11 en Eric Vrancken, 02/657.18.65.

Asse: Gemeentehuis, 11u., Bart De Valck, 052/35.79.77.

Steenokkerzeel: 11u., Jos Moysons, 02/759.67.61.

Dilbeek: Westrand, 11u.30, Piet Ronsijn, 02/569.77.64.

Brussel: Viking (Arduinkaai), 11u., Luc Meirlevede, 02/512.05.30.

Leuven: Station, 10u.30, M. Gerritsen, Ruelensvest 191, 3030 Leuven 016/22.04.52 (tussen 21u.30 en 22u.30).

Limburg

Voeren: Frituur Wijnants, 9u.30, Raf Thomassen, 041/81.12.84.

Prijs: 250 fr., Brabanders 150 fr.

Om het vlotte verloop van de wandeling te vrijwaren is het nodig dat deelnemers gebruik maken van de bussen. *Inschrijven is dus noodzakelijk ken kan tot 26 april.*

Wie te ver van één der opstapplaatsen woont neemt kontakt op met Dries Muylaert, Eikenstraat 24, 9390 te Moorsel-Aalst, tel. 053/78.36.82. Ook voor Limburg kan je hier terecht.

De wandeling zal uitsluitend doorgaan achter de Leeuwevlag, de deelnemers wordt gevraagd geen partijpolitieke kentekens te dragen.

OOST-VLAANDEREN

APRIL

21 SINT-NIKLAAS: Informatieavond belastingshervorming, door Jean-Pierre Dullaert. Om 20u. in Reinaertzaal van Stedelijke Biblioteek, Heymanplein. Org.: A. Verbruggenkring Sint-Niklaas.

21 GENT-MUIDE: Voordracht: De Muide, zo was het, door M. Casteels en A. Brysse, in zaal De Toren, Sleepstraat 210 te Gent om 20u. Org.: Vlaamse K.K. Sluizeken-Muide.

22 WAASMUNSTER: Gezellig samenzijn in een Vlaamse sfeer met de BVG. Om 14u.30 in de zaal van café Onder Den Toren, Kerkstraat. Met voorstelling nieuw bestuur, hulde en dank aan E. Verdurmen, gratis koffie en gebak, animatie. Einde rond 18u. Org.: Bond Vlaams-Gepensioneerden.

22 GENT: Geleid bezoek aan Zwin (Knokke Zoute). Info: E. Symoens, Sint-Denijslaan 339, Gent (091/22.87.63). Org.: Dr. J. Goossenaertskring Gent.

22 SINT-DENIJS-WESTREM: Vriendenmaal in het Gildenhuis, Loofblommestraat. 500 fr. p.p. jongeren 350 fr. Gastspreker: Jaak Vandemeulebroucke. Aanvang: 19u.30. Vanaf 22u. dansavond. Inschrijven vóór 20/4 bij Arthur De Vylder, Kleine Goedingenstraat 30, 9821 Afsnee, of tel. naar Joris Dewaele 22.51.52. Org.: VU-St.-Denijs-Westrem-Afsnee.

22 SINT-NIKLAAS: 22ste Privaat Avondfeest, in de Stadsfeestzaal (dicht bij station). Deuren: 19u.30 Aanvang: 20u.30. Muziek: orkest Waltra. Inkom 100 fr. Org.: SMF-Waasland-Dendermonde.

23 SINT-AMANDSBERG: 2 busreizen naar Zangfeest. 500 fr. (reis + inkom 3e rang). Vertrek Evergem Dorp 11u.45, St.Pietersplein 12u.30, Dampoort 12u.50, kerk Lochristi 13u.30; 2e bus: Wondelgem Vierweegse 12u., Ledeberg kerk 12u.40, St. Amandsberg gemeentehuis 12u.55 en Colombo 13u. Info: K. De Gelder-Cleiren (28.01.20), L. Rombout-Ghys (31.09.74) en M. Vandewoestijne (26.24.00).

23 WETTEREN: Naar Zangfeest. Vertrek: Wichelen kerk 12u15, Wetteren Station 12u.30, Kalken kerk 12u.50, Laarne kerk 13u.15. Terug rond 19u. Inschrijven vóór 20/4 bij CDNV, Fortstraat 7, Wetteren (091/69.67.88 tussen 11 en 13 uur). Kostprijs bus: volw. 200 fr., kinderen t/m 18j. 100fr. Indien geen 45 inschrijven op 20/4 wordt bus afgelast. Kaarten voor zangfeest evenens bij CDNV.

24 BELZELE: Namiddag-uitstap naar Bommelboshoeve, Lochristie. Vertrek: 13u. aan kerk Belzele per bus, terug rond 18u. Deelname: leden en huisgenoten 180 fr., niet-leden 200 fr. Inschrijven: Buntstraat 27, Nieuw RAbot 6, 9050 Evergem. Org.: FVV-Belzele.

24 SINT-NIKLAAS: Verkiezingen arr. bestuur en koöptatie leden arrondissementsraad. Kandidaturen voor koöptatie aan VU-sekretariaat, Dr. Verdurmenstraat 6, 2700 Sint-Niklaas, tegen 14/4.

26 LOKEREN: Hormonenvlees en volksgezondheid. Wie is verantwoordelijk? , door Jaak Vandemeulebroucke. Om 20u. in lokaal A van het Kultureel Centrum te Lokeren. Org.: A. Verbruggenkring.

27 AALTER: in de voetsporen van Reinaert de Vos. Voordracht door Bert Peleman. In het Kultureel Centrum, Stationsstraat 47. Aanvang 20u. Org.: Dr.J.Goossenaertskring Aalter.

28 WICHELEN: Gelegenheidscafé Meikermis. 't Zonneken, Oud Dorp 35. Open vanaf 19u.30, Belotting, gratis 2000 fr. + inleg 50 fr. Op 29/4 open van 16u., 30/4 open vanaf 10u., 1/5 open vanaf 8u.30, jaarmarkt. Iedereen welkom. Org.: VU-Wichelen.

29 ERPE-MERE: Lentefestijn in zaal Zanzibar, Erpedorp, vanaf 11u.30 tot 20u. Keuze uit Gevulde zalmforel met tomaat-garnaal, rumsteak natuur of champignon. Volw.: 300 fr., -12j. 150 fr. Eregast: minister André Geens. Org.: VU-Erpe-Mere.

30 MEERBEKE: 13de Bruegeliaanse Meiavond in Berlindiszaal vanaf 18u. Org.: VU-Meerbeke-Neigem.

30 GENT: Tot 30/4, tentoonstelling Donald Stockmans in Coupure Links 103. Te bezoeken tijdens kantooruren. Org.: Vlanajo-Gent.

MEI

1 GENT: Geleid bezoek aan het klooster der paters Augustijnen. Plaats: Akademiestraat 1, Gent. Aanvang: 14u. Org.: Dr. J. Goossenaertskring Gent i.s.m. FVV.

4 AALTER: Geleide daguitstap naar Scheldeland (Rupelmonde-Kruibeke-Temse-Dendermonde). Info: W. D'Hoore, Brugstraat 107, Aalster (091/74.59.39). Org.: Dr. J. Goossenaertskring Aalter.

NIEUW VU-BESTUUR TE BERLARE

Op 27 januari j.l. hebben de VU-leden van Groot-Berlare een nieuw bestuur verkozen. Na zes jaar de afdeling op voortreffelijke wijze te hebben geleid gaf André Vergeylen het voorzitterschap door aan de nieuwe verkozen voorzitter Louis Christiaens. Ondervoorzitter werd Mr. Leopold Coppens, sekretaris werd Marie-Christine Vleminckx, zij neemt tevens de vrouwenvorming ter harte. André Vergeylen neemt het penningmeesterschap waar, sociaal dienstbetoon, leden en abonnementen. Paul Jacobs doet het administratief sekretariaat. De technische ploeg bestaat uit Bert Cooreman, Godelieve Monsecour en Kamiel De Meyer. Maken eveneens deel uit van het bestuur: Willy De Bruyne, Carlos Scheirs, Eric Van Hauwermeiren en André De Martelaere.

SINT-AMANDSBERG NAAR ZANGFEEST

VVVG-St.-Amandsberg richt terug 2 busreizen in naar het ANZ te Antwerpen. Prijs: 500 fr. Reis + plaats 3e rang inbegrepen.

Vertrek

Evergem Dorp om 11u.45, St. Pietersplein 12u.30, Dampoort (Dieleman) 12u.50, Lochristi Kerk om 13u.10;

Wondelgem Vierweegse om 12u.00, Ledeberg Kerk 12u.40, St.Amandsberg (Gemeentehuis) 12u.55 en Colombo om 13u.

Inschrijven:

— St.Amandsbergs-Destelbergen-Oostakker: Mevr. Katrien De Gelder-Cleiren, August Van Geertstraat 10, St.Amandsberg, tel. 28.01.20.

— Gentbrugge-Ledeberg: Mevr. Lissette Rombout-Ghys, Aug. Van Lokerstraat 20, Ledeberg, tel. 31.09.74.

— Mariakerke-Wondelgem-Drongen: Maurits Vandewoestijne, Resedastraat 50, Gent, tel. 26.24.00.

NIEUW VU-BESTUUR TE OOSTAKKER

Op vrijdag 10 maart 1989 koos de afdeling Oostakker zijn nieuw bestuur.

Het werd een gezellige avond met een prachtige causserie gebracht door Roger Roels over het Gents dialekt.

Na de funktieverdeling ziet de nieuwe Volksunieploeg voor Oostakker er als volgt uit:

Voorzitster Lieve Vermaercke, Ondervoorzitter Marcel De Mey, Sekretaris-propaganda William Van der Haegen, Penningmeester Marc De Vriendt, Organisatie Dirk Van Kerckhove, Leden en abonnementen Chris Senechal.

NIEUW VU-BESTUUR TE EEKLO

Op 19 maart en 10 april vonden voor de VU-afdeling Eeklo statutaire verkiezingen plaats.

De samenstelling van het nieuw bestuur is als volgt:

Voorzitter: Johan Van De Woestijne; Sekretaris: Jan Dhoop; Penningmeester: Guido De Maere; Propaganda/organisatie: Jan De Maeyer; P.R./Ledenadministratie: Roger Roesbeke en Christiane Slock; Jongerenwerking: Paul De Kesel en Ondervoorzitter: Chris Verhasselt.

Voortaan is het sekretariaat gevestigd p/a 9900 Eeklo — Ganzepoel 5 (tel. 77.39.78).

Maken verder deel uit van het bestuur: Magda Bommelé, Roger Smessaert, Eric Vandenhouweele, Kurt Van Hoorebeke, Godelieva Verheeke, Freddy Van Acker en Jaak De Muynck.

VU-ERTVELDE IN HET NIEUW

Op 11 februari werd te Ertvelde een nieuw bestuur gekozen. Niet minder dan 8 nieuwe jonge bestuursleden kwamen onze rangen vervoegen. Op de bestuursvergadering van 7 maart werden dan de taken verdeeld. Voorzitter Christine Ramaut-Genbrugge en sekretaris Gilbert Van de Veire werden met overgrote meerderheid van stemmen in hun funktie bevestigd. We danken de bestuursleden die niet opnieuw kandidaat waren voor hun jarenlange inzet en wensen de nieuwe ploeg veel sukses toe in een afdeling die meer dan 600 leden telt.

GROOT-AALST NAAR ZANGFEEST

Het Vlaams Verbond voor Gepensioneerden van Groot-Aalst richt een autobus in naar het Zangfeest.

Vertrek om 12u.05 Pontstraat (parking). Deelname in de onkosten: 600 fr. (autobus + 2de rang plaats van 500 fr.).

Inlichtingen en inschrijvingen: Luc D'Hondt, Ninovesteenweg 175, Erembodegem (053/21.02.79).

NIEUW BESTUUR BIJ VU-RUPELMONDE

Op vrijdag 10 maart koos de afdeling Rupelmonde een nieuw VU-afdelingsbestuur.

Onder het waarnemend oog van arrondissementeel sekretaris Jan Pieter Maes werden volgende bestuursleden verkozen en funkties verdeeld.

Voorzitster: Celina De Roeck-Van der Meiren

Ondervoorzitter: Leon Colman

Sekretaris: Johan De Ridder

Penningmeester: Anny Cortebeek

Organisatie: Jan Cools, Alfons De Laet en Raymond De Roeck

Propaganda: Guido Claus en René Brijssinck

Dienstbetoon: Alfons Claes, Anny cortebeek, Alfons De Laet, Raymon De Roeck en Paula Van Steen

Vrouwenwerking: Anny Cortebeek, Ceilna Van der Meiren en Paula Van Steen

Vorming (VVM): Raymond De Roeck

Leden en abonnementen: Johan De Ridder en Celina Van der Meiren.

NIEUWE START VU-NINOVE-OKEGEM-POLLARE

Op 10 maart jongstleden werden de besturen gekozen van de vijf afdelingen die VU-Ninove opnieuw rijk is. Tijdens de installatievergadering van het afdelingsbestuur van de afdeling Ninove-Okegem-Pollare werd de volgende taakverdeling afgesproken:

voorzitter: Piet Caudron (054/33.42.37), ondervoorzitter, PR: Diane Herremans (054/33.93.25), penningmeester: Peter Van Brantegem (054/32.65.79), sekretaris: André Scheerlinck (054/32.15.91).

De beperkte kern kan natuurlijk ten allen tijde verruimd worden, gegadigden kunnen zich melden bij een van de bestuursleden.

WONDELGEM KREEG NIEUW BESTUUR

Op 11 maart hield VU-Wondelgem bestuursverkiezingen. Op de daarna volgende vergadering werd het nieuwe bestuur gevormd.

Voorzitter Dirk Buys (°1955), 091/53.64.36; Sekretaris Hans Lemaitre (°1962), 26.77.97; Penningmeester Eddy Detaeye (°1961) 27.84.36; Organisatie Chris Erauw (°1941) 53.71.93; Propaganda Jos Biesmans (°1945) 27.16.90; Sociale Dienst, Leden en Abonnementen Antoine Maenhout (°1926) 53.71.97.

Het bestuur wenst speciaal Antoine Maenhout te danken, die na zes jaar voorzitterschap, de inspirator was voor de aflossing en verjonging van het bestuur en daarenboven bereid was de sociale dienst en de abonnementen voor zijn rekening te nemen in de herschikte ploeg.

VERNIEUWD VU-BESTUUR IN SINT-KRUIS

Op vrijdag 31 maart ging de bestuursverkiezing door binnen de Volksunie-afdeling Sint-Kruis.

Voor deze gelegenheid werd PB-lid Chris Vandenbroeke uitgenodigd voor ons praatcafé. Pol Van den Driessche had de taak op zich genomen om als vraagsteller te fungeren.

Chris Vandenbroeke had het eerst over de aktuele politieke toestand en benadrukte daarbij de belangrijkheid van het doorvoeren van de derde fase van de staatshervorming volgend jaar. Hij stipte vervolgens aan dat pas dan de Volksunie voor een fantastische opdracht zou staan om aan dat zelfstandig Vlaanderen een zinvolle inhoud te geven waarbij hij alle doemdenkers die de Volksunie geen toekomst meer geven naar de prullenmand verwees.

Het nieuw bestuur werd als volgt samengesteld: voorzitter: Joël Boussemaere, ondervoorzitter: Elfride Denys, sekretaris: Johan Brauwert, penningmeester: Frans De Backer, propaganda en organisatie: Marnix Knockaert en Bart Roose, pers en redaktie: Joël Boussemaere en Jean Marie Bogaert, bestuursleden: Magda Desmedt en Omer Dombrecht.

NIEUW ARR. BESTUUR IN OUDENAARDE

Als eerste in de rij heeft Oudenaarde een nieuw arrondissementeel bestuur verkozen. Opvallend daarbij is dat voor de eerste maal een vrouw ondervoorzitster wordt en dat er bovendien drie jongeren in de bestuursploeg zetelen. Het kleine Oudenaarde heeft dus blijkbaar een frisse wind in de zeilen. Hopelijk stuwt die wind hun voorwaarts naar nog nooit eerder bereikte horizonten. Een ervan kan de komende Europese verkiezingen zijn waar dit arrondissement geen eigen kandidaat op de lijst heeft en zich dus zal scharen achter de „gedeelde" kandidaat met het arrondissement Aalst, minister van Ontwikkelingssamenwerking André Geens.

De nieuwe arrondissementele bestuursploeg ziet er als volgt uit:

Voorzitter: Eddy Herteleer, Ondervoorzitster: Veerle Vanden Berge, Sekretaris: Jacques Vander Haegen, Penningmeester: Jaak Janin, Organisatie: Koenraad Beaufays, Propaganda: Walter Garrels, Pers: Peter Lambrecht, VUJO: William Vander Haeghen, Vorming: Frans Vanden Heede. Philippe Willequet, burgemeester van Kluisbergen, krijgt gezien zijn drukke bezigheden geen specifieke taak toegewezen.

ADVERTENTIE

DEZE WEEK IN

weekend KNACK

- **Waarom Theresa Russell geen ster is**
  Patrick Duynslaegher praatte in London met Theresa Russell, de hooldrolspeelster in alle bizarre films van Nicolas Roeg, haar echtgenoot.
- **Golf in Vlaanderen**
  Pierre Darge maakt een roundup van de golfclubs in Vlaanderen en Brussel. Met een overzicht van hoeveel geld en vasthoudendheid het kost om deze sport te beoefenen.
- **Theresa Zuccoli en jong talent**
  De Italiaanse fabrikant Gio' nam sinds deze zomer Dirk Bikkembergs onder zijn vleugels. Theresa Zuccoli van Gio' vertelt aan Hilde Geens waarom zij zo tuk is op jong modetalent.
- **Nieuwe designgolven**
  Gedaan met de grote gestrengheid. Het design van de late jaren tacht gaat in frivole en speelse kronkels, in ronde sensuele vormen.

WEST-VLAANDEREN

APRIL

21 VLISSEGEM: Zee, strand en duin aan de Vlaamse kust, door dr. John Van Gomgel. Om 20u. in Ter Praet (vlakbij kerk). Inkom 50 fr. Iedereen welkom. Org.: Kring Vlaanderen Morgen.

21 ROESELARE: Vlaanderen voor de uitdaging van de verandering door Herman Candries, om 20u. in 't Leeuwke, St.Michielsstraat 23. Org.: Vlaams Dienstencentrum 't Leeuwke i.s.m.Vlanajo.

21 IZEGEM: Avondwandeling. Start: 't Spiegelaarke 20u. Org.: FVV-Izegem.

22 BLANKENBERGE: Tentoonstelling met werken van André Doom. In Stadsgalerij, Langestraat. Elke dag van 10 tot 13u. en van 15 tot 21u en dit tot en met 30 april.. Opening op 21/4 om 20u. Org.: Vlaamse Kulturele Kring i.s.m. Kollege burgemeester en schepenen Blankenberge.

23 TORHOUT: Naar Zangfeest. Vertrek marktplaats 8u.30. 550 fr. p.p., inbegrepen: busreis, inkom tentoonstelling Moretus-Plantijn, inkom Zangfeest. Info: H. Degraeve.

23 MENEN: Om 14u. Lentewandeling, max. 10km. Trefcentrum West Flandria Ieperstraat 65 Menen.

24 WERVIK: Wandeling te Zandvoorde van 6 km. Om 15u. Vertrek te Wervik per auto op 't Steenakker om 14u.30. org.: VVVG-Wervik.

27 KORTRIJK: Graaf Gwijde van Namenstraat 7, om 20u.: Psychotherapie: Systeemtherapie. Org.: Welzijnszorg W.VL.

MEI

3 MENEN: Zitdag Pol Vangansbeke, van 18u.30 tot 19u.30 in VU-lokaal Dambert, Grote Markt te Menen.

7 MENEN: Gote Ruilbeurs van 9 tot 12 u. in Trefcentrum West-Flandria, Ieperstraat 65.

11 MENEN: Kaarting Derde Leeftijd, in Trefcentrum West-Flandria, Ieperstraat 65.

VUJO BRUGGE-TORHOUT-OOSTKUST (ARR.) HEEFT NIEUW BESTUUR

De samenstelling van het arr. VUJO-bestuur Brugge-Torhout-Oostkust zal er de komende 3 jaren als volgt uitzien:

Voorzitter Ingeborg Mollet, Brugge-kern; Sekretaris: Marleen Dewulf, Brugge-kern; Penningmeester: Bart Deloof-Sijs, Varsenare; Politiek Sekretaris: Frans Alpaert, Brugge-kern; bestuursleden: Jan Decoster, Dudzele; Patrick Degroote, Ruddervoorde; Bart Roose, Sint Kruis en Luc Van Den Driessche, Assebroek.

Met dit nieuwe bestuur zullen de Volksuniejongeren de omgeving in het oog houden om, waar nodig, met een kritisch woord of een gerichte aktie de scheefgelopen zaken aan te klagen.

Zelfs de meest hete hangijzers zullen daarbij niet geschuwd worden. Dat onze afdeling nu al 25 jaar jong en aktief de plaatselijke aktiviteit volgt, zal natuurlijk niet onopgemerkt voorbijgaan.

OOSTENDE NAAR ZANGFEEST

Vanuit Oostende leggen het Vlaams Verbond voor Gepensioneerden en de Vereniging voor Ontspanning en Volksontwikkeling Oostende een bus in naar het Zangfeest.

De totale prijs bedraagt 750 fr.: 300 fr. voor de busreis en 450 fr. voor de toegangskaart.

Het bedrag kan gestort worden op rekeningnummer 475-8149931-07 op naam van het Vlaams Verbond voor Gepensioneerden — afdeling Oostende.

De bus vertrekt om 10u. aan het Canadaplein (bij het Gerechtshof).

Voor meer inlichtingen: tel. 059/50.84.80.

KORTRIJK NAAR ZANGFEEST

Zoals elk jaar zijn er ook dit jaar weer twee verkooppunten in Kortrijk. Kaarten derde rang kunnen bekomen worden bij Giel Seynaeve, Kortrijksestraat 183 te 8700 Heule. Kaarten van rang 5 kunnen aangevraagd worden bij Guido Verreth, Olympiadeplein 14, 8510 Marke. Men kan ook telefonisch reserveren op de nummers 056/35.40.84 of 056/22.57.03.

Een bus vertrekt om 12u.30 aan 't Voske, Burg. Reynaertstraat te Kortrijk.

BLANKENBERGE IN DE RODE CIJFERS

Op de gemeenteraadszitting van 30 maart j.l. kwam de begroting van de gemeente en het OCMW ter sprake, dit met de nieuwe koalitie SP-PVV. Deze laatste was volgens hun verkiezingsslogans tegen elke belastingverhoging maar heeft voor de zoveelste maal in het zand moeten bijten.

De oude voorzitter van het OCMW kwam zijn relaas geven voor het groot verlies van het hospitaal, waar de SP zorgde om de moederhuis-afdeling te sluiten om besparingen te doen, maar er niets van terecht bracht. Hij voorspelde een grotere armoede in de toekomst voor Blankenberge.

De burgemeester verwees naar zijn sluitende begroting voor 1989 en zijn doorgevoerde besparing (dit was een verplichting voor alle gemeenten tegen 1988). Men vervolgde met een verhoging van de huisvuilbelasting, ook voor de toeristen reeds voor 1989.

De CVP-oppositie — die mede aan de vorige besparing had gewerkt (een reserve van 90 miljoen) — beweerde dat de hele pot is weggesmolten ot niets. De grote uitgaven voor het verwaarloosde patrimonium (Pier en Casino) die naar schatting 1 miljard zal kosten, en op een termijn moet gevoerd en hersteld worden, zullen voor de Blankenbergenaren 15 jaren zwarte wolken brengen.

Het groeiende aandeel van de personeelslast is voor Blankenberge niet te houden door het te korte seizoen. Blankenberge kan het nochtans best gebruiken!

EURO-RONDE VAN VLAANDEREN START TE BRUGGE

De VU-Euro-bus start zijn reis door Vlaanderen op zaterdag 29 april 89 te Brugge om aan te kopen op de nationale meeting te Brussel op 4 juni. In deze periode doorkruist hij gans Vlaanderen. Het arr. Brugge-Torhout-Oostkust heeft echter de eer het startschot te mogen geven.

De start is net zoals in de sport zeer belangrijk, daarom dat wij deze start niet mogen missen.

De Eurobus vertoeft drie dagen in het arrondissement Brugge en wel op 29 en 30 april en op 2 mei.

Op zaterdag 29 april in de voormiddag is er een aktie voorzien in Brugge-stad en in de namiddag verhuizen we naar Blankenberge, waar 's avonds in hotel Eden op de zeedijk een spetterend avondfeest doorgaat. Meer details verneemt u binnenkort maar hou in ieder geval deze avond reeds vrij want we verwachten er niet alleen televisieopnamen maar ook alle kaderleden en leden uit ons arrondissement.

Wie op 29 april wil deelnemen aan de verschillende akties in de stad Brugge en ook te Blankenberge kan nu reeds kontakt opnemen met de arr. voorzitter Luc Grootaerdt (tel. 36.29.31 of 02/237.93.62). Wij verwachten uw medewerking.

Op 30 april en op 2 mei doorkruisen we dan het arrondissement maar daarover verneemt u later meer.

Financiële steun kunnen we nog steeds gebruiken. U kan uw bijdrage storten op rek. nr. 477-0053371-92 van het arr. Brugge, Kapelaantraat 3, 8310 Brugge 3, met vermelding *Eurofonds*. Alle giften zijn welkom, hoe klein ook. Voor bedragen vanaf 1000 fr. zal u een bewijs voor inbreng in uw belastingsaangifte worden toegestuurd. Verdere informatie i.v.m. de kampagne wordt u zo snel mogelijk gemeld, maar we verwachten alle kaderleden, leden en WIJ-lezers op 29 april om 19u. stipt in hotel Eden op de zeedijk te Blankenberge.

Erwin Van Driessche,
alg. verantw. Euro-kampagne

VU-KORTRIJK KIEST NIEUW BESTUUR

Op 18 maart hield VU-Kortrijk (stad) haar statutaire bestuursverkiezingen. Na afsluiting van de kiesverrichtingen kwam volgend bestuur uit de bus:

Voorzitter Jean-Pierre Sansen, ondervoorzitter Lieven De Caluwe, sekretaris Joost Ballegeer, penningmeester Jef Labaere.

De overige bestuursleden zullen werken in groepjes rond: ledenbeleid, financieel beleid, public relations en propaganda, organisatie, jongerenwerking en kultuur en vorming.

Deze bestuursleden zijn: Kristine Acke, Wilfried Bogaerts, Eddy Debusschere, Lieven Decaluwe, Riet Declercq, Walter Deconinck, José De Schaepmeester, Koen Dewulf, Hilde Comeyne, Piet Lanssens, Walter Maes, Antoon Malfait, Johan Vanbiervliet, M.J. Noppe, Frank Vanhaverbeke, Annemie Van Linden en Katrien Vermeulen.

De afgevaardigden voor de arrondissementele raad werden ook aangeduid.

LIMBURG

APRIL

22 HASSELT: Kursus ,,Opleiding gemeenteraadsleden" (deel 4). Kultureel Centrum, Kunstlaan om 9u.30. Org.: VVM i.s.m. Vormingscentrum Lodewijk Dosfel.

23 HEUSDEN-ZOLDER: Naar Zangfeest. Vertrek om 13u. aan De Oude Kring, St.Willebrordusplein. 400 fr. + 200 fr. busreis. Inschrijven bij Frans Vanstipelen, Noordberm 61 (011/42.59.95).

29 GERDINGEN: Groot Vlaams Lentebal met Jaak Gabriëls. Parochiezaal Tehuis Gerdingen, om 20u. Reuze tombola. Orkest: Combo Edelweiss. Org.: VU-Gerdingen.

GEWEST MAASEIK NAAR ZANGFEEST

Het IJzerbedevaartkomitee gewest Maaseik legt een bus in naar het Zangfeest op 23 april a.s.

Reis + inkomkaart: 350 fr. (inkomkaart kost 250 fr.). Studenten betalen alleen de inkomkaart van 250 fr. Kinderen onder de 12 jaar krijgen reis + inkom gratis.

Inschrijven: Wilfried Rosiers, Wijklaan 21, 3670 Neeroeteren (86.35.38); Mia Assenberg, Schoolstraat 7, 3671 Opoeteren (86.58.04); Leo De Clerck, Dorperberg 18, 3671 Opoeteren (86.36.24); Gerard Gerits, Pastorijstraat 3, 3688 Kinrooi; Rob Brouwers, Hoogstraat 6, 3670 Neeroeteren (86.45.06); Jaklien Deben, Oude Ophoverbaan 88, 3680 Maaseik (56.47.38); Mathieu Meuwis, Neeroeterenstraat 67, 3671 Opoeteren (86.65.24); Renaat Nauwelaerts, Dorperberg 33, 3671 Opoeteren (86.34.56); Pol Theelen, Nachtegaallaan 28, 3650 Elen-Dilsen (86.78.91); Miet Vanderstegen, Ridderpadstraat 42, 3671 Opoeteren (86.31.08); Mathieu Vastmans, Burg. Henrylaan 88, 3650 Rotem-Dilsen (86.73.97); Mevr. Christine Cuppens-Goossens, Kinrooiersteenweg 42, 3670 Neeroeteren (86.34.50); Marc Verheyen, Voorshoventerweg 62, 3670 Neeroeteren (86.45.60) en Koen Thevissen, Europalaan 38, 3650 Dilsen (75.50.52).

NIEUW VU-BESTUUR TE OVERPELT

Onder ruime belangstelling van de leden en in aanwezigheid van VU-voorzitter Jaak Gabriëls werd op donderdag 16 maart 1989 een nieuw VU-bestuur gekozen.

Het bestuur ziet er als volgt uit: Voorzitter: Gerard Geerts, Ondervoorzitter: Linda Vissers, Sekretaris: Jee Donckers-Gilles, Penningmeester: Theo Vangeneugden, Propaganda: Jos van den Putte, Organisatie: Bert Vandenboer, Dienstbetoon: Jef Van Bree, Vorming: Benny Dreesen, Leden en abonnementen: Jeanne Vanhoog, Vrouwenwerking: Linda Vissers.

De overige bestuursleden zijn Truda Rabijns, Jos Carpentier, Raf Geussens, Jan Vandekerkhof en Jef Noten.

Na een gezellige babbel en een drnakje werd de avond afgesloten met een korte toespraak door Jaak Gabriëls.

LAAT JAN VRIJ-AKTIE TE HERK-DE-STAD

Herk-de-Stad — ,,Ik ben vrij gekomen omdat men in gans Frankrijk regelmatig mijn kidnapping in het nieuws bracht", aldus Jean-Paul Kaufmann tijdens een onderhoud met vader Paul Cools. En men is er in Herk-de-Stad en in gans Vlaanderen mee bezig. Niet alleen door tal van parlementaire tussenkomsten zoals die van senator Appeltans in de senaat, maar ook door allerlei akties zowel ter plaatse als gelijk waar te lande.

HUMANITAIRE HULP

De geboren en getogen Herkenaar dr. Jan Cools vertrok in februari 1988 als humanitaire helper voor de organisatie Geneeskunde voor de Derde Wereld naar Libanon. Daar werkte hij binnen het Noorse Norwac-team zowel in Palestijnse vluchtelingekampen Quasmieh en Rashedye als in het Libanese dorp Derdraya. Het grootste deel van zijn werk bestond in het verstrekken van eerste-lijns verzorging in samenwerking van de Palestijnse *Rode Halve Maan* (PRCS) een organisatie die onder voorzitterschap van *Fati Arafat*, de broer van Yasser Arafat. Dr. Jan Cools verdween op 21 mei 1988 in het zuiden van Libanon. Buiten de opeising van de kidnapping door ,,De soldaten van de waarheid" op 18 december j.l. heeft men geen echte bewijzen van zijn kidnapping en kan men alleen maar verder gaan op vermoedens, maar zulke vermoedens waarvan men met 100 % zekerheid kan zeggen dat dr. Jan Cools ontvoerd werd.

DAADWERKELIJKE AKTIES

Naast een steunkomitee in Hoboken van Geneeskunde van de Derde Wereld werd er in Herk-de-Stad eveneens een steunkomitee opgericht. De bedoeling van deze steunkomitees is de nodige gelden te verzamelen om allerleid akties te ondernemen zowel ter plaatse als in Libanon. Hiervoor zijn fondsen nodig, zoals o.a. verplaatsingen, administratiekosten en telefoonkosten. Een telefonisch kontakt met Beiroet kost om en bij de 1500 fr.

Langs alle kanten ontstaat er solidariteit met dr. Jan Cools en zijn familie. Onlangs werd er via het bisdom Hasselt een oproep gedaan via de kommissie Rechtvaardigheid en Vrede aan de parochiepriesters om in alle kerken te bidden voor dr. Jan Cools en werd er een open brief aan minister Tindemans gericht uitgaande van het bisdom Limburg en onder-

Een van de weinige foto's van dr. Jan Cools (foto fam. Cools)

tekend door tal van Limburgse prominenten. Zelfs de ,,Limburger" José Happart tekende mee...

De Herkse senator Laurens Appeltans (VU) heeft verschillende keren in de senaat aangedrongen op direkte kontakten langs diplomatieke weg. Maar ook de andere partijen brachten tussenkomsten in kamer en senaat. Ook in het Europees Parlement is men ermee bezig, zo kwam Willy Kuijpers bij Arafat persoonlijk tussenbeide.

STEUN

Plaatselijk werd door cabaretier *Marc D* een plaat op de markt gebracht onder de titel ,,Laat Jan vrij". Deze is te verkrijgen aan 120 fr. + verzendingskosten bij de familie Cools, de Pierpontstraat 3 te Herk-de-Stad, tel. 013/55.13.97 of bij Electro Schmitz Wendelenplein 5 te Herk-de-Stad.

Steun aan het plaatselijk steunfonds kan door storting aan het *Steunfonds dr. Jan Cools*, 3910 Herk-de-Stad op rekening 735-1150350-15. Informatie over te voeren akties en ondersteuning zijn te verkrijgen bij de familie Cools.

Hendrik-Jan Ombelets

VUJO-LIMBURG IN HET NIEUW

Op zondag 19 maart kozen de Limburgse VU-Jongeren een nieuw bestuur. De 21-jarige Koen Thevissen uit Dilsen werd gekozen als nieuw provinciaal voorzitter. Rigo Paque (Hasselt) werd bevestigd in zijn funktie als administratief sekretaris. De overige bestuursleden komen uit alle streken van Limburg.

De nieuwe Limburgse VUJO-voorzitter heeft zich uitgesproken voor een aktieplan om de Limburg jeugd wakker te schudden. Nu Vlaanderen de macht heeft eigen instellingen en strukturen uit te bouwen mag de Limburgse jeugd niet inslapen.

Er staan heel wat plannen op stapel. Iedereen die er meer over wil weten kan terecht op het provinciaal VUJO-sekretariaat: K. Astridlaan 26 te 3500 Hasselt of 011/24.18.91 (iedere zaterdag 14.00 en 17.00 uur). Waar ook het eerste nummer van het ledenblad ,,wegWIJzer" kan bekomen worden.

VUJO-bestuur Limburg: Els Coppens (Herk-de-Stad), Peter Housen (Hasselt), Roeland Lambrechts (Tongeren), Stefan Leeten (Heusden-Zolder), Luc Luwel (Hasselt), Jo Melotte (Heusden-Zolder), Luc Nelissen (Bilzen), Paul Puttemans (Maasmechelen), Wilfried Remy (Hasselt), Jimmy Rossignuolo (Maasmechelen), Michel Rossignuolo (Maasmechelen), Liesbeth Smeets (Dilsen), Hilde Staskowiak (Genk), Frank Vandewijngaert (Heusden-Zolder), Miet Vandermeulen (Bree), Carmen Vanholzaets (Dilsen) en Linda Vissrs (Overpelt).

GEVRAAGD

☐ 30-jarige gehuwde man, hoger secundaire opleiding, tweetalig met kennis van Engels en Duits, zoekt werk op opstellersniveau in Brussel of ten W. van Brussel. Voor inl. staatssekretariaat Valkeniers, tel. 513.83.00 post 311.

ANTWERPEN

APRIL

21 ANTWERPEN: Dé Toekomstsektoren in Europa. Lunchgesprek met Gunther Pauli. Om 12u.30 in het Elzenveld, zaal Agnes Volcerix, Lange Gasthuisstraat 45. Org.: Coremanskring Antwerpen. Inschrijven vóór 18/4.

21 TONGERLO-WESTERLO: Om 20u.30 in Kapellekeshoef, Voordracht in begeleiding van dia's door Bob Demont over Zuid-Afrika. Org.: SMF-Kempen-Limburg.

21 KAPELLEN: 2de Kwisavond, om 20u. in Gemeentelijk Jeugdcentrum, Eikendreef 3. Deelname in ploegen van max. 5 pers. Inschrijven en info bij Gerd Gheysens, Hindedreef 4 (03/664.16.73). Org.: Vlaams Jeugdcentrum vzw.

22 NIJLEN: 3de pensenbak van 16 tot 20u. in lokaal Volleybalklub, Herenthoutsesteenweg 53. Alternatief: krieken met frikadellen. Org.: Vlaamse Kring Kempenland, Nijlen.

22 BORNEM: Diavoordracht over het hertogdom Bourgondië door Amaat De Decker, om 20u. in lokaal De Bron, Kapelstraat 31, Bornem. .Org.: Vlaamse Kring, Bornem.

23 BERCHEM: Kursus ,,Opleiding gemeenteraadsleden" (deel 3). Alpheusdal, F. Williotstraat 22, om 10u. Org.: VVM i.s.m. Vormingscentrum L. Dosfel.

23 LIER: Tot 23/4, tentoonstelling ,,Armoede" van Piet Van Den Bosschie, in de Antwerpsestraat 145 te Lier. Bezoek tijdens kantooruren. Org.: Vlanajo-Lier.

23 ANTWERPEN: De SST. Ontbijtgesprekken met Etienne Schouppe om 10u.30 in het teaterkaffee van het Fakkelteater, Hoogstraat, Antwerpen. Org.: Antwerpen Ontwaakt.

25 AARTSELAAR: ,,De staatshervorming". Informatieavond met Hugo Coveliers, in lokaal Rodenbach, Kapellestraat 19. Org.: VU-kanton Kontich.

25 MECHELEN: Algemene Vergadering FVK-Antwerpen om 20u. in Ic Dien, Ontvoeringsplaats. Org.: FVK-Antwerpen.

27 KAPELLEN: Mevr. Angelita (van Spaanse afkomst) toont hoe men een echte Sangria en paëlla klaarmaakt. In zaal Den Haasdam, Hoogboomsesteenweg, Kerk Hoogboom. Leden 130 fr., niet-leden 180 fr. Org.: FVV-Kapellen.

28 MORTSEL: Toneelkring „Streven" speelt voor VU-Mortsel in het Mark Liebrechtcentrum, H. Kruisstraat 16, het blijspel ,,God schept de dag" van Kaufman & Hart. Aanvang: 20u. Toegang: 160 fr. Toegangskaarten bij Jan Andries (449.32.13).

MEI

1 ANTWERPEN: Geleide daguitstap naar Brussel. Voormid.: bezoek aan St.Goedelekatedraal o.l.v. Paul De Ridder. Namid.: bezoek aan binnenstad o.l.v. Vic Anciaux. Vertrek om 9u.15 stipt aan Bouwcentrum Antwerpen. Org.: Coremanskring Antwerpen.

7 ZWIJNDRECHT-BURCHT: Fietsrally, ca. 30 km.. Vertrek tussen 11 en 13 uur aan Vlaams Huis, Potstraat 15, Zwijndrecht. Deelname: 80 fr. Tijdens rustpauze is soep en brood voorzien. Uitslag + prijsuitreiking: 20u. Vlaams Huis. Org.: Vlaamse Kring Scheldemeeuw.

CVP-VLAAMS BLOKAKKOORD SPRINGT

De zaak van de ,,Blokmandaten" heeft in Antwerpen en daarbuiten via pers en TV ruime aandacht gekregen. Het SP-CVP-schepenkollege had in totaal 12 kontrolemandaten in interkommunales en sociale woonmaatschappijen over voor de oppositie. Agalev wou er geen zodat het schepenkollege de raad voorstelde aan PVV, VU en Vlaams Blok elk 4 mandaten te geven.

Plots schoot dan de SP-achterban wakker, oefende druk uit op haar gemeenteraadsleden. Deze vroegen dan een uitstel van beslissing. De volgende gemeenteraad stemden CVP en enkele SP-schepenen mee met het Vlaams Blok. Uiteindelijk resultaat: 3 van de 4 mandatan werden aan het Blok toegekend. Een enkel mandaat werd nog niet toegewezen en zou na bijleggen van de ruzie in de meerderheid voorlopig open blijven staan.

Hierover hield het Blok dan een perskonferentie die uitblok door aanvallen op alles en iedereen. Ook en vooral op de VU die niet voor haar gestemd had. Men deed er ook de aankondiging dat er niet verder meer aangedrongen zou worden op dit mandaat. In de gemeenteraad zou er zelfs hierover geen heibel gemaakt worden.

De niet uitgesproken reden van deze aftocht is duidelijk: het akkoord dat het Blok begin van het jaar sloot met de CVP werd eenzijdig door deze laatste partij verbroken. Dat akkoord gaf toen met de Blokstemmen aan de CVP een bijkomend OCMW-mandaat en met de CVP-steun aan het Blok 3 kontrolemandaten. Kortom, een samenwerking tussen de meerderheids-CVP en het oppositie-Blok. De SP die eerst mee had geprofiteerd van de verruimde meerderheid, kreeg het plots op de racistische heupen en maakte heibel. De CVP, die haar OCMW-buit binnen heeft, vergat haar belofte en liet het Blok in de kou staan.

Waarom de VU dan niet voor het Blok stemde? Deze vraag kan men zich stellen en het Blok verwijt dat ook aan de VU. Waarom zou de VU dat nu wel doen als zij sistematisch de CVP verkiest? Blokkers stemmen zelfs niet voor Vlaams-nationale kandidaten die niet-partijgebonden zijn! Zij verkozen CVP-kandidaten.

Dat men nu niet afkomt met verbreken van akkoorden en dergelijke! De enige akkoorden die het Blok had, waren met de CVP. De Antwerpse VU doet niet mee aan koopjespolitiek. Zij sluit geen akkoordjes met de SP-CVP-meerderheidspartijen zoals het Blok doet. En levert dus ook geen hand- en spandiensten aan eender welke partij die dat wel doet.

(hugo hermans)

WOMMELGEM IN 1991 MET VU-BURGEMEESTER

Alhoewel bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen de Volksunie te Wommelgem procentueel lichtjes achteruit ging, bleef hetzelfde zetelaantal behouden, namelijk 7. Meteen was de Volksunie te Wommelgem definitief de grootste partij, zowel wat stemmenaantal als zetels betrof: CVP 5 zetels (-2), PVV 5, SP 2, Agalev en NieuwW elk 1.

Een koalitie werd gevormd tussen VU en CVP: de Volksunie bekwam 4 schepenzetels, de CVP 1 en het burgemeestersambt. Na twee jaar komt het ambt van burgemeester naar de Volksunie en krijgt de CVP één schepen in de plaats.

De Volksunie-schepenen:

Eerste schepen: Stan Geel, bevoegdheden: Openbare Werken, Milieubeheer, Ruimtelijke Ordening, Waterbeheer;

Tweede schepen: CVP;

Derde schepen: Jef Van Haesbroeck, bevoegdheden: Personeelsbeleid, Arbeid, Jeugdbeleid, Sport en Rekreatie;

Vierde schepen: dr. Jos Ceulemans, bevoegdheden: Derde Leeftijd, Landbouw, OCMW, Ontwikkelingshulp, Sociale Zaken;

Vijfde schepen: Henri Vande WEghe, bevoegdheden: Financiën, Beheer Fort 2, Gezinsbeleid, Huisvesting.

En op dinsdag 28 februari j.l. hadden de statutaire verkiezingen voor een nieuw afdelingsbestuur plaats, dit in lokaal ,,Den Klauwaert". Tijdens de bestuursvergadering van 1 maart 1989 werden onder de 9 verkozenen de funkties als volgt verdeeld:

Voorzitter: Rudi Lemouche, Ondervoorzitter: Etienne Swaans, Sekretaris: Herman Braeken, Penningmeester: Geert Bellefroid, Publikaties: Koenraad Vandenbulcke, Bestuursleden: Ward Herbosch, Rik Bellefroid, Bert Peeters en Roger Lathouwers.

ONDERWIJSMENSEN: WITTE PRODUKTEN?

De VU organiseert een studienamiddag rond het thema financiering van het onderwijs onder de titel: ,,Onderwijsmensen: witte produkten?".

De namiddag gaat door op zaterdag 29 april '89 in zaal Alpheusdal, F. Williotstraat 22 te Berchem (Antwerpen) vanaf 14u.

Deze VU-studienamiddag bestaat uit een drieluik.

— Godendeemstering in het onderwijs. (R. Delbaere — lid hoofdbestuur VVL: Vereniging Vlaamse Leerkrachten).

— De financiële ontwaarding van het lerarenambt: historiek, vergelijkingen en reperkussies (C. Vandenbroeke — VU-Partijbestuur).

— Jonge vorsers en het wetenschapsbeleid (K. Thielemans — Voorzitter Focus Research).

— Slotwoord (Nelly Maes — kamerlid).

Deze namiddag, waarop ruime diskussiemogelijkheden aan het publiek worden gelaten, zal voorgezeten worden door kamerlid Luk Vanhorenbeek.

BLOEMEN ROUWKRANSEN
BRUIDSTUILEN
ZAALVERSIERING

PETRA P.V.B.A.

HEIHOEFSEWEG 1
2520 EDEGEM
Tel.: 03/457.23.89

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING

VAN DER CRUYS

Assesteenweg 240, TERNAT
Tel. 582.29.15

Toonzaal alle dagen open
van 9-19 u. Zondag gesloten.

Houtzagerij
DE ROOSE N.V.
Algemene hout- en platenhandel
Schaverij
AFD. NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86
AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

GD *Diependaele*

— **BINNENHUISINRICHTING**
— **SIERSCHOUWEN**
— **MEUBELEN — STOFFEN**
— **BEHANG**

Kazernestraat 39
9620 ZOTTEGEM
091/60.13.37

FERAUTO
Auto-onderdelen
Ferenczi Jozef
Herentalsebaan 550
2220 Wommelgem
Tel. 03/353.26.50
Open van 9 tot 20 u. van maandag tot zaterdag.

TUINAANLEG + ONDERHOUD

Aanleggen van terrassen, klinkers en kasseien.

Tel.: 02/759.54.54
na 18 uur.

EEN ADVERTENTIE
IN WIJ
RENDEERT!
TEL.: 02/219.49.30

4.500 m² TOONZALEN

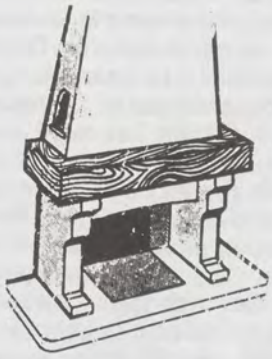

De grootste en meest gespecialiseerde sierschouwenzaak.

Terwijl U even wacht ontwerpen wij Uw schouw helemaal volgens Uw persoonlijke woonwensen.

Doe-het-zelvers ontvangen bij het materiaal een duidelijke werktekening.

Omdat het onder Vlamingen blijft, „10% extra korting op onze laagste prijs". Recent nummer van „WIJ" volstaat als bewijs.

OPEN HAARDENBOUW, Esserstraat 1, 3688 KINROOI.
Open van 9 tot 19 u. 's Zaterdags tot 18 u., 's Zondags 17 uur.

ADVERTENTIE

AZ verandas genk n.v.

Kreatiever bouwen voor beter wonen

Hasseltweg 194 — 3600 GENK — Tel.: (011)36.32.60.

BON:

Ja, ik wens vrijblijvend bezoek aan huis voor informatie en inlichtingen.

Naam: .....

Adres: .....

Gemeente: ..... *Tel.:* .....

Indien geen telefoon vermeldt dag en uur van afspraak.

Info ☐ *veranda/pergola AZ Privé*
☐ *veranda/pergola Horeca*

TEKEN (1)

Nadat Van Rompuy als CVP-voorzitter al onwelwillendheid betoonde t.o.v. de 3de fase van de federalisering, laat Dehaene nu ook weten geen haast te hebben met deze!

Er tekent zich in de CVP een lobby af tegen de logische konsekwenties van de federalisering, naast de historische onverschilligheid der andere ,,grote'' partijen t.o.v. het zelfstandiger worden van Vlaanderen.

Dat toont dat de VU, de partij die als de zweep achter de federalisering een eigen en Vlaamse gedachtengoed konkretiseerde tegen ,,alle anderen in'', een verdere rol te spelen heeft. Immers, een centralisrend Belgicisme wil lijmen wat tenvolle gefederaliseerd, m.a.w. gescheiden, moet worden.

De uitlating van Schiltz dat ,,federaliseren saneren'' betekent wordt door de verzuilde profitariaten tegen elk Vlaams belang in genegeerd.

Een teken voor ieder bewuste Vlaming, nu de verkiezingen voor het Europa der Volkeren (wat België betreft: Vlamingen, Walen en een minderheidsgroep Duitsers) in aantocht zijn.

Jacqueline Delbaer, Gent

TEKEN (2)

Geluisterd naar Dehaene's uitingen tegen het federaliseringsproces, en dus tegen een vrij Vlaanderen?

Rond Tindemans, Eyskens, Van Rompuy, Dehaene en anderen heeft zich blijkbaar doorheen al de CVP-geledingen en -standen een reaktionaire post-federale refleks gekristalliseerd. Met het impimatuur van het Belgisch Episkopaat dat Vlaanderen altijd heeft miskend, al rekruteerde het daar altijd de beste krachten voor kristelijk aspostolaat. Een miskenning dat het altijd heeft gedeeld met een Franstalig Hof, bourgeoisie en groot-kapitaal!

Een politiek die wij nooit ,,Europees'' mogen uitvoeren. Reden waarom echte Vlamingen, ook de gelovigen, bij de Euro-verkiezingen VU moeten stemmen.

Elisabeth Janssen, Ledeberg

HITLER

Het vermengen van feitenrelaas (opiniepeiling, WIJ, 14 april j.l.) en persoonlijke appreciatie (,,Zijn de Duitsers dan zo kort van geheugen'' en ,,Gelukkig blijkt...'') werkt nogal storend.

Eerlijke informatie vraagt dat men mogelijke feiten en interpretatie of duiding van feiten tracht te scheiden. (Bovendien mag verondersteld worden dat er in de Volksunie-omgeving mensen zijn die het ,,Hitler-probleem'' iets genuanceerder kunnen benaderen.)

Of ,,de Duitsers'' in het algemeen kort van geheugen zijn weet ik niet. 't Zou inderdaad dus wel kunnen (die 14 % positieven of die 86 % anderen?). Anderzijds heb ik toch de induk — zonder dus te willen veralgemenen — dat deze mensen ,,statistisch bekeken'' toch meer last hebben van (terecht of opgedrongen) schuldkompleksen dan de statistische volksgenoten van Churchill, Roosevelt, Truman, Tatcher, Shamir...

De cijfers van Der Spiegel hadden U echter toch nog minder ,,gelukkig'' moeten maken. En wel omwille van twee redenen:

1. 14 % van de BRD-Duitsers heeft een positief tot zeer positief beeld van Hitler. 12 % zegt positief, noch negatief te denken. D.w.z. dat toch nog 26 % (= 1/4) ernstig twijfelt aan de populaire geschiedschrijving, en dat ondanks massale hersenspoeling. (Toegegeven dat laatste woord is een persoonlijke appreciatie van de ons allen welbekende beeldmontages in speelfilmen, maar ook in zgn. dokumentaires).

De redaktie ontvangt graag brieven voor de lezersrubriek Wederwoord. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceert zij, naargelang er plaats beschikbaar is. De redaktie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen. Brieven worden ondertekend met de naam en de plaats van herkomst, tenzij de schrijver verzoekt slechts de initialen te gebruiken. De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk deze van de redaktie.

2. De cijfers werden niet per leeftijdsklasse opgesplitst. We kunnen dus slechts vermoeden wat op dit ogenblik de waardering is bij de overlevenden van die generatie (dus ook reeds een preselektie) die naast de reeds hoger vermelde beeldkultuur, ook de meer genuanceerde werkelijkheid hebben meegemaakt.

Tot slot: waar men zich verplicht voelt over bepaalde onderwerpen opiniedelicten te introduceren, daar staat men — om het zacht uit te drukken — niet sterk in zijn schoenen. Galileï is niet ver af.

Dr. W. Ceuppens, Dilbeek

LEGERDIENST

Freedom, vrijheid. Dit is een prachtige droom, door vele volkeren ooit bereikt! Oorlog, gruwel, foltering: Vlaanderen is daar vrij van. Tenminste: gedeeltelijk vrij van! Want waarom in godsnaam blijft de legerdienst in België verplicht? Wellicht is defensie een noodzaak, wellicht komt er dank zij het bestaan van nukleaire wapens nooit geen wereldoorlog meer; maar daar zijn toch geen miljoenen soldaatjes voor nodig, enkele tienduizenden burgerlijk ingenieurs volstaan toch ruimschoots! En toegegeven, er zullen altijd voorstanders van legerdienst blijven, maar laat de legerdienst *vrij*, dat is toch het minste wat een regering voor haar volk kan doen! Een jaar lang met artillerie klungelen, een jaar lang die pro-militaire taal aanhoren. De Belgische regering, en daar hoort de Volksunie bij, moet de Vlamingen vrijlaten.

Trouwens, u staat niet alleen. In De Standaard van 10 april j.l. pleit ook de PVV voor vrije legerdienst. En waarom zouden SP en Agalev hieraan niet meewerken?

Laat de stoere CVP- en Vlaams Blok-fans maar een jaar lang ,,hun vaderland'' dienen!

Hans Van den Bussche, Oostkamp

NIET AFSCHAFFEN

Zo'n 15 jaar geleden was er in de Vlaamse beweging veel te doen omtrent de uitbouw van het Nederlandse kultuurleven in Brussel als waarborg voor de Vlaamse aanwezigheid daar. Vooral de oprichting van de NCC wekte hoge verwachtingen. Ook kulturele boegbeelden als de KVS werden steeds als onmisbaar aanzien voor de bevestiging en uitstraling van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel.

In 1989 moeten wij het meemaken dat het Brusselse stadsbestuur, zonder veel protesten, het voornemen kenbaar maakt om uit besparingsoverwegingen de KVS en andere teaters gewoonweg af te schaffen.

Gaat het gemeentebestuur van de stad, die zichzelf zo graag ziet als kruispunt van Europa en als ontmoetingsplaats van de gemeenschappen in ons land, werkelijk één van haar weinige echt Vlaamse instellingen afstoten?

Karel Buls moet zich bij dit nieuws omkeren in zijn graf!

Dat de Volksunie in Brussel nu deel uitmaakt van de koalitie, ook al heeft ze geen schepen, kan best te verantwoorden zijn, op voorwaarde dat zij op een aantal terreinen een Vlaamsvriendelijker beleid kan afdwingen.

In geen geval kan echter een afbouw van de Vlaamse instellingen in Brussel gedoogd worden!

J.V., Leuven

NV BERT Cars en Trucks
Assesteenweg 101-103 **Tel.: 02/582.13.12**
TERNAT **02/582.04.10**

Verdeler
VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 924-944

Diensten: verhuring lange termijn: D'IETEREN LEASE
korte termijn: AVIS

Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

Kleding Lenders
Herentalsebaan 247
2210 Borsbeek
03/321.76.86

DE PRIJSBREKER

van het goede meubel

Groenstraat 84, 2000 Antwerpen **tel. 03/236.45.31**

Open van 10 tot 19 u. Maandag gesloten

Alle trofeeën, wimpels, bekers, speldjes, badges, enz.

ESOX - STAN PHILIPS
Panorama 36
1810 WEMMEL
Tel. 02/460.68.93

Guido NUYTTENS
Longtinstraat 126
1090 Brussel
SANITAIR - ZINK
ROOFING
LOODGIETERIJ
GASERWARMING
Tel. 426.19.39

PROMO PUZZLE

Kies zelf het onderwerp van uw puzzel

Daniël Cortier
02/428.69.84

FRANSSENS OPTIEK:

Silhouette
Marwitz
Rodenstock

Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 03-321.08.96

Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

nv de winne-fabrisac
migrostraat 128
B 9328 schoonaarde
dendermonde
052/42 33 04 - 42 39 16

drukkerij

typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk - direct mail

DE VRIESE woonverlichting
baron ruzettelaan 78
8320 brugge 4
baan brugge - oostkamp
050/35 74 04

GELD
Onmiddellijk te bekomen bij

FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe
Nieuw telefoonnummer:
053/80.10.09

PVBA
J. BORREMANS-COCK & KINDEREN
Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89
Wij bouwen voor u sleutel op de deur

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesen
Sint-Aarnoutstraat 12
8260 Aartrijke-Zedelgem
☎ 050/20.08.50
algemene decoratiewerken — schilderen — behangen — vloerbekledingen — parket — louverdrape — luxaflex — ....

"GOOD HEAVENS, DIE TOERISTEN KLEDEN ZICH STEEDS KORTER."

Ach, die gekke invallen toch van Patrick. Stond hij gisteren op, wou hij per se naar Schotland! Welke vlieg hem gebeten heeft, weet ik niet — wel dat we 's avonds goed en wel met onze wagen inscheepten in Zeebrugge.

Let it be, dacht ik, en kocht hem een mooie aansteker. Aan boord, wel te verstaan. En omdat alles er toch tax-free was, deed ik mezelf in één adem ook maar een flacon parfum cadeau. Hoe zou je zelf zijn?

Volgde een zalig diner in het boordrestaurant. Daarna pousse-café in de bar en een rondje roulette in het casino. Voor 'n verkwikkende nachtrust zochten we onze persoonlijke kajuit op: disco en bioskoop bewaren we voor de terugvaart.

Jammer dat je zo snel in Hull bent, ik was best nog een dagje aan boord gebleven. Zeker voor die voordelige prijs. Bovendien gelden er voor groepen, senioren, studenten, gezinnen (kinderspeelruimte voorzien!) en voor korte verblijven ook nog speciale tarieven. Mij een raadsel hoe ze 't doen.

«Anyway» 't is zalig hier in Schotland: want de Schotten weten met kennersblik m'n "Continental look" naar waarde te schatten.

Vraag uw gratis brochure 89 bij
NORTH SEA FERRIES. LEOPOLD II DAM 13
8380 ZEEBRUGGE - TEL. 050/54.34.30
Of raadpleeg uw reisbureau.

NAAM: _____

ADRES: _____

_____

NORTH SEA FERRIES

E.M.C.

DE LUXE HOTELS NAAR ENGELAND

11